

s. Svjetlana Rezo FDC

LJUBAV
KOJA TRAJNO USREĆUJE
Hodanje i brak

S. SVJETLANA REZO FDC

**LJUBAV
KOJA TRAJNO USREĆUJE
HODANJE I BRAK**

Biblioteka «IZVOR ŽIVOTA», knjiga 9

Urednik: mr.sc. Darko Pavlović

Priredila: S. Svjetlana Rezo, Kći Božje ljubavi

Korigirali: Ante i Štefica Protrka

Lektorirala: prof. Monika Džandara rođ. Skopljak

Dizajner: Stanislav Nikolić

Izdavač:

Biblioteka Božje Providnosti “IZVOR ŽIVOTA”

Tiskara:

2B multimediaPrint, Nova Bila

Kontakt:

rezomilka@gmail.com

web:

bozjaljubav.jimdo.com

SPONZORI:

BRANKO I RENATA GRABOVAC

**KNJIGA NE IDE U TRGOVINU,
NEGO U ŽUPNE ZAJEDNICE!**

LJUBAV

I Kor. 13: „Kad bih sve jezike ljudske govorio i anđeoske, a ljubavi ne bih imao, bio bih mjed što ječi ili cimbal što zveći. Kad bih imao dar prorokovanja i znao sva otajstva i sve spoznanje; i kad bih imao svu vjeru da bih i gore premještao, a ljubavi ne bih imao - ništa sam! I kad bih razdao sav svoj imutak i kad bih predao tijelo svoje da se sažeže, a ljubavi ne bih imao - ništa mi ne bi koristilo. Ljubav je velikodušna, dobrotiva je ljubav, ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini; sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nikad ne prestaje. Prorokovanja? Uminut će. Jezici? Umuknut će. Spoznanje? Uminut će. Jer djelomično je naše spoznanje, i djelomično prorokovanje. A kada doće ono savršeno, uminut će ovo djelomično. Kad bijah nejaće, govorah kao nejaće, mišljah kao nejaće, rasuđivah kao nejaće. A kad postadoh zreo čovjek, odbacih ono nejaćko. Doista, sada gledamo kroza zrcalo, u zagonetki, a tada - licem u lice! Sada spoznajem djelomično, a tada ću spoznati savršeno, kao što sam i spoznat! Sada: ostaju vjera, ufanje i ljubav - to troje - ali najveća je među njima ljubav.“

PREMA BOŽANSKOJ LJUBAVI

Zemaljsku ljubav između mladića i djevojke, te muža i žene Ivan uvijek gleda u svjetlu istina kršćanske vjere i prauzora koji se ostvaruje u odnosu između Krista i Crkve. Nauk je Crkve da je brak-ljubav, slika veze između Krista i duše-Crkve. Krist po milosti projicira svoju narav u čovječju dušu, diže je na svoju razinu, prožimlje je svojom slikom, ogledava se u njoj i neizmjereno je ljubi.

Sve što prolazi, samo je jedna usporedba. Zemaljska ljubav ima mnogo uzvišenije značenje. Ona je slika ljubavi koja veže Krista uz Njegovu Crkvu. Brak muža i žene tajanstvena je slika veze Krista s Crkvom. Bračna je ljubav slika, slutnja, priprava za neograničenu ljubav Božju.

Kao neka slutnja, zemaljska ljubav upućuje čovjeka na mnogo savršeniju ljubav između Krista i Crkve, koja čovjeka neće usrećiti samo nekako i na neko vrijeme, nesavršeno i prolazno, već će ta ljubav biti vječna i potpuna. Težnja ljudske duše odviše je duboka, a da bi je zemaljska ljubav mogla trajno zadovoljiti.

Najiskreniju bračnu ljubav uvijek smućuju bolesti, brige, trpljenja, a napokon se kod smrti pretvara i u žalost. Tada se treba duh junački osvijestiti i udovoljenje neograničenoj težnji za ljubavlju tražiti u zagrljaju Božjem.

Kada prođe ovaj život i bračna se veza raskida, čovjek se treba ujediniti sa Sinom Božjim, radi kojega je stvoren. Tada će svaka pojedina duša stupiti s uskrslim Kristom u zaručničku vezu. Čovjek u braku dolazi do uvjerenja da se potpuna, nerazdruživa ljubav ne može postići na ovoj zemlji i da će ljudsko srce tek zadovoljiti nerazdruživa ljubav u vječnom sjedinjenju s Bogom. Zemaljska je ljubav samo slika ljubavi Božje, slika ljubavi Krista prema svetoj Crkvi i put u zagrljaj Božji.

PREDGOVOR

Govoriti o temi „*Braka i hodanja*“ u vremenu opće krize nije nimalo lako. Pogotovo kad to dolati iz pera jedne časne sestre. Bračni problemi su uvijek bili teški, a danas su takoreći duplo teži zbog okruženja u kojem živimo. Potrošačko-materijalistički pristup životu nametnuo je mladima neke nove moralne vrijednosti, tako da je ono što je stoljećima bio ideal danas tek nešto zaostalo i bezvrijedno. Danas nam mediji nameću preko svojih cjelovečernih zabavnih emisija neka nova načela u kojima je moderan i napredan onaj tko stupi u seksualnu vezu s nekim drugim, iako ima kući i supruga i dijete. Takve osobe preko noći postaju „zvijezde regije“. Čednost, poštenje, vjernost – vrijednosti su iz prošlih stoljeća koje, po takvima, danas nisu realne. Kako u takvim okolnostima pisati knjigu o braku i vjernosti u hodanju? No, ne smijemo se predavati. Boriti se moramo unatoč svim preprekama i ovim režiranim u kuhinjama bjelosvjetskih medijskih moćnika, ali i onih realnih problema koji nas okružuju. Jedan od najvećih je svakako taj da je realno teško danas donijeti odluku o stupanju u brak. To tim više ako znamo kako je teško doći do zaposlenja, do vlastitoga stana, pa samim tim i do egzistencijalne sigurnosti za sebe i svoju obitelj. E upravo o tome neizravno govori najveći dio knjige sestre Svjetlane Rezo. O pouzdanju u Boga i Njegovu providnost, o pouzdanju kakvo su imali Josip i Marija da ih Bog neće ostaviti i da će uvijek biti uz njih. Naravno, sve to ne može bez žrtve. Upravo zato je ova knjiga proročanska, jer je pisana usuprot hedonističkim navikama mladih. Teško je nekima mladima reći da ih u braku čeka žrtva i trpljenje, kada su oni u svojim obiteljima navikli biti ikone kojima se roditelji klanjaju i ispunjavaju sve želje. Većina ih očekuje da će se takvo što nastaviti i u braku. Što je najgore, takva su očekivanja i na jednoj i na drugoj strani. Zbog toga imamo razvode i nerazumijevanja, nespremnost na

popuštanje i toleranciju. Zaključak bi ukratko mogao glasiti da će u ovim kriznim i potrošačkim vremenima vrlo teško opstati onaj brak kojem u središtu pozornosti nije Krist i ljubav prema bližnjemu. Uz sve to, neki su opijeni i zaslijepljeni tehničkim i znanstvenim dostignućima koji su im poremetili um. Na drugoj strani sve je više onih koji govore o tome kako istospolni brakovi imaju smisla i imaju svoju vrijednost. No, sve te neprirodne teorije efemerne su i besmislene. Unatoč suvremenim bolnicama i porodilištima, opremljenim i modernim vrtićima i školama, samo se u obitelji dijete uči ljubavi i toplini. Stoga obitelj ima trajnu i nesagledivu vrijednost, tvrdi sestra Svjetlana. Ona u knjizi donosi intervju sa Stipom Pletikosom, vratarom hrvatske nogometne reprezentacije u kojem on između ostaloga kaže kako je „svako svjedočenje vjere danas jako bitno, jer živimo u vremenima gdje se vjeru želi strpati u čovjekovu privatnost, kao da je to moja privatna stvar i da nitko o tome ne treba ništa znati.“ Pedeset su godina komunisti uporno tvrdili kako je „mjesna zajednica“ temeljna organizacija jednoga društva. Komunizam je propao, a obitelj je ostala. Mi jako dobro znamo da će propasti i trenutno društveno raspoloženje i klima koja vlada, ali koliko će takvo okruženje upropastiti mladih ljudi i obitelji? Stoga svaka čast sestri Svjetlani što se upustila u razradu ove kompleksne teme.

mr. sc. Josip Milić

UVOD

Kao sestra u svom misijskom pastoralnom djelovanju često sam čula riječi: „Sestro molite za mene da nađem djevojku, mladića s kojom bih došao čisto pred oltar i ušao u blagoslovljeni brak. Takve želje su me uvijek fascinirale i rado sam se uključivala u takve molitve i svim srcem molila i željela da dragi Bog ispuni te tako lijepe želje. Koja sreća je bila kada bismo se nakon nekoliko godina ponovno čuli ili sreli pa kada su mi pričali kako su se našli u nekom svetištu, na nekom molitvenom susretu ili u nekoj duhovnoj obnovi.

Mladež je danas uistinu upućena i sredstva su joj dostupna, pa mogu biti ispravno informirana na svim područjima. Ali iz bezbrojnih pitanja koja su mi bila postavljena posljednjih godina, znam i za strah i nesigurnost i opterećenja mnogih mladih ljudi. Ona se odnose na osjećaje, želje, vladanja i prosuđivanja.

Ne bih željela davati upute, ni postavljati bilo kakve znanstvene teze. Namjera mi je prije svega potaknuti mlade, a možda i odrasle – na daljnje razmišljanje, pozvati na razmjenu misli s drugima. Ali posve svjesno neću biti neutralna. Moji odgovori imaju čvrstu podlogu: pozivam se na svoje iskustvo u zvanju, pišem kao ona koja je od Svete Crkve poslana u Misiju da naviješta Radosnu Vijest Uskrsloga Krista!

Papa Franjo nam je rekao na općoj audijenciji u srijedu 15. svibnja 2013.

„Duh Sveti pomaže spoznati Istinu. Sâm Isus kaže apostolima: Duh Sveti “upućivat će vas u svu istinu” (Iv 16, 13), jer je on sâm “Duh Istine” (usp. Iv 14). Živimo u dobu u kojem su ljudi dosta skeptični prema istini. Benedikt XVI. je u mnogo navrata govorio o relativizmu, to jest sklonosti pojedinaca da vjeruju kako ne postoji ništa konačno i shvaćanju da je istina plod konsenzusa ili naših htijenja. Tu se javlja pitanje: postoji li

doista “istina”? Što je “istina”? Možemo li je spoznati? Možemo li je naći? Tu mi pada na um pitanje rimskog prokuratora Poncija Pilata kada mu je Isus otkrio duboki smisao svoga poslanja: “Što je istina?” (Iv 18, 37.38). Pilat ne uspijeva shvatiti da je Istina pred njim, ne uspijeva vidjeti u Isusu lice istine, a to je lice Boga. Pa ipak Isus je upravo to: Istina, koja, u punini vremena, “tijelom postade” (Iv 1, 1.14), došla je među nas da je upoznamo. Za istinom se ne poseže kao za nekom stvari, već se s njom susreće. Ona nije nešto što se posjeduje, već je susret s Osobom. Ostvaruje se tako veliko Ezekielovo proroštvo: “Očistit ću vas od svih vaših nečistoća i od svih kumira vaših. Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas!... Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe” (36, 25-27). Naime, izvor svih naših djela je duboko u nama: srce je to koje se treba obratiti Bogu, a Duh Sveti preobražava naše srce ako mu se otvorimo.

Pokušajmo se zapitati: jesam li otvoren djelovanju Duha Svetoga, molim li ga da mi da svjetlo, da me učini osjetljivijim za Boga? Ovo je molitva koju trebamo svakodnevno moliti: “Daj Duše Sveti da moje srce bude otvoreno Božjoj riječi, da moje srce bude otvoreno dobru, da moje srce svakoga dana bude otvoreno Božjoj ljepoti. Želim svima postaviti jedno pitanje: koliko se od vas svakoga dana moli Duhu Svetom? Malo je onih koji će odgovoriti potvrdno, ali mi trebamo ispuniti tu Isusovu želju i moliti se svakoga dana Duhu Svetom, da nam otvori srce za Isusa.” Ovako nam je rekao papa Franjo.

Pogledajmo što je Isus činio?

„Zatim se Isus ponovno vrati iz krajeva tirske pa preko Sidona dođe Galilejskom moru, u krajeve dekapolske. Donesu mu nekoga gluhog mucavca pa ga zamole da stavi na nj ruku. On ga uzme nasamo od mnoštva, utisne svoje prste u njegove

uši, zatim se dotakne njegova jezika. Upravi pogled u nebo, uzdahne i kaže mu: “Effata!” - to će reći: “Otvori se!” I odmah mu se otvoriše uši i razdriješi spona jezika te stade govoriti razgovijetno. A Isus im zabrani da nikome ne kazuju. No što im je on više branio, oni su to više razglašavali i preko svake mjere zadivljeni govorili: “Dobro je sve učinio! Gluhima daje čuti, nijemima govoriti!” (Mk 7,31-37)

Sveti Marko u Evanđelju. 7,31-37 opisuje Gospodinovu iscjeliteljsku djelatnost kad mu dovode spomenutog gluhog mucavca. Isus se prema njemu postavlja kao onaj koji ima vlast razriješiti spona kojima su sputana ljudska osjetila i dar govora. No Isus nije gospodar samo tjelesnih osjetila i one izvanjske riječi, nego On u prvom redu ozdravlja naša duhovna osjetila i daje našoj riječi snagu duha. On otvara naše duhovno uho i driješi svih spona riječ koja može biti sputana grješnim i nečistim životom. Zato Gospodin sa svom diskretnošću ozdravlja ovog čovjeka, jer ga uzima nasamo od mnoštva, želeći da ovo ne bude događaj senzacije, niti samo tjelesno ozdravljenje, nego da osjeti pravo duhovno iskustvo Božje blizine i skrbi. Isus ga uzima nasamo od mnoštva, jer se u mnoštvu i među mnoštvom ne može osobno čuti Božja Riječ, niti dogoditi stvarno ozdravljenje koje se događa uspostavljanjem iskrenog odnosa s Bogom. Mnoštvo stvara zamor i buku od čega i dolazi zamor ušiju i zaplitanje jezika.

Evanđelje nam jasno svjedoči kako je samo Kristovim zahvatom čovjek sposoban za život i za komunikaciju. Zato Crkva svakom svom vjerniku revno prenosi, iz naraštaja u naraštaj, iskustvo koje ovaj bolesni čovjek ima u trenutku ozdravljenja. Ovaj događaj se simboličkom gestom događa na duhovan način i danas prigodom svakog obreda krštenja kad svećenik dotiče uši i usta novokrštenika. Taj dio krsnog obreda zove se prema riječima koje je izgovorio Isus dok je iscjeljivao

ovog čovjeka: Effata – Otvori se! Time se jasno pokazuje kako je događaj krštenja u izravnoj i jasnoj vezi s događajem opisanim u Evanđelju.

Krštenje je doista sakrament koji se u starini zvao prosvjetljenje, što će reći da je vjernik bivao prosvjetljen kako bi bolje čuo i vidio. Tako nas Krist Gospodin po krsnoj milosti prosvjetljuje, čime nam se otvaraju uči i driješi spona jezika na duhovnoj razini. Snagom tog prosvjetljenja pozvani smo slušati Božju Riječ, to jest osposobljeni smo čitati s Božjih usana svaku riječ koju izgovara, kako bismo potom mogli i usnama svjedočiti pred ljudima. Oslobođajući nas mraka grijeha, Crkva čini isto što je učinio Gospodin Isus gluhom mucavcu iz današnjeg Evanđelja. Tek kad smo oslobođeni tame zla i grijeha u kojoj se nalazi ljudski rod, onda smo istinski ozdravljeni i možemo razgovijetno naviještati dobrotu Božju i milosti koje nam je udijelio. Raspoložimo se i sami dopuštajući Gospodinu takav čudesni zahvat i nad našim životom, kako bismo se oslobodili gluhoće i mucanja ovoga svijeta koja nas prati onda kad ne razaznajemo jasno Božju Riječ. Upalimo i mi svjetlo koje nam je zasvijetlilo na krštenju, kako bi se i na nama ostvarilo čudo Isusove božanske snage, posebno dok tražimo osobu koju nam je dragi Bog pripremio da nas prati u našem životu, te kako bismo i sami mogli posvjedočiti što smo vidjeli i čuli u pripremi za brak i u braku, kako ćemo vidjeti u ovoj knjizi direktna svjedočenja.

Ova knjiga je podijeljena na kratka poglavlja koja se mogu čitati i razmatrati neovisno jedno o drugome.

Zahvaljujem svojim suradnicima i sponzorima za ovo malo djelo koje će unijeti puno svjetla u naš narod. Neka dragi Bog svima obilno uzvratu svojim blagoslovom!

Knjiga Hodanje i brak je knjiga ljubavi. Mi se začinjemo u ljubavi naših roditelja i dragog Boga koji nam udahnuje Dušu.

Odrastemo u brizi i zaštiti naših najbližih. U mladosti tražimo svoje mjesto u društvu i Crkvi kao i svog životnog suputnika s kojim ćemo u ljubavi u svom životu proslaviti Boga. Na kraju života uranjamo u Vječnu Ljubav i blaženstvo! A što bi vam drugo i mogla ponuditi Kći Božje ljubavi?

s. Svjetlana Rezo FDC

KRŠTENJE MLADIH U ALBANIJI

POSVETA

Ovu knjigu posvećujem Blaženim drinskim mučenicama i molim ih da zagovaraju našu mladost za život u čistoći, a da supružnici u brakovima budu primjeri svojoj djeci kako živjeti u čistoći srca i nesebičnoj ljubavi darivanja. Sestre su korisile svaku priliku da Božju ljubav učine vidljivom, a da očuvaju čistoću i daju život.

MUČENIŠTVO

U povijesti Kristove Crkve svjedočenje se, kako pojedinaca, tako i skupina kršćana, očitovalo na različite načine. Ipak, od svih načina i formi mučeništvo je najuzvišeniji oblik svjedočenja. Gledamo li mučeništvo u dubini njegova značenja, otkrit ćemo razloge za tu žrtvu, žrtvu u kojoj nešto postoji što je važnije i od samoga života. Kršćanin vjeruje u jednoga i jedinoga Boga koji je ljubav: „Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi u Bogu ostaje, i Bog u njemu“ (1 Iv 4,16). Temelj kršćanskoga vjerovanja duboka je simbioza života, neizmjerano zajedništvo Boga i čovjeka te čovjeka s čovjekom. Objavitelj takvoga Boga je Isus Krist, Božja slika, Božji Sin, koji je Očev ‘vjeran svjedok’, Očev objavitelj i Očeva utjelovljena Božja ljubav u povijesti. Kršćanin vjeruje u Trojstvenoga Boga koji je u sebi živo sebedarje i žrtvovanje Oca za Sina i Sina za Oca u ljubavi Duha Svetoga. „Bog je trojedin znači da je Bog Communio, u kojemu tri Božanske osobe, u naizmjeničnoj trojstvenoj ljubavi, ostvaruju božanski život kao obostrano samodarivanje. A što je drugo Obitelj nego slika presvetog Trojstva, Otac i majka i k tome dijete izrasta iz te iskrene ljubavi.

IMA LI DANAŠNJA ZNANOST ODGOVOR NA KRUCIJALNA PITANJA?

Neki često upotrijebjavaju riječ: znanost, znanstveno. Što se tu zapravo krije? Dio znanstvenika i filozofa XIX. i XX. stoljeća, zaneseni znanstvenim i tehnološkim uspjesima, pomislilo je kako je vrijeme da čovjek zauzme Božje mjesto. Pomislili su kako će strojevi sve eksperimentalno provjeriti i dokazati pa čak i (ne)postojanje čovjekove duše. No, strojevi su samo strojevi i ma kako moćni bili, tek su plod čovjekova razuma. Karl Jaspers je znanstveni napredak nazvao „znanstvenim praznovjerjem“.

Kao što je veliki grčki fizičar, matematičar i mehaničar Arhimed (287. - 212. pr. Kr.) tražio čvrstu i nepokretnu točku, uporište u svemiru kojom bi pomaknuo cijeli svemir, tako i svaki čovjek traži uporište, točku, koja će biti temelj njegova života. Tu uporišnu točku mi smo otkrili u Isusu Kristu po biblijskoj objavi koju nam danas servira teologija oslanjajući se na Bibliju i crkvenu tradiciju. Svakako jedno od najvažnijih, ako ne i najvažnije životno pitanje jest odabir životnoga suputnika. Na životnom putu mladima se nude svakojake ponude, čak i niske strasti. Danas se mnogi predstavljaju kao znanstvenici koji tobože znanstvenim istraživanjima šire raznorazne zablude i uvode konfuziju u mozgove mladih pa su često izgubljeni na putu do istine. Stoga mislim kako na zajedničkom putu do cilja moraju biti filozofija, vjera i znanost. Budući da nam se često pod pojmom znanosti podmeće koješta, želim u nekoliko uvodnih redaka pojasniti odnos filozofije, vjere i znanosti te reći kako filozofija, vjera i znanost trebaju služiti istom cilju - istini. Znanost (lat. *sciēntia*, grč. *epistéme*) je ukupnost svih metodički stečenih i sustavno sređenih znanja prema strogim kriterijima. Prema Tomi Akvinskom znanost se dijeli na znanost *per modum inclinationis* (u tom smislu ona je jedan od sedam darova Duha Svetoga) i na znanost *per modum cognitionis*, **koja se još zove *Sacra scriptura* i teologija, koja ima takvu sigurnost da se uzdiže iznad svih drugih znanosti.**

Teologija je za njega sveta nauka, čiji je predmet Bog. O teologiji Toma kaže: „Ova znanost može primiti neku pomoć od filozofijskih znanosti, ali ne zato što bi joj one bile neophodno potrebne, nego zato da bi pomoću njih bolje razjasnila teme koje izlaže. Ona, naime, ne prima svoja načela od ostalih znanosti, nego neposredno od Boga po objavi. Ne prima, dakle, od ostalih znanosti kao od sebe viših, nego se služi njima kao sebi podređenima i službenicama“. (Akvinski, Toma, Suma teologije, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1998., str. 34.)

On dakle smatra filozofiju sluškinjom teologije koja joj pomaže dokazati istine vjere.

VJERA

Vjera je put prosvjetljenja. Ona kreće od poniznosti u kojoj priznajemo da nam je potrebno spasenje, te stiže do osobnoga susreta s Kristom, koji poziva da Ga slijedimo na putu ljubavi.

LJUBAV

Ljubav je temeljna kršćanska krepost koja zaslužuje posebnu raščlambu. Brak bez ljubavi je kao hrana bez soli, ponekad se čak i može jesti, ali se u njoj svakako ne može uživati. Zbog svega toga, u knjizi *O braku i hodanju* LJUBAVI posvećujem svoje, da tako kažem, prvo poglavlje knjige.

Ljubav je najveći čovjekov pokretač. Ljubav ne poznaje granice ni prepreke. Za onoga tko ljubi sve je moguće. Bog je presretan kada ljudi vode ljubav! To je moto izuzetno zanimljive knjige „*La profondeur des sexes: Pour une mystique de la chair*“, francuskoga filozofa Fabricea Hadjadja, Židova rođenoga u Tunisu, koji se prije desetak godina obratio na kršćanstvo, a već nosi i nadimak „katolički Nietzsche“. Riječ Ljubav je danas toliko izokrenuta i, kao nikada do sada, zloupotrebljena. Jedan od razloga zašto i pišem ovu knjigu jest da bih našim mladima predstavila put čistoće, ljubavi prema Bogu, a onda i bližnjemu do te mjere da i život položimo za bližnjega svoga. A tko nam je bližnji, ako nije onaj s kim planiramo cio život podijeliti ili smo već ušli u zajedništvo po sakramentu vjenčanja.

ZLOPORABA POJMA LJUBAV

Polazeći od dogmatsko-teološke fundacije ljudske

tjelesnosti, od utjelovljenog principa, Hadjadj obrće tezu: upravo je permisivni slobodarski mentalitet najveći neprijatelj uživanja u tjelesnosti, jer seks shvaća i živi konzumeristički (potrošački, kao robu). Radi se o depresivnom, antropofobnom erotizmu, skupu tehnika i seksualnih edukacija (kao da se želja mora odgajati, veli Hadjadj, treba ući u dubinu iste i prepustiti se). Simbol te vrste slobodarskoga mentaliteta je kondom. Kada svi ti seksualni edukatori savjetuju „*Seksajte se, ali se zaštitite*“, zapravo govore strašnu stvar; da je drugi ne partner, već prijatnija od kojega se uporabom kondoma treba zaštititi. Iz toga proizlazi kako je spolni čin neka vrsta potpomognute masturbacije (samozadovoljavanja). To je zapravo perfidno negiranje tjelesnosti same, neljudski je i od najcrnijih gnostičkih zastranjenja. Oprečno toj usamljenoj gomili koji zapravo nikada ne misle na drugog, stoji kršćanstvo sa svojim sakramentalnim poimanjem tjelesnosti i slavljenjem Boga kroz tjelesno prožimanje s drugim koji nije prijatnija, već izvor radosti. Hadjadj zato bombastično tvrdi: „*Jedino su katolici pravi hedonisti!*“ Kao što je i katolički bračni odnos danas jedina stvarna „*transgresija*“, jedini stvarni „ekstremni seks“, jer je otvoren ne samo drugom, već i trećem, prokreaciji, što tjelesnom sjedinjenju daje trajnost novoga utjelovljenja, a ni treći nije prijatnija (abortus), **nego radost**. Užitak majčinstva, referira se Hadjadj na Levinasa, zrcali se u metafori „nošenja“. Biti etičan znači „nositi drugoga“, ne odbaciti ga, a majčinstvo je arhetip toga.

Ući u brak znači obvezati se na trajno uživanje slobode u ljubavi. Kakva to vrsta ljubavi želi uvijek ostaviti „slobodan izlaz“? Osoba koja istinski ljubi ne boji se izgubiti svoju slobodu, već svoju ljubav. Ne treba se bojati slobode zavjetovanja, već slobode iznevjerivanja zavjeta. Sloboda koje se trebamo bojati jest sloboda da budemo nevjerni! Radi toga ponizni supružnik osjeća potrebu ovako moliti: „*Gospodine, učini me vjernim*“. Stoga su oni koji se iznevjere žalosni, jer nisu iznevjerili samo

onoga tko bi im trebao biti drag, već i same sebe. Oni koji traže razvod poradi poteškoća što brak donosi zapravo uzmiču pred poteškoćama što ih sa sobom nosi i samo ostvarenje sreće. Tako se upućuju putem koji ih odvodi od sreće.

Iz životnoga iskustva mogu reći da dok mladi hodaju u čistoći oni se i duhovno razvijaju. Ljubav u njima cvjeta i raste. Kada uđu u ilegalu, to jest područje koji im još ne pripada, onda počnu i svađe. Osobno poznajem dvije sestre koje su hodale sa svojim momcima u čistoći i nikada se nisu svađale. Njihove prijateljice živjele su predbračnim životom. Pitale su ove sestre kako se one nikada ne svađaju sa svojim momcima. Posvjedočile su im kako oni žive. Tako su se i ove dvije na duhovnoj obnovi ispovjedile i počele drugačiji život. Ušli su u harmoniju s Bogom, i jedno s drugim. JER BOG JE LJUBAV! ALELUJA!!!

U jednom europskom gradu srela sam dvoje mladih koji su poželjeli da im dođem na svadbu. Oni su tri godine hodali u čistoći i željeli su da njihova ljubav raste i dozrijeva u čistoći. Žele imati blagoslovljenu djecu od začeca.

Dvoje mladih, kad su u milosti ispovjedeni, dali su pred Bogom obećanje vjernosti jedno drugom puni Duha Svetoga. U toj struji ljubavi sjedinjenja duha, duše i tijela začinje se život u milosti Božje prisutnosti, dijete je od začeca prožeto Duhom Svetim! A obratno, kad su roditelji u grijehu, a pod srcem Bog pokreće život, dijete je ruševina. Obitelj je slika Presvetog Trojstva. Ljubav koja struji od Oca prema Sinu i obratno je Duh Sveti. U ljubavi oca i majke rađa se dijete. Roditelji prenose sve svoje karakteristike Duha, duše i tijela što nam pokazuju i geni.

Koji roditelj ne bi želio imati dijete zdravo u duhu, psihi i tijelu? Zdravlje tijela je da se dijete razvija i postane zreo čovjek. Zdravlje psihe je da je zdravo emocionalno, volja i razum da se vlada normalno u životnim situacijama.

Zdravlje Duha jest da ne robuje grijehu i ovisnosti (alkohol, droga, nemoral) da je plemenito, pošteno, radosno i sretno u ljubavi – harmoniji s Bogom, s drugima, sa samim sobom, vođeno Duhom Svetim. Pitanje: „Što je najvažnije u životu“? Odgovor: „Najvažnije je biti vođen Duhom Svetim“. Kada smo vođeni Duhom Svetim bit ćemo u svakom trenutku na pravom mjestu, radit ćemo ono što Bog od nas želi i na način na koji On to želi!

Naišla sam na dvoje mladih koji već nekoliko godina žive skupa i još uvijek nisu sigurni jesu li jedno za drugo. Pozvala sam ih na duhovnu obnovu gdje sam navijestila Isusa koji je umro za grijehе svih ljudi. Njegova je krv prolivena za sve. Je li za mene i tebe prolivena? Znam li stati pod križ da se dogodi ono što je prorok Izaija prorekao: „Uzet će naše grijehе, bolesti i prokletva na svoj križ.“ Znamo li se ispovjediti i Bogu predati svoje grijehе? Ako ne onda ćemo ih nositi. A ništa nas ne može opteretiti kao naši vlastiti grijesi. Kad je savjest nemirna da nas svi drže na rukama nismo sretni. Nema mira griješnicima, kaže Biblija. Mir i radost plodovi su Duha Svetoga!

Bogu nije problem naš grijeh. On uživa u iskazivanju milosrđa. Boga boli naše nepouzdanje. „Bog toliko ljubi svijet, tebe brate i sestro, da je svoga jedinorođenoga Sina žrtvovao da svaki koji vjeruje u Njega ne propadne, nego da ima život vječni.“ (Iv. 3,16) Nakon molitve i pokajanja – ispovijedi, doživjeli su puninu sreće. Pitala sam ih kako se sad osjećaju. Vidjela sam da blistaju ozarenih lica. Dobili su spoznaju da shvate koji osjećaj su imali dok je grijeh bio prisutan u njihovim životima.

Vjenčanje više nije bilo upitno. Zato je važno hodanje i upoznavanje. Mladi moraju spoznati jesu li na istoj duhovnoj valnoj dužini. Važna je psihološka razina da si znaju ljubav izraziti u malim stvarima, u nježnosti i toplini. Zatim dolazi i treća tjelesna razina nakon vjenčanja i Božjeg sakramentalnog blagoslova kada primaju dar, snagu pomazanja za svoje buduće

stanje supružnika i roditelja svoje djece.

Ljubiti drugoga znači sve učiniti da drugi uz nas bude sretan. Onda ću i ja još više biti sretna. Mi, koji smo spojeni s Božjom ljubavlju, mi možemo davati i davati jer smo spojeni s izvorom ljubavi i što više dajemo to više primamo. Ta ljubav treba rasti kroz život dok ne dođu... u vječno blaženstvo ljubavi.

Drugi slučaj. Došla mi poznanica sa ženom da posređujem da se dijete krsti jer, kako ona reče, muž ne želi vjenčanje. Župnik neće krstiti dijete ako otac nije vjenčan.

Ja sam je malo popravila i rekla da to više ne govori. Ako on nije htio jučer, ni danas, to ne znači da neće htjeti sutra. Učini da se s njim sretnem osobno, kažem joj, što se sutra i dogodilo. Rekao mi je kako je bio razočaran svećenikom koji je odbijao krštenje djeteta. Popričala sam s njim i objasnila mu stanje koje je on jako dobro shvatio. Pomolila se da im dragi Bog pomogne da izađu iz grijeha, jer će im grijeh uništiti ljubav. Grijeh ih čini prljavima i stvara nerveze. Brak je sveta institucija i Bog se veže u ljudsku ljubav i oplemenjuje je i pokreće život pod srcem majke. Upitala sam ga bi želio da njegovo dijete doživi iskustvo rastave roditelja što je on prošao? Dijete je tata i mama skupa, kad se rastave oni dijete polove i vode u shizofreniju.

Isti dan oboje su se odlučili na ispovijed i na vjenčanje, dakle i dijete će se krstiti. Imam osjećaj da narod propada kad nema znanja ili ima krivu sliku o Bogu koji nas je sve stvorio i želi nas sve vidjeti sretno na zemlji i na nebu. Božje zapovijedi su samo putokazi da vozimo sigurni kroz život, da stignemo sretni na cilj. Ostali su presretni, a ja sam još dodala, vidite dragi Bog vam je uzeo bombon da vam dadne bombonjeru. Vi ste mislili svoje dijete usrećiti, a sada dragi Bog čini vas s vašim djetetom presretnima – Aleluja, naš Bog je silan Bog!

NA ZAJEDNIČKOM PUTU VJERE

Susret hrvatske katoličke mladeži u Sisku, kao molitveno bdijenje mladih s papom Benediktom XVI. u Zagrebu pokazao je drugo lice hrvatske mladeži. Mladeži koja unatoč životnim problemima i izazovima nije pesimistična i žalosna, mladeži koja svoje nezadovoljstvo ne izražava nasiljem i agresijom, mladeži koja svoju sigurnost polaže u Kristove ruke.

Velika okupljanja mladih katolika ohrabruju ih u hodu vjere, jasan su znak mnogima da postoje i drugi mladi u njihovom gradu, ali i po cijeloj Hrvatskoj koje povezuju iste vrijednosti, potiču ih na javno i predanije životno svjedočenje. To je dokaz da se osobna vjera mora živjeti i jačati u međusobnom zajedništvu. Jer na hodočašća, putove vjere ide se zajedno – kako bi se družilo, radovalo, molilo, žrtvovalo. A Crkva je tu imanentnu čovjekovu potrebu za zajedništvom prihvatila i obogatila, te je tako razvijen i hodočasnički pastoral.

Kako bi se to produbilo, mladi se trebaju nastaviti okupljati u svojim župama. Zato ne treba postojati neki poseban povod. Mladi se mogu jednostavno okupljati radi druženja i razgovora, kako bi promišljali o svojim problemima i kako bi u zajedništvu s drugima očvrtnuli svoju vjeru. Također, mogu se okupiti oko nekog zajedničkog projekta, pomagati onima potrebitima ili na neki drugi način biti aktivni sudionici društvenoga života svoje župe. Na taj način, kroz svoja djela, mladi najbolje svjedoče o ljepoti življenja vjere. Neki na velikim susretima upoznaju i mlade iz udaljenih krajeva, štoviše, steknu i prijatelje, ali nakon što okupljanje završi postoji opasnost da ta povezanost počne polako slabjeti i iščezavati.

Danas, u svijetu razvijenih komunikacijskih tehnologija, koje omogućuje povezivanje i s onima najudaljenijima, za takvo što nema isprike.

Mogućnosti za održavanje prijateljstava su velike, osobito

ako se u obzir uzmu društvene mreže poput *Facebooka* ili *Twittera*. Mladi na tim virtualnim platformama mogu osnovati vlastitu grupu u kojoj će jedni s drugima komunicirati i drugima posvjedočiti svoje zajedništvo u vjeri, ili jednostavno pratiti aktivnosti svojih prijatelja. Društvene su mreže alati u rukama ljudi. Ako se mladi društvenim mrežama koriste iz plemenitih razloga, kao što je održavanje prijateljstava i svjedočenje svoje vjere, tada ne postoji opasnost da prestanu hodati u svjetlosti.

S djecom u rodnom kraju kod ujke u Potrljici

Moja prva služba u samostanu još kao kandidatice i sestre za dvije godine bila je rad s djecom u vrtiću u Dubrovniku. Kad bih došla kući na odmor okupljala bih male nećake i nećakinje! Pričala bih im priče iz Biblije i pjevali bismo svete pjesme. Govorila sam im da anđeli na nebu neprestano slave dragog Boga, a kad mi pjevamo svete pjesme nebo se spaja sa zemljom i mi slavimo Boga! Kad se brat Ljubo vjenčao imali smo pravi koncert duhovnih pjesama! Bilo je predivno slušati kako su djeca starija tri brata slavila dragoga Boga svetim pjesmama.

Otac Ante Gabrić u Granešini

Nakon jedne godine njege starica u Granešini, odlazim na Kosovo gdje sam bila što je god trebalo biti. Svaki posao sam rado obavljala: Crkva, katehizacija, animacija molitvenih susreta, ambulanta i posjeti bolesnima, kao i prijevoz đipom do bolnice, pakiranje robe i hrane u pakete i dijeljenje po selima s kolima - svaki put u jedno selo prema popisu.

Nova kola: S. Otilija druga Majka Terezija na Kosovu i s Lucija.

Dan siromaha u Letnici (Kosovo)

Nakom 8 godina toga rada u Dunavu molim da me uzmu u Zagreb da upoznam duhovnu obnovu. Poglavari me šalju na teologiju. Mislila sam ići ću godinu dvije... ali evo ja završavam i diplomiram teologiju. Zatim sam premještena u Koprivnicu gdje sam radila u vrtiću. Kako su se ljudi iz Dunava počeli iseljavati nisam imala potrebe da se tamo vraćam, nego sam naslućivala da će se Albanija otvoriti i počela sam za to moliti. Bila sam sigurna u duhu da ću ja među prvima ući u Albaniju, ali nisam ni slutila da ću ja biti prva

koja će ući. U trećem mjesecu 1991. pao je komunizam u Albaniji. Imala sam poticaje Duha Svetoga da uđem i da vidim što bismo mi sestre mogle učiniti za Albaniju. Nisam ni sama znala da će taj moj ulazak biti proboj milosti u osnivanju nove misije u Albaniji.

Svojoj provincijalki sam dala na znanje da ću ja, ako mi Bog da, za vrijeme svoga odmora koji će biti u kolovozu posjetiti Albaniju. Kućna predstojnica mi je dala, kao i svakoj sestri, za odmor nešto novca. To je bio onaj Markovićev novac. Ja sam čula da se on mijenja svugdje, a nisam pratila tečaj da se on nije više nigdje mijenjao. Mislila sam, bit će do dolje, a od tamo dat će dragi Bog da se vratim, On zna kako. Pisala sam s. Asumti jer ona ima u Albaniji sestru, kako bih željela s njom ući. Ona mi piše u sedmom mjesecu da trebam izlaznu i ulaznu vizu, a ja imam odmor u 8. mjesecu. Pri odlasku u policiju u Koprivnici žena mi kaže: „Sestro, viza se čeka 3 mjeseca iz Beograda“. Ja sam stala, što sad, žena službenica mi kaže: „Sestro, išao je u Albaniju čovjek taj i taj, Albanac, pitajte ga kako?“ Nađem čovjeka i on mi kaže: „Sestro, idi u Mađarsku i na zrakoplov, imaš vlak iz Koprivnice svaki dan za Budimpeštu, tu ne trebaš izlaznu vizu, a ulaznu kad uđeš u zrakoplovnoj luci dobiješ.“ Kako sam se u to vrijeme brinula za jednu curu da je izvučem iz depresije pozovem je da idemo do Budimpešte vlakom kod moje prijateljice, i kažem joj „...zatim ću ja u Albaniju, a ti se vrati vlakom.“ Cura mene pita imam li deviza. Ja kažem da nemam, ali imam Markovićev novac. Ona mi tako od srca daje da imam nešto, a ja se mislim neka bude pa ćemo se mi naći poslije. Kad tamo moj novac se ne prima, a ja imam deviza točno za kartu i vizu. Tako presretna stižem u Tiranu, gdje nas je jedan kombi sve pokupio i mene odveo do kuće sestara Majke Terezije. Nađem tamo don Đerđa Đerđija koji je ušao sa sestrama iz Italije. Pričam mu da bi smo mi željele doći u misiju u Albaniju. On mi kaže: „Dođite sestro što prije, vidite potrebe koje su ovdje. Narod nije više kruha imao, da nije ušla „Pelikan“ talijanska vojska i dijelila pšenicu, ne znam što bi bilo s narodom.“ Autobusi ni

vrata ni prozora, isto tako i vlakovi, ali se kotrljaju i voze narod.

Kad sam htjela iz Tirane posjetiti jedno selo ušla sam u takav bus, ljudi rekoše “Ovo je sestra Majke Terezije, nećemo kartu naplatiti.” Kako sam znala albanski, slušam što pričaju između sebe. Kažu kako je došlo vrijeme da svatko samo sebe gleda. A kažem: “Pa, nije baš tako, ja sam ušla u bus, a vi mi niste ni kartu naplatiti” i svi smo se nasmijali. Nakon tri dana snimila sam situaciju, dolaze Talijani i kombi se vraća preko cijele Albanije za Dubrovnik, i ja idem s njima. Na granici jedan oficir Crnogorac pozdravlja svoje kolege u Koprivnici jer je vidio da je putovnica otamo.

U Dubrovniku nije bilo trajekta taj dan nego sutradan. Predlažem da idemo mojima u Bosnu, tamo prespavamo pa sutradan u Međugorje i Dubrovnik. Dakle, iz Tirane za 12 h. u Gornjem Vakufu – Uskoplju bez deviza i dinara. Evo što znači Božje providenje!

U Uskoplju srećem s. Nataliju, kažem joj da sam bila u Albaniji, a ona sva presretna: «Pričaj mi», kaže. Ona pet godina moli za Albaniju i silno bi željela tamo poći. Pitam: «Znaš još nekog tko bi želio ići?» Kaže s. Nikolina isto želi. Odmah je nazovemo i kažemo da ćemo isti dan pisati molbu poglavarima u Zagreb i Rim. Ona kaže da stavimo i njeno ime. Tako su išle molbe: s. Anamarija je ponijela molbu za Rim u devetom mjesecu. Ja sam se u Tomislavgradu srela s fra Ferdom i s fra Jakovom kojima sam sve ipričala, a oni su objavili članak u „Našim ognjištima“ - evo toga članka:

S. Svjetlana Rezo posjetila je Albaniju minulog kolovoza

ALBANIJA NEODOLJIVO ČEZNE ZA BOGOM

Slučajni susret sa sestrom Svjetlanom Rezo, članicom družbe časnih sestara Kćeri Božje ljubavi, i obilje radosnih zanimljivosti iz „prve ruke“! No da je najprije ukratko predstavim: sestra Svjetlana po narodnosti je Hrvatica iz Gornjeg Vakufa, a trenutno je na službi u dječjem vrtiću u Koprivnici. Završila je srednju medicinsku školu, a stekla je odgovarajuću izobrazbu i na bogoslovnom učilištu. Od godine 1974. do 1982. službovala je među Albancima na Kosovu. Puna je vjerovjesničkog zanosa i žarke želje za što iskrenijim zbližavanjem svih vjernika i svih ljudi kao djece Božje. Drugačije rečeno, puna je evanđeoskoga i ekumenskoga duha. Na osnovi svoga osmogodišnjeg iskustva u radu među kosovskim Albancima sestra Svjetlana izrijekom tvrdi da su Albanci jedan divan narod. Podjednako katolici, kao i muslimani. I jedni i drugi spremni su i usred gluhe noći velikodušno pomoći onome tko se nađe u nevolji. I njoj su tako pomagali kad bi joj se vozilo zaglavilo u blatu. I u susretima s nekim kosovskim Srbima sestra Svjetlana izgradila je tople ljudske odnose i o njima ponijela lijepe uspomene.

A njezina posebna ljubav prema patničkom albanskom narodu potaknula ju je da ovoga ljeta, za vrijeme svoga odmora, pokuša posjetiti matičnu zemlju albanskog naroda — državu Albaniju. Pokušaj je uspio, unatoč popriličnim poteškoćama oko dobivanja naše domaće izlazne vize. Sestra Svjetlana bila je u Albaniji od četvrtka 8. kolovoza do nedjelje 11. kolovoza ove godine. A evo što je sve tamo vidjela i doživjela...

— “U Albaniju sam stigla zrakoplovom preko Madžarske u četvrtak 9. kolovoza 1991. navečer”, započela je svoje iznimno

zanimljivo izvješće sestra Svjetlana. “Prva postaja na kojoj sam se zaustavila bio je glavni albanski grad Tirana. Premda nisam posjedovala albansku ulaznu vizu, dobila sam je bez ikakvih poteškoća od albanskih vlasti odmah po izlasku iz zrakoplova. A prvo gostoprimstvo i prihvatilište pružile su mi sestre Majke Terezije, koje su u Albaniji već otvorile pet svojih redovničkih kuća, a do kraja tekuće godine kane ih otvoriti ukupno četrnaest. Odmah treba reći da su sestre Majke Terezije posvuda u Albaniji izvanredno prihvaćene. I katolici i muslimani i pravoslavci naprosto su oduševljeni tim skromnim, pobožnim i požrtvovnim sestrama. A one su već naveliko razvile vjeronaučnu nastavu te, uz ostale svoje dužnosti, mnoge mlade i najmlađe Albance pripravljaју za krštenje. Ovdje moram istaknuti kako sam i ja na svakom koraku i u svakoj obitelji koju sam pohodila s velikom radošću primana. I u katoličkim i u muslimanskim i u pravoslavnim kućama. Zapravo, teško je tu uopće govoriti o nekim jednovjerničkim obiteljima, jer su brakovi većinom mješoviti. Ali bez obzira na njihovu iskonsku vjerničku pripadnost, svi su oni puni topline i susretljivosti, a muslimani su upravo silno otvoreni prema kršćanstvu, pa se mnogi od njih i spremaju za krštenje. Djeca su mi posvuda prilazila s nekom posebnom pitomošću i radošću, a u obiteljske domove već su prispjele i već na zidu istaknute slike Srca Isusova. A jedna mi je albanska muslimanka darovala za uspomenu sliku Majke Božje, koja takve slike sama izrađuje.

Na osnovi svojih trodnevnih dojmova, mogu sa sigurnošću reći da su Albanci u Albaniji ovoga trenutka gladni i žedni Boga više nego kruha svagdanjega i vode svagdanje. Svaki susret s crkvenom osobom za sve njih je izuzetno radostan događaj, pa su tako i meni govorili — s neprikrivenom radošću — da je susret i razgovor sa mnom o vjerničkim pitanjima za njih značio mnogo više nego što oni to uopće mogu riječima izreći (u Albaniji sam neprestano bila u redovničkoj odjeći).

Posebni doživljaj za mene bila je nedjeljna misa 11. kolovoza u crkvi svetoga Ante koja je sve doskora bila pionirski dom, a sada je vraćena župnoj zajednici i ponovno prilagođena za službu Božju. Imala sam na toj misi čast na albanskom jeziku čitati znakovitu Riječ Božju iz poslanice Rimljanima, gdje se uz ostalo navode i ove riječi proroka Hošēja: „Zvat ću narodom svojim onaj narod koji ne bijaše narod moj i ljubljenom onu koja ne bijaše ljubljena.” Mala crkva sv. Ante bila je puna vjernika. Osobito mladeži i djece. Osim katolika, na misi je bilo i muslimana i pravoslavača. Susrela sam se osobno i s nekim svećenicima koji su preživjeli dugogodišnje zatvore, a jedan od takvih ove je godine zaređen za svećenika u dosta kasnim životnim godinama. Inače, čini se da su se Albanci poprilično oslobodili straha izazvanog dugotrajnim vlastodržačkim nasiljem, pa slobodno govore o strahotama koje su u nečovječnom komunizmu desetljećima proživljavali. Između ostaloga, neki su ljudi osuđivani i na dvadesetgodišnje zatvorske kazne — samo zato što bi prigovorili da je kruh koji kupuju odveć crn i loš! A s druge strane, u kući njihova diktatora Enver Hodže, koji im je stalno stavljan za uzor, danas je otkrivena prava raskoš, na tisuće metara zastora i tepiha, mnoštvo televizora u boji i drugoga blistavog blaga. No svi su idoli već pali, a Albanija je tako duhovno probujala, kao što oranica probuja nakon ugodne proljetne kiše. Sada joj samo treba dosta misionara. Poglavitito redovnica i redovnika. Pa ako moja redovnička družba otvori tamo misijsku postaju, kao što namjerava, i ja bih veoma rado pošla kao misionarka u Albaniju...”

Eto to i još štošta drugo zanimljivo o svom kratkom posjetu Albaniji ispriopovjedila je sestra Svjetlana — u jednom dahu i u neskrivenom vjerovjesničkom zanosu. Hoće li taj njezin zanos pokrenuti i druge vjerovjesnike na evanđeosku službu u Albaniju?!

Pribilježio J. Bubalo

Na odmoru kod svojih 1991. moj tata i braća su mi dali svaki po nešto deviza i rekli da im se javim kad dođem u Podravinu. Bilo je toliko deviza koliko sam trebala vratiti onoj djevojci. Naš Bog je silan Bog! Zna naše potrebe i otvara svoje putove i svoje misije da budemo tamo gdje nas treba.

Još sam obavijestila fra Lovru u Đakovicu da sam bila u posjetu i da smo uputile molbe da se spremamo u misiju u Albaniju. Fra Lovro ulazi nakon tri mjeseca u Albaniju i šalje poziv u dvanaestom mjesecu 1991. našoj provincijalki da uputi sestre u misiju u Albaniju.

Sestra Snježna provincijalka uzima s. Francisku kao prevoditeljicu i ide preko Rima gdje im se pridružuje i generalica, tako u drugom mjesecu 1992. ulaze u Albaniju i nalaze nam mjesto u Laću, usred Albanije. Sve kako bi mi četiri sestre kao misionarke opremljene i blagoslovljene od kardinala Kuharića otvorile misiju u kolovozu 1992. - od kojih su dvije Albanke i dvije Hrvatice. Kako je s. Natalija radila još u bolnici u Bitolu, nju su poglavari molili da ostane tamo, a zamolili su s. Jeronimu i s. Francisku da idu u Albaniju. Tamo smo razvile lijepu djelatnost. Neka to pokažu slike i primjeri iz novina.

Albanija, Lać

INTERVJU:

Albanija je imala potrebu za Božjom Riječju i za nama

Evo što pišu lokalne novine o našem radu u gradu Laću iz pera Ndue Tom Marku koji je objavio razgovor sa sestrom Svjetlanom:

Pitanje: Kako je počelo Vaše djelovanje kao misionarke u Katoličkoj crkvi?

Odgovor: Ja sam sa 17 godina ušla u samostan u Zagrebu. Sav svoj život posvetila sam Bogu Isusu Kristu. Poslije formacije i djelovanja po Hrvatskoj, Zagreb - Dubrovnik poželjela sam ići među one najsiromašnije koji su imali veću potrebu. Tako, zajedno s još nekim sestrama služila sam 8 godina po kosovskim planinskim selima. Tako smo služile 16 sela gdje su ljudi bili jako siromašni i u raznim bolestima. Služile smo dijeleći lijekove i Božju ljubav. Putovale smo po 5-6 sati dnevno ne pitajući za vrijeme, nekad po kiši, nekad po snijegu, a nekad po suncu. Pomagale smo djeci, ženama, odraslima, gdje su nekada ljudi umirali jer je nedostajao jedan liječnički savjet ili pomoć po lijeku. Stanje na Kosovu u planinama je bilo jako teško u to vrijeme, 1974.godine. Budući sam ja posvetila svoj život Bogu, željela sam poslužiti ljudima koji su bili najpotrebniji za Božjom blizinom, po riječima i djelima.

Pitanje: Htio bih nešto više saznati o Vašem dolasku u Albaniju, konkretno u Lać.

Odgovor: Poslije 8 godina djelovanja na Kosovu vratila sam se u Zagreb, budući su se ondašnji ljudi podizali ekonomski, jer su išli po Europi. Dodala bih da su ljudi na Kosovu jako dragi, plemeniti i nasmijani - oni su nas jako voljeli.

Čuli smo za Albaniju koja je bila pod strašnom diktaturom,

na područjima gdje se govori albanski. Kad je pobijedila demokracija osjetili smo poziv da dođemo i naviještamo Božju ljubav i Božje milosrđe i Albanija je imala potrebu za nama. Sestra Nikolina i još jedna sestra Hrvatica i ja uputile smo molbu poglavarima da nam pomognu da želimo poći u misiju u Albaniju. Bogu hvala naša se želja uslišala da dođemo u Albaniju o kojoj smo sanjale - ja, još dok sam bila na Kosovu. Sad smo u vašem gradu i u našem gradu, mjestu svih Albanaca (jer je tu svetište sv. Ante gde se skupljaju svi Albanci). Kažem tako jer je ovo mjesto bilo od davnina sveto i tako ostalo u sva vremena. Bog ne pita za boju diktatura. Ovdje su ljudi dobri iako su dosta siromašni i imaju materijalnu, a još više duhovnu potrebu za nadom i onim dobrom što tek dolazi. Ovdje dolaze iz cijele Albanije, Kosova, i Crne Gore, iz dijaspore i sveg svijeta. Ja ovo mjesto vidim s očima perspektive kao jedno mjesto hodočašća gdje se ljudi povezuju i oplemenjuju, ulaze u savršenu harmoniju s Bogom koji ozdravlja. To je mjesto što je dragi Bog stvorio i obdario posebnom milošću.

Pitanje: Čujemo lijepe riječi za sve sestre, a posebno za Vas jer djelujete dvostruko humano.

Odgovor: Da, ja volim ljude, kako katolike, tako i muslimane, koje god boje bili oni, volim bogate i siromašne, ali bogatima ne dajem lijek (smije se), to je razlika koju pravim. Ljudi su dobri, inteligentni i dragi i vole raditi. Kad izađem u grad djeca me okruže s ljubavlju, pružaju mi cvijeće, čudesna su! Ona su budućnost svijeta!

Pitanje: Htio sam znati odakle dolaze ovi lijekovi i kao ih dijelite?

Odgovor: Ovdje lijekove dijelimo prema receptima liječnika, recepti imaju potpis i pečat liječnika, dajemo ono što imamo bez razlike. Lijekovi dolaze po Caritasu preko granice koja se

kontrolira i ne mogu proći lijekovi kojima je prošao rok trajanja. Mi želimo poslužiti narodu što bolje. Želim još nešto dodati, (mi imamo lijek za fizičko ozdravljenje, ali ne za liječenje srca, duše, duha, to se ne liječi medikamentima). Za duhovno ozdravljenje imamo ovdje Crkvu gdje se molimo, klanjamo i hodočastimo. Zato, približimo se Crkvi što više i volimo je, zavolimo dragog Bog svoga najvećeg ozdravitelja. On nam daje mir i čuva od stresa koji nosi ovaj svijet.

Hvala za razgovoru, Bog vas čuvao!

Intervistë me motrën tonë Svyetllana Rezo, nga Kroacia pran

SHQIPËRIA KISHTE NEVOJË PËR NE, PËR FU

kishin nevojën tonë. Dhe kështu bashkë me dua motra të tjera, morrëm udhët e fsatrave të Kosovës për tete vjet me radhë: shtëryem në 16 fsatra, ku njerëzit ishin tepër të varfër dhe me sëmundje të ndryshme, shtëryem në shpërndarjen e ilaçeve e u jepnim atyre dashurinë e madhe për Zotin. Udhëtonim nga kater e pjesë ore në ditë në shi, në bore, në diell, nuk pyesnim për shtet e perfitë. Ne shtonim fëmijë, gra e të ritur, ku ndohta njeriu vdiste nga mungesa e një medikamenti apo e një këshille mjeksore. Gjendja ishte tepër e mjeruar në Kosovë në vitet 1974. Unë donja ia kam kushtuar jetën, zemrën, mendjen të Madhit Zot, do t'u shërbeja njerëzve që kishin dhe kanë më shumë nevojë për ne, për fsalën e mirë të Zotit tonë.

Pyetje: Desha të di diçka për ardhjen tuaj në Shqipëri dhe konkretisht në qytetin e Lacit.

Përgjigje: Me ndihmën e të madhit Zot, u kthyem pas 8 vjetësh pune e përkushtimi nga Kosova, në vendlindjen tonë, në Kroaci. Kosova s'ë kishte më nevojën tonë, ajo u mëlkëmb nga emigracioni, u pasuruar, u rregulluan njerëzja nga ana ekonomike. Dua të them se në Kosovë ishin njerëz të mirëkullueshëm, të mirë, bijarë, të qahur dhe na domin në tepërmi.

Ne dëgjum dhe për një vend, të quajtur Shqipëri, ku llamin shqip, ku mbizotëronte diktatura e kuqe. Motrën vesh se ajo po hapej drejt demokracisë, mësuam se Shqipëria kishte nevojë për ne, për fsalën e Zotit. Unë, bashkë me dua motra të tjera, si motra Nikolina nga Kosova e të tjera nga Kroacia, i bëmë një lutje Superiores sonë atje, për të ardhur si misionare në Shqipëri. Shyqyr Zotit, kërkesa na u plotësua për token shqiptare, të cilën e kishim ëndëruar në medimet tona, që kur ishim në lokal Kosovare. Sot jemi në qytetin tuaj, në qytetin tonë, në qytetin e gjithë Shqipërisë. E them këtë se ky vend është tepër i lashtë, një vend i shenjtë, që tashmë e ka treguar veten në të gjitha kohërat. Zoti s'pyet për ngjarat e diktaturave. Njerëzit këtu janë të mirë, por të varfër, që kanë dhe nevojën tonë, ndohta me materiale, por me anën shpirtërore në beaimin tek i madhi Zot, tek shpresa, tek ajo që do të vjet. Qyteti ynë është i madh, them se këtu është qyteti i gjithë shqiptareve.

Këtu vijnë nga e gjithë Shqipëria, nga Mali i Zi, nga Kosova, nga Maqedonia, nga diaspora e turisë nga e gjithë Bota. Unë qytetin e Lacit e shoh më syrin e perspektivës, si një vend turistik, një vend që bashkon njerëzit në një harmoni të përkryer që shëron njerëzit, një vend që Zoti vet e ka krijuar dhe i ka bërë favore qytetit tuaj.

Pyetje: Kemi flajët nga më të mirat për ju, të gjitha Motrat, por veçandrisht për ju, që kryeni dhe një punë të dyfishtë humane.

Përgjigje: Po, unë i dua njerëzit, si kristianet dhe civilizimet, të çdo flij ngjyre qofshin ata. I

Sestra animira pobožnost u svetištu Sv. Ante u Laću

Uvijek blizu ljudima

U listopadu 1990. otvorila se crkva u gradu Laću, koja je bila zatvorena tri desetljeća od strane komunističkog režima. Od samog otvaranja crkve vjernici katolici počeli su redovito dolaziti i dobivali snažan oslonac u Bogu. Pitajući patra Štefana za broj i dob vjernika dobivamo odgovor: „Mi nemamo točan popis, posjeti sve više rastu, ovaj broj ovisi o godišnjem dobu i o vjerskim blaganima. Najviše se radujemo mladima, studentima i djeci.” Također nam je pater Štefan rekao kako je europski Caritas pružio veliku humanitarnu pomoć u hrani i odjeći, a lijekovi se dijele u Laću i u mjestima koja pripadaju ovoj crkvi ljudima koji su potrebni bez razlike na vjersku pripadnost. Ambulanta radi već više od dvije godine, imala je 7800 posjeta i raspodijelila je 16.500 doza lijekova. Susreli smo s. Svjetlanu koja je uvijek blizu ljudima s toplom riječju i sa svojom velikom plemenitom dušom. Služeći nam s humanošću s. Svjetlana je došla sa zajednicom sestara iz Zagreba (Croatia). Djelovala je na Kosovu (tražila ja od uprave u Zagrebu da je pošalju na Kosovo u općinu Gnjilane, u planine). „Želim”, kaže, „da svi dođu i upoznaju Boga i da Ga slave za veliku ljubav. Imamo lijepa iskustva u ovom gradu i ovoj zemlji od samog našeg dolaska. Sretne smo jer nam svi u gradu prilaze s riječima „moter“, „sestro“. Mi smo predale život Bogu i služimo ljudima kao sestre!“

Sokol Bara (musliman)

Misijski trud urodio duhovnim zvanjima

U nedjelju 1. listopada u prisutnosti 20 svećenika i 45 redovnica, brojnih kandidatica, bogoslova i sjemeništaraca, blagoslovljena je kuća i kapelica sestara Kćeri Božje Ljubavi u Skadrju u Albaniji. Misno slavlje i svečanost blagoslova predvodio je fra Lovro Gavran, misionar u Skadrju.

Svečanosti je prisustvovala generalna glavarica s. Nicolina Hendegs iz filijalno-provinicijske glavarice s. Seljane Stjepančić iz Zagreba, provinicijska glavarica s. Digna Biloch Berger iz Beča, s. Zora Stojanović predstavila je miss Mary Doohan, predsjednica misijskog društva «Little way» i don Dragu Beričić člana loga društva u Londonu. Prisutni su bili dr. Wolfgang Oberlander iz Münchena, ravateljica Caritasu zagrebačke nadbiskupije gospođa Jelena Breljak, sestre iz Zagreba, Makedonije, Kosova i Luga te drugi brojni gosti.

Poslije svečanosti blagoslova kandidatica su izvele bogat program. Skladnim pjevanjem i kranosolovom na albanskom, hrvatskom i latinskom jeziku oduševile su sve goste.

Sestre Kćeri Božje Ljubavi su se više od 30 godina pripremale za rad u Albaniji. Godine 1960 s. Otilija Krömer napustila je rad u bolnici u Biloju i otisla djelovati među albanskim narodom u Kosovu. Taj misijski trud urodio je duhovnim zvanjima. Danas provincija Božje Providnosti broji 25 sestara Albanke, koji najvećim dijelom rade na Kosovu. Sestre Albanke, kao i Hrvatice, godine 1992. započele su djelovati u Albaniji. Osam sestara u raznim stručnim spremama djeluje u Lugu i u Skadrju na prostoru nastojateljnog, katehizacijskog i prosvjetnog polja. U franjevačkom centru u Lugu tri sestre, u au-

radnji s oćina franjevacima, katehiziraju više od 1.000 djece. U tri godine pripremljeno je 350 djece i odraslih za krštenje, 230 opće za krštenje, te 250 bračnih parova i zaručnica za vjenčanje.

Sestre katehiziraju i u planinskim selima udaljenim 20 do 60 kilometara od župnog

Kandidatice sa svojom učiteljicom s. Lujom

Generalna glavarica s. Nicolina s mladima

S. Svijetlana u ambulanti u Lugu

Sestre u pjevačici u Lugu

centra. Odrasle, djecu i mlade poučavaju u crkvenom pjevanju, uče ih moliti i katehiziraju i u liturjijskom služanju, svemu onome što je temeljnim garantiranjem kroz pola stoljeća bilo oskrabeno.

Svaka sestra osim hrvatskog i albanskog govori još jedan ili dva svjetska jezika. Ta poliglota sestrarske ekipe u Lugu posređuju između stranih dobročinitelja i potpora ljudi svoje misijske postaje. Slike tone hrane odjeću, higijenskog materijala, koju suje dobivaju, sestre su usavršile u obitelji koje i prodjele u taji i po planinskim selima. One nose lijekove u bolnice, pomoć zavojećenima u zavore, a slatkiše i igračke djeci u vrtić.

Sestre u Lugu imaju privatnu ambulantu. Ambulantu lijekovima i sanitatskim materijalom opskrbljuju dobročinitelji. Godišnje u sestarskoj ambulanti zatraži pomoć više od 7.000 bolesnika. Teške bolesnike posjećuju po kućama.

Preteći takav sestarski rad, veoma brzo su se počele javljati djevojke koje žele biti članice družbe Kćeri Božje Ljubavi. Zato su sestre darovima mijenjaj raspoložbeni dobručinitelja kupile kuću u Skadrju, proširile

je i dogradile kapelicu u koju će moći doći vjernici na misu i djecu na vjeronauku. U toj kući danas žive 4 sestre i 17 kandidatica. Kandidatice poizve katehetskilo, gimnaziju, glazbenu školu i razne praktične tečajevae. S Vida Ademi je profesorica na Katehizacijskom Institutu u Skadrju, a tri sestre i tri kandidatice katehiziraju više od 700 djece u okolici Skadre.

Apostolski zvanjima u novosagrađenoj kući bit će rad s djevočkama koji će se provoditi u obliku duhovnih vježbi, seminara i molitvenih susreta, te praktičnih tečajeva.

Sestre stvaraju program kako pomoći Crkvi u Albaniji u bližoj i daljoj budućnosti, i kako što djelovnije osvrstati svoje redovničko i misijske poslanje. Jedina žnja najednice u Lugu i Skadrju jeste etički dio djeln, zahvatiti redoktu evanđelja, katehizacijom i zdravstvenom pomoći i sve planinska sela. A za taj rad treba im još i osoblja i materijalnih sredstava. One se uzdaju u pomoć zaključno misija i buduće naučiteljice Crkve sv. Terezijske od Ojeteša Isusa kao i mnogih misijskih raspoložbenih suradaca.

Slovica Buljan

IZ DJELOVANJA SESTARA KĆERI BOŽJE LJUBAVI U ALBANIJI

Što piše sestra Slavica Buljan kako ona vidi misiju u Albaniji?

MISIJSKI TRUD URODIO DUHOVNIM ZVANJIMA

U nedjelju 1. listopada u prisutnosti 20 svećenika i 45 redovnica, brojnih kandidatice, bogoslova i sjemeništara, blagoslovljena je kuća i kapelica sestara Kćeri Božje ljubavi u Skadru u Albaniji. Misno slavlje i svečanost blagoslova predvodio je fra Lovro Gavran, misionar u Skadru.

Svečanosti je prisustvovala generalna glavarica s. Nicolina Hendges iz Rima, provincijalna glavarica s. Snježna Stjepandić iz Zagreba, provincijalna glavarica s. Digna Bloch Berger iz Beča. S. Zora Stojanović predstavila je miss Mary Doohan, predsjednicu misijskog društva »Little way« i don Dragu Berišića, člana toga društva u Londonu. Prisutni su bili dr. Wolfgang Oberroder iz Muenchena, ravnateljica Caritasa zagrebačke nadbiskupije gospođa Jelena Brajša, sestre iz Zagreba, Makedonije, Kosova i Laća, te drugi brojni gosti.

Poslije svečanosti blagoslova kandidatice su izvele bogat program. Skladnim pjevanjem i krasnosolovom na albanskom, hrvatskom i latinskom jeziku oduševile su sve goste.

Sestre Kćeri Božje ljubavi su se više od 30 godina pripremale za rad u Albaniji. Godine 1960 s. Otilija Kromer napustila je rad u bolnici u Bitolju i otišla djelovati među albanskim narodom na Kosovu. Taj misijski trud urodio je duhovnim zvanjima. Danas provincija Božje Providnosti broji 25 sestara Albanski, koje najvećim dijelom rade na Kosovu. Sestre Albanke, kao i Hrvatice, g. 1992. započele su djelovati u Albaniji. Osam

sestara s raznim stručnim spremama djeluje u Laću i u Skadru na prostranom pastoralnom, karitativnom i prosvjetnom polju. U franjevačkom centru u Laću tri sestre, u suradnji s ocima franjevcima, katehiziraju više od 1.000 djece. U tri godine pripremljeno je 950 djece i odraslih za krštenje, 230 osoba za krizmu, te 250 bračnih parova i zaručnika za vjenčanje.

Sestre katehiziraju i u planinskim selima udaljenim 20 do 60 kilometara od župnog centra. Odrasle, djecu i mlade poučavaju crkvenom pjevanju, uče ih moliti i sudjelovati u liturgijskom slavlju, svemu onome što je tamošnjim generacijama kroz pola stoljeća bilo uskraćeno.

Svaka sestra osim hrvatskog i albanskog govori još jedan ili dva svjetska jezika. Ta poliglotska sestarska ekipa u Laću posreduje između stranih dobročinitelja i potreba ljudi svoje misijske postaje. Stotine tona hrane, odjeće i higijenskog materijala spakirale su u obiteljske pakete i podijelile u župi i po planinskim selima. One nose lijekove u bolnice, pomoć zatvorenicima u zatvore, a slatkiše i igračke djeci u vrtiće.

Sestre u Laću imaju privatnu ambulantu. Ambulantu lijekovima i sanitetskim materijalom opskrbljuju dobročinitelji. Godišnje u sestarskoj ambulanti zatraži pomoć više od 7.000 bolesnika. Teške bolesnike posjećuju po kućama.

Prateći takav sestarski rad, veoma brzo su se počele javljati djevojke koje žele biti članice družbe Kćeri Božje ljubavi. Zato su sestre darovima misijski raspoloženih dobročinitelja kupile kuću u Skadru, proširile je i dogradile kapelicu u koju će moći dolaziti vjernici na misu i djeca na vjeronauk. U toj kući danas žive 4 sestre i 17 kandidatice. Kandidatice polaze katehetsku školu, gimnaziju, glazbenu školu i razne praktične tečajeve. S Vida Ademi je profesorica na Katehetskom institutu u Skadru, a tri sestre i tri kandidatice katehiziraju više od 700 djece u okolici Skadra.

Apostolat zajednice u novosagrađenoj kući održat će rad s djevojkama koji će se provoditi u obliku duhovnih vježba, seminara i molitvenih susreta, te praktičnih tečajeva.

Godine 1995. vodila sam na svjetski susret mladih u Italiju mlade Albance, tako su se mladi iz Albanije nakon toliko godina izolacije našli sa sv. Ocem u Loretu, što je bilo nezaboravno.

Mladi Albanci u Loretu

Dok se u Albaniji misija lijepo razvijala, u Bosni je i po Hrvatskoj bjesnio rat. Vijesti nisu stizale, samo sam čekala svoj odmor da posjetim svoje u Bosni. Kako je svjetska misionarka Johana Petronila imala seminar u Sloveniji, a silno je željela posjetiti Bosnu, dogovorile smo se da ću ja doći zrakoplovom i da ćemo ići skupa. Zanimljivo u to vrijeme je samo fax radio u Laću u kući, a ni prije ni poslije ga nismo imali. Njih tri s koferima punim lijekova i autom kojim nas je vozio Josip Lončar zaputili smo je u Bosnu i dok su svi bježali, mi idemo tamo. U Tomislavgradu UNPROFOR nije htio ni čuti da američki građani idu u takvu opasnu zonu. Johana je rekla da ide sa sestrom na svoju odgovornost. Kad smo došli u Uskoplje u crkvu svi su bili u crno obučeni, sve je izginulo ili raseljeno, a meni su samo suze kapale. Kad je Johana navještala Isusa i molila s narodom i za narod na kraju i pojedinačno - što se je sve prevodilo na hrvatski

- narod je u pozadini pjevao svete pjesme. Na kraju ja gledam narod u crno obučen, ali lica sjajnih od radosti Božje prisutnosti. To je bio za mene nezaboravan doživljaj radosti i zahvalnosti Bogu koji ima svoje po kojima unosi svjetlo i u najtamniju zonu beznađa. Što je naša sveta Crkva koja je jedno tijelo i u raznim narodima čini da svi budu jedno srce i jedna duša! Johana nikada Ti ovo nećemo zaboraviti neka Ti dragi Bog obilno uzvрати svim blagoslovima nebeskim i zemaljskim!

Godine 2004. premještena sam u Travnik. Između ostalih zauzimanja za duhovnu obnovu bilo je i hodočašće u Koeln na svjetski susret mladih sa svetim Ocem Benediktom XVI. Jedno vrijeme smo bili u Padenburnu, smješteni po obiteljima, što je zaista bilo jedno razvijanje predivnog prijateljstva, što nam i ove slike pokazuju. Dok smo satima pješačili, Nijemci su nas s prozora pozdravljali s ljubavlju. Mi smo slavili Isusa i Mariju na svim mjestima kojima smo se kretali. Tako sam ja, izlazeći iz katedrale, sreła mlade iz Zagreba koji su od srca slavili Isusa. U taj čas sam pozvala sve svoje mlade da se uključimo s njima i damo slavu Bogu, onako u kabanicama, jer je padala kiša. Dok su drugi po gradu nastupali s nekim „modernim“ plesom. Za-

nimljivo, sutradan smo osvanuli u lokalnim novinama na prvoj stranici. Novinar nas je pitao tko smo, ja sam rekla da smo mi Hrvati iz Zagreba i iz Travnika.

Vrhunac je bio doček sv. Oca na ogromnoj poljani gdje smo bili 24 h. A program se odvijao do kasno u noć. Sve je bilo predivno - nebo na zemlji. Svi narodi i nacije sa svih kontinenata, svih boja, svi jedno srce i jedna duša skupa sa svetim Ocem Benediktom XVI.

Sadnja drva prijateljstva u Njemačkoj

NWPaderborn

NR. 187, SAMSTAG/SONNTAG, 13./14. AUGUST 2005

Preise den Herrn: Schwester Sveltana Rezo (m.) aus Bosnien singt vor dem Paradiesportal des Doms mit Dutzenden kroatischer Jugendlichen. FOTO: FRANK LEONZ

Die Jugend der Weltkirche in Feierlaune

Sestra Svjetlana Rezo iz Bosne slavi Gospodina s mladim Hrvatima i Njemcima na Rajskim Vratima

11.000 Teilnehmer besuchen den ersten Tag von „ww-together“ in Paderborn

VON HANS-HERMANN EGGER
■ Paderborn. Es ist, als finde der Weltjugendtag gerade schon in Paderborn statt: 11.000 junge Leute aus allen Kontinenten, in den Gemeinden des Erzbistums zu Gast, strömen gestern zum Festival „ww-together“ („weltweit zusammen“) in die Dom-Stadt. Für heute wird mit ähnlich vielen Besuchern gerechnet.

formuliert habe: „Baut in der Stadt der Menschen die Stadt Gottes.“
 Auch viele Passionen zeigten sich angetan vom dem fröhlichen Treiben in der City. Allerdings fiel so manchen der Durchblick schwer, was wo wann stattfinden sollte. Kein Wunder bei mehr als 150 Veranstaltungen. Detaillierte Programmhefte im

Eisenzugschienen gibt es heute noch an allen „Info-Punkten“ und am Konrad-Martin-Haus.
 Hinter den Kulissen des Jugendfestivals in Paderborn stecken mehr als 1.000 Helfer aus der katholischen Jugendarbeit im Erzbistum – und eine gewaltige logistische Planungsliaison. Die jugendlichen Gäste ka-

men mit „ww-together.com“ und gen. So schied sich gestern Morgen die Stadt füllte, so schnell verwaiste sie um 18 Uhr wieder. Dann setzte der große Treck Richtung Parkplatz und Bahnhof ein. Ähnliches wird sich heute nochmal abspielen. Allerdings wird am 17.30 Uhr eine Menschenkette am den Innerring der Aischbach bilden.

Dabei ist das Begegnungsstadium als Einstimmung auf den Weltjugendtag in Köln gedacht. Die Mischung aus religiösem Happening und Unterhaltung, Information und Spiritualität ähnelt der typischer Kirchentage. Das Besondere aber ist: Diese Teilnehmer sind aus aller Welt – und sie sind jung. So wie die Weltkirche.
 „Es ist schön zu erleben, wie-

hendig und kreativ die Begegnungen hier sind“, sagte Erzbischof Hans-Josef Becker gestern. Und Projektleiter Meinolf Wacker, Diözesan-Jugendpfarrer, „Ein Mädchen hat mir ihr Notizbuch gezeigt: Voller Adressen. Das ist die Begegnung, die wir uns gewünscht haben.“ Das große Interesse für die kirchlichen Angebote spiegelt die Umsetzung des Wunsches, den der verstorbene Papst Johannes Paul II. zu den Weltjugendtagen

Slike iz Kölna

Ovdje bih još preporučila festival mladih u Međugorju. Ja sam bila nekoliko puta i to je bilo nezaboravno. U pet dana ja nisam vidjela niti jednu gestu koja ne spada ovdje ili čula da se zapjevala neka narodna ili zabavna pjesma, samo se Isusa i Mariju slavilo! Svatko koga god sretneš nosi krunicu u ruci ili na vratu. Simbolika se završava na brdu 6.8. na blagdan Preobraženja na brdu Križevcu, završna sv. misa.

Pa bih svima preporučila da ove dane budu s tisućama mladih u Međugorju.

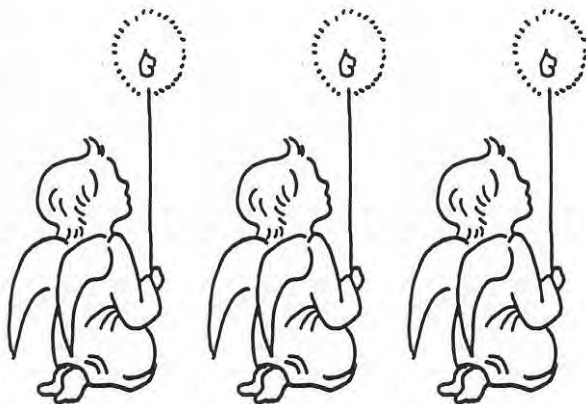
Sva ova moja djelatnost bila je ostvariva samo po mojoj Družbi Kćeri Božje ljubavi. Zahvaljujem Bogu i majci Franciski Lechner, koja nam je zacrtala ovaj put.

MLADI NOSE

„BAKLJU VJERE U TREĆE TISUĆLJEĆE“

„Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, učvršćeni vjerom“ (Kol 2, 7) bilo je geslo 26. svjetskog dana mladih održanog u glavnome španjolskom gradu - Madridu. Među dva milijuna mladih katolika iz 193 zemlje svijeta s papom Benediktom XVI. susrelo se i nešto više od 2.000 mladih iz Hrvatske. Nadahnuti i ojačani u vjeri, mladi su pozvani da se kao misionari, apostoli nove evangelizacije vrate svojim domovima i snažnije svjedoče svoju vjeru.

Činjenica je da je u 21. stoljeću pravi izazov biti mladi katolik koji hoće vjeru svjedočiti. Snagom vjere i zajedništva u Kristu moguće je promijeniti postojeće stanje. Najvažnija je motiviranost za sakramente kojom mladi vjernici dokazuju spremnost i odgovornost prihvatanja svoje uloge i mjesta u Crkvi. Euharistija, ispovijed i pričest sakramenti su koji predstavljaju najsnažniju povezanost s Kristom te ćemo vas na tome tragu voditi do spoznaje i potrebe da su mladi važni Crkvi, odnosno da su oni živa Crkva, njezin pomladak od kojega se mnogo očekuje.

OBEĆANJE ČISTOĆE DO BRAKA

U americi pokret “prava ljubav čeka”

Od 1993. godine u Sjedinjenim Američkim Državama među mladim kršćanima nastao je veliki pokret pod nazivom “True Love Waits - prava ljubav čeka.” O čemu se radi?

Izloženi velikoj poplavi nemorala i nedopuštenih seksualnih iskustava prije braka, koji duhovno i moralno osakaćuju mlade ljude, te ugrožavaju temeljne ljudske vrijednosti ljubavi i obitelji, mladi kršćani u Americi odlučili su se oduprijeti toj vrsti nasilja i agresije i zalažu se za očuvanje pravih životnih i kršćanskih moralnih načela; žele se dostojanstveno pripremiti na životni poziv ljubavi u braku i obitelji. U tu svrhu mladi se organiziraju u zajednice i svatko od njih pismeno potpisuje ovu izjavu:

“Believing that true love waits, I make a commitment to God, myself, my family, my friends, my future mate, and my future children to be sexually abstinent from this day until the day I enter a biblical marriage relationship.”

U prijevodu ovo obećanje glasi:

“Vjerujući da prava ljubav čeka, obvezujem se Bogu, samom sebi, svojoj obitelji, prijateljima, budućem bračnom drugu i svojoj budućoj djeci da ću čuvati seksualnu uzdržljivost od danas pa do dana svoga kršćanskog vjenčanja”.

www.truelovewaits.com

Ovu su izjavu potpisale **već stotine tisuća** američkih mladića i djevojaka koji su pristupili ovome pokretu! (O tome pišu ovi listovi: *Glas Slavonije* od 7.veljače 1994, str. 35, *Novi svijet* br. 1, siječanj 1998; *Zvonik*, br. 1 do 5, 1998.g.)

I u Europi isti pokret “prava ljubav čeka”

U Francuskoj pod imenom “A.V.A - AMOUR VRAI ATTE

Po uzoru na Ameriku od 1993. razvio se isti pokret “Prava ljubav čeka” među mladim Francuzima između 17. i 25. godine i to za sada u pariškoj regiji gdje već ima 600 potpisnika. Kao mladi Amerikanci i ovi mladi Francuzi odlučuju se za čisti život prije braka. (O tome izvještavaju francuske novine *FIGARO* od 4.6.1996.). Pokret se širi i po drugim europskim zemljama.

U Hrvatskoj prije nego u Americi!

Ovo što se zbiva i pokreće među mladima u Americi i u Europi za Hrvate nije neka velika novost i otkriće. Kod nas to postoji već od 1915. godine!

Uzor i apostol hrvatske mladeži dr. Ivan Merz u 19. godini svoga života za blagdan Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije 8.XII.1915. donio je odluku da će živjeti čisto do braka. On je tu odluku nazvao “zavjet čistoće do braka” i tako je i zapisao u svome dnevniku da je taj zavjet položio.

Po uzoru na njega od 1981.godine prigodom hodočašća u Lurd i Rim oko 240 hrvatskih mladića i djevojaka dalo je isto takvo obećanje-odluku čistoće do braka kojim su se obvezali da će se uzdržavati od predbračnih seksualnih odnosa.

MLADI, UDVARANJE I HODANJE

Primjeri privlače. Iva mi je poslala ovaj svoj razgovor, koji prenosim u cijelosti iz poštovanja prema bračnom paru Marijani i Mati koji stoje iza svojih riječi. Ovdje sam našla izrečeno puno toga što sam sama smatrala da treba ući u ovu knjigu.

Bračni par Marijana i Mate Kosor posvjedočili su za Glas Koncila o svim poteškoćama, ali i radostima koje su ih sretale na njihovom putu čistoće, kako predbračne, tako i bračne.

Mate je diplomirao matematiku u Zagrebu i magistrirao u Houstonu, SAD, a Marijana je rođena u Banjoj Luci. Tijekom Domovinskog rata doselila se s obitelji u Zadar i završila studij logopedije u Zagrebu. Mate tvrdi kako je temelj njegove moralnosti iz odrastanja u obitelji uz oca, majku i njihove roditelje. U kršćanski život upućen je u župi sv. Ivana Krstitelja u Zadru. U mladosti je bio blizu duhovnosti braće iz Taizéa. Za vrijeme studija je odlazio na vjeronaučne susrete (Kaptol, Palma), druženja u glumačkoj skupini i zboru mladih, odlazio je na susrete mladih (Planinarski križni put, Kursiljo, Taizé). Za vrijeme boravka u SAD-u, gdje je pronašao živu kršćansku zajednicu mladih u studentskom katoličkom centru i mnogo dobrih osoba, utvrdio je svoj duhovni život. Tu je dobio ustrajnost u molitvi i razvijao svoj duhovni poziv.

Marijana: Odrasla sam u katoličkoj obitelji u kojoj se molilo i zajednički odlazilo na misu. Bogu nas je posebno privela bolest i smrt moje mlađe sestre. Nakon dolaska u Zadar, susrela sam se s nekim zajednicama i zadržala se u Kursilju. Na jednom takvom susretu sam upoznala Matu. Pjevala sam u župnom zboru mladih. Na studiju sam nastavila pjevati u zboru i otkrila sam Framu. Tu sam stekla mnoge prijatelje i podršku u duhovnom rastu, pa sam s njima odlazila i na hodočašća.

Izdali ste knjigu „Kršćansko udvaranje u svijetu naglašene spolnosti“, kako je došlo do toga?

Mate: Nakon što sam shvatio da sam pozvan na brak, da je brak moj duhovni poziv, odabrao sam svoju prijateljicu Marijanu jer mi se činilo da bi mi ona bila dobra žena. To sam joj tako (dosta izravno) rekao. Moja otvorenost i izravnost Marijanu je iznenadila. Kada se uspjela približiti ponudila mi je da prvo hodamo kao mladić i djevojka. Osjetio sam nesigurnost budući da moje dotadašnje iskustvo hodanja nije bilo sukladno mojoj katoličkoj vjeri. U jednoj knjižari s katoličkom literaturom u Houstonu kupio sam nekoliko knjiga s tom tematikom. Upravo ova knjiga pružila mi je najviše odgovora na moja pitanja i stoga sam želio da je Marijana pročita. Zbog toga sam je za nju preveo. Jednom kada je knjiga bila prevedena osjetio sam poziv da je učinim javno dostupnom svima u Hrvatskoj i tako se knjiga pojavila prvo na internetu, a odnedavno i u tiskanom izdanju.

Marijana: Već sam se susretala s knjigama takve tematike i bilo mi je čudno zašto Mate želi da je pročitam. Kako ju je prevodio, donosio mi je dijelove na čitanje i to je često potaknulo razgovor o napisanom. Malo je drukčija od ostalih. Nama je pomogla u upoznavanju. Mislim da je vrijedno podijeliti je s drugima jer sadrži mnoge konkretne savjete i objašnjenja. Nije onog tipa “to ne smiješ jer Crkva (vjera) brani”.

Što je to kršćansko udvaranje i hodanje?

Mate: Danas je postalo normalno da mladi prije braka slobodno stupaju u spolne odnose, da mladost bude prožeta strastima i požudom za suprotnim spolom, da se vjenčanje shvaća kao ceremonija i formalnost, a već prije toga se prihvaća zajedničko stanovanje. To je nespojivo s katoličkom vjerom. Udvaranje je

vrijeme upoznavanja mladića i djevojke, otkrivanja jesu li pozvani da budu jedno drugom muž i žena. Za katolike je brak doživotna odluka ljubavi pa razum nalaže da se tome pristupi trezveno i s potrebnom pažnjom. Kršćani koji hodaju s partnerom dužni su promišljati i u zahvalnosti provjeravati vrline i mane partnera i svoje osobne, kako bi utvrdili jesu li i kada s milošću Božjom za to spremni. Valja ocijeniti hoće li im ta osoba kao bračni drug pomoći na putu k Bogu, na putu k vječnom životu. U razdoblju udvaranja katolici se ophode s partnerom s pažnjom, nježnošću i poštovanjem, što isključuje požudu i spolne odnose. U bračni život ne ulaze prije vjenčanja, a nakon vjenčanja bračni život postaje njihov poziv i put k spasenju kojem se predaju cijelim svojim bićem.

Živjeti u čistoći - Kakvim plodovima rađa takav odnos, a koje su najčešće prepreke za takvo hodanje?

Mate: Plod takvog odnosa je Božji blagoslov. Stvoritelj nas je uputio kako živjeti u miru i radosti. Za kršćane se mir očituje u pomirenju vlastite vjere, riječi i života koja rađa sigurnošću u ljubav Božju koja nam omogućuje da i mi ljubimo sebe i jedni druge. Svijet može vidjeti čvrste i plodne brakove koji su nastali iz kršćanskog udvaranja. Prepreke su sebičnost i nedostatak poštovanja kod partnera. Jedna osoba u vezi može vršiti pritisak na drugu, pritisak može činiti okolina koja kao da nekada želi uništiti dobre temelje budućeg braka. Mislim na pritisak da kršćanin odustane od svoje vjere „u ime ljubavi“ ili zato što „svi to rade.“ Moram napomenuti da svaka dobra veza ne završava brakom. Parovi koji žive čistoću lakše će se rastati u prijateljstvu ako utvrde da nisu jedno za drugo.

Živjeti u čistoći za mnoge je nemoguća misija, zašto je tome tako?

Mate: Neki ljudi su pohlepni za kratkotrajnim, putenim i

sebičnim užicima. Zadovoljavaju ih ti maleni bombončići sreće, kojih se nikada ne mogu nasititi, nego stalno iznova ostaju gladni. Na drugoj strani ih čeka trpeza koju im Bog obećava i uz koju im neće ništa nedostajati. Mislim da mnogi ne znaju za tu trpezu, nemaju iskustvo kršćanskog života i radosti. Unatoč „božanskoj trpezi jedu iz kante za otpatke.“ Drugi, iako su upoznali tu bogatu trpezu, nemaju ustrajnosti u molitvi i ne uspijevaju ostati u Božjoj milosti. Tome su zaslužni i svi kršćani koji se često zadovoljavaju mrvicama, pa naši životi nikako da zasvijetle svjetlošću koja privlači ljude Bogu.

Marijana: Mnogi mladi nemaju podršku obitelji i/li okoline. Teško je plivati protiv struje. Osobno poznam mnoge parove koji su hodali čisto, ali sam se susrela s mladima koji ne poznaju takve. Takvo im hodanje izgleda kao čista apstrakcija, a ljudi koji tako hodaju „bolesni“. Teško će netko osjetiti poziv i radost živjeti čistoću ako nema blizak odnos s Bogom.

Teologija tijela pape Wojtyle

U knjizi se spominje i teologija tijela te knjiga „Ljubav i odgovornost“. Možete li reći nešto o tome?

Mate: Teologija tijela je afirmativna filozofija ljudske tjelesnosti koja spaja teologiju s modernim saznanjima psihologije, sociologije i dr. znanosti. Njezin začetak je knjiga Karola Wojtyle dok još nije postao papa, „Ljubav i odgovornost“. Knjigu je nedavno na hrvatskom izdao Verbum i toplo je preporučujem svima. Kasnije je papa Ivan Pavao II. u nizu audijencija srijedom od 1980. do 1983. godine dao konačan doprinos ovoj temi. Ja sam se s tim pogledom susreo za vrijeme boravka u SAD-u i priznajem da sam odmah bio oduševljen. Bog nas je stvorio u tijelu. Bog je sišao među nas u tijelu. On nas u tijelu blagoslivlja. Tijelo je stvoreno

na slavu Božju, tijelo podložno grijehu otkupljeno je Kristovom smrću na križu. U tijelu nas Bog stvori muško i žensko i stavi u naše tijelo jednu iskru (žar) koji poziva dvoje suprotnog spola na jedinstvo u tijelu. Jedinstvo u tijelu koje je Bog blagoslovio zove se brak. U prikaz stvaranja prvog čovjeka iz Knjige postanka utkani su temeljni odnosi između muškarca i žene. Riječi Kristove i poslanice Pavla apostola oslikavaju dostojanstvo tog odnosa u kršćanskoj podložnosti među supružnicima.

Što je potrebno za dobru vezu, a kasnije i brak?

Mate: Poštovanje i ljubav. Poštovanje na način da ne idem protiv slobode voljenoga, da prihvaćam postupke koje možda ne odobravam. Ljubav koja vjeruje i oprašta, koja se žrtvuje i raduje u radosti drugoga. Sv. Pavao je napisao Hvalospjev ljubavi koji o ljubavi tako lijepo govori. Ja bolje od njega ne mogu. (1, Kor.13.) (tekst u uvodu)

Biskup Fulton J. Sheen izjavio je da je razina civilizacije svakog društva uvijek određena ženama. Ako žene odbiju sudjelovati u predbračnom seksu i inzistiraju da se muškarci prema njima odnose na dobar način prije braka i u samom braku, one će uzdići razinu na kojoj se nalazi cijela kultura.

Kako Vi, Marijana živite svoje poslanje kao žena, supruga i majka?

Marijana: Dok smo još hodali, Mate mi je znao otvarati vrata auta. Ispočetka mi je bilo neugodno. Razmišljala sam o tome zašto je to tako. Mnoge djevojke, pa tako i ja, nismo navikle da se netko prema nama odnosi s poštovanjem. Odlučila sam dopustiti Mati da se oko mene trudi i ne braniti mu iskazivati mi poštovanje. Načini iskazivanja poštovanja se s vremenom prošire. Naravno, to je nešto što treba njegovati. Biti majka

uključuje sebedarje i odricanje. Bog je predivno zamislio dojenje kao najbolji izvor hrane i skrbi za dijete. Uzvišen je i kristolik poziv majki davati svoje tijelo za hranu. Zahvaljujem Bogu što mogu dojeti, što imam vrijeme i priliku biti sa svojim djetetom i skrbiti za njega. Vjerujem da su žene uvelike zaslužne što su danas očevi sve više uključeni u odgoj i brigu oko djece. Raduje me vidjeti očeve s djecom u šetnji.

„Bračni drugovi putuju zajedno“

Što je bilo odlučujuće, Mate, za Vaš kršćanski poziv i kako ga živite?

Mate: Ne mogu izdvojiti jedan ključan događaj. Zahvalan sam svima koji su bili uz mene i još uvijek jesu, kroz moje odrastanje u vjeri. Mnogobrojna iskustva žive vjere, ustrajnost obraćenja od svojih slabosti po milosti Otkupitelja. U jednoj prilici za vrijeme molitve u zajednici, a to je bilo kada sam boravio u Houstonu, pročitao sam Pavlove riječi i osjetio da u miru i ja mogu reći kako sam „umro svijetu da živim Kristu“. U tom miru mogao sam prihvatiti što sam po razumu i duhu razabrao da je put kojim trebam ići. Naime, shvatio sam da sam redovništvo razmatrao iz razloga sebičnosti i ugodnosti, a da je put koji će za mene biti uži, ali na kojem mogu više rasti, upravo bračni poziv. To se dogodilo nedugo nakon što sam primio milost da mogu redovito biti pripravan i odvajati vrijeme za osobnu molitvu.

Koliko je molitveni život važan za ustrajnost u obećanom po sakramentu ženidbe?

Mate: Ja na sebi prepoznajem da, kada sam stavio Boga na prvo mjesto i dao Bogu najbolji komad svoga vremena svaki dan, da su po tome mogle poteći mnoge druge milosti.

Marijana: Bračni drugovi putuju zajedno. Dobro je ako putuju pravim putem. Mate mi pokazuje svojim primjerom koliko mu je molitva važna. Naša zajednička molitva plod je zajedništva i rađa još većim zajedništvom. Jedno drugom znamo biti poticaj za molitvu, ispovijed, za pročitati neki tekst ili knjigu. Posebno bih istaknula zahvalnu molitvu koja mi osvijesti i podsjeti me na silna bogatstva koja nam je Bog dao.

U braku ste, dobili ste dijete, možete li se osvrnuti na vaše hodanje, biste li išta mijenjali, jeste li požalili?

Mate: Sada, godinu i pol nakon našeg vjenčanja, iz razdoblja hodanja nosim samo lijepe uspomene kojih se ponekad sjetim. Previše je toga i u sadašnjosti da bi se o svemu razmišljalo i svega sjećalo. Mislím da sam Marijani mogao biti još bolji zaručnik i prijatelj, još više je ljubiti i poštovati. Naravno da sam u međuvremenu još malo odrastao i imam više iskustva pa mi je to lakše reći, a u tome nemjerljiv udio ima upravo Marijana. U sadašnjosti bih želio da nađemo ipak više vremena za zajedničku molitvu. S malim djetetom osobito nam je teško naći više slobodnog vremena, koliko bi nam bilo potrebno za dobru duhovnu obnovu.

Marijana: Molila sam Boga da mi da dobrog muža. Rekla bih da mi je uslišao molitvu. Sjećam se dugih razgovora i dopisivanja iz vremena hodanja. Veći dio našeg hodanja bio je „na daljinu“. Isto, pamtim susrete na kolodvorima. Danas muža dočekujem na vratima kuće. Ne bih mijenjala ništa iz tog razdoblja, sve te naše poteškoće su nam pomogle da se bolje upoznamo i odrastemo, te pripravimo za brak.

(Razgovarala: Ivana Šimunić)

BOG ŽELI ČISTU MLADEŽ

Znam da to danas mnogima zvući smiješno, ali zar mislite da se Bog ravna po modi? To nisam ja izmislila, tako tvrdi Božja Riječ.

U Bibliji je zapisana pripovijest o mladiću koji se zvao Izak. Jednog je dana njegov otac poslao slugu u daleku zemlju da pronade ženu za Izaka. Mladić je svaku večer izlazio u polje na molitvu jer je vjerovao da je Bog taj koji će mu pronaći ženu. Iako nije poznao djevojku koju će mu Bog odabrati, svejedno joj je bio vjeran. I vi, mladići, koji još ni ne pomišljate na ženidbu, budite uvjereni da će vam Bog u pravo vrijeme pronaći pravu djevojku. Toj djevojci već sada trebate biti vjerni! Ili obratno: djevojke, budite vjerne iako još nemate pojma koga će vam Bog dati za muža! Tako to naučava Biblija. Bog želi čistu mladež!

Pročitaj:

Pos. 24. Izak i Rebeka;

Tob 13,1-13; Tob 6, 10-11a; 7, 1.9-17; 8, 4-10

Gospodin vas je doveo k meni da se ona uda u rod svoj.

Marko 10,1-16.

psalam: 128, 1-5: Blago svakome koji se boji Gospodina,
koji njegovim hodi stazama!

Plod ruku svojih ti ćeš uživati, blago tebi, dobro će ti biti.

Žena će ti biti kao plodna loza odajama tvoje kuće;
sinovi tvoji ko mladice masline oko stola tvojege.

Eto, tako će biti blagoslovljen čovjek koji se Gospodina boji!

Blagoslovio te Gospodin sa Siona,
uživao sreću Jeruzalema sve dane života svojega!

O ČISTOĆI ZARUČNIKA NA NEOKATEKUMENSKI NAČIN – PIŠE BAKA

Ljiljana i ja govorimo ponekad o svojim bivšim brakovima ili takozvanim exevima pa me tada zapuhuje radost da sam se makla iz poganih duhovnih i barbarskih običajnih situacija ili šaljivo ‘da sam izula tijesnu cipelu’. Nisam znala u djetinjstvu za Isusa, kao dijete komunističke obitelji i nisam se vjenčala u crkvi, rastavom sam slobodna od tzv. građanskog braka. Hvala Bogu! To nije Ljiljana, jer je u sakramentalnom braku u kojem nakon građanske rastave ona sad živi sve što je sljeduje u životu odvojenih supružnika. Možemo se i pričestiti ako smo samci. I nije to loše ovako, premda duboko u nama uvijek živi poziv za istinitim bračnim životom i svetom ložnicom ili makar sjeta i čežnja.

Na katehezama neokatekumenskog puta čula sam prvi put suvremena razmišljanja o predbračnoj čistoći među zaručnicima. Sablaznih se prije deset godina na tu pomisao. Iako mi je to danas dostojno življenje Riječi Božje ili poštivanja deset zapovijedi ipak mi ukaljani Babilonom u kojem živimo preteško prihvaćamo takvu predbračnu čistoću, a posebno to teže prihvaćaju ljudi koji lutaju izvan crkve i sve one sirote duše koje trpe razapete u svijetu i tijelu ...

Poznajem izabrane parove koji su zaručništvo živjeli u čistoći kao moji rođaci Maja i Lovro ili mladi par u zajednici na putu Sonja i Milan i ima ih jasno još. Lijepa su zatim ta vjenčanja i haljine su bjelje od snijega, al' unatoč mojoj vjeri još uvijek se čudim toj predbračnoj čistoći. Pitam se kako je tek ljudima kojima nije dan dar Svetog Duha i koji su otrovani profanošću?

Odgajam, eto, kao baka desetoro krasne unučadi, tek sam otišla u mirovinu i radim još uvijek honorarno, i krećem se među

kolegama u raznim narodima a i stekla sam nekoliko milih prijatelja dostojnih ljubavi. Poziv mi je nošenje radosne vijesti kud god idem. Poziv je najprije življenje Evandjelja skupa s djecom. Jedan zet je u crkvi Majci a jedan je liberalna dobričina koji za sada srlja ravno u pakao svojom otužnom tolerancijom. Moj prvi unuk Marko ima 12 godina kao i unuci dvojke Lucija i Luka – i svi troje pružaju žestok otpor odgoju u vjeri, no, još idu na nedjeljnu misu. Pratim ih gorljivo u svemu jer su moja radost: gledam što im se događa sa spolnošću i čistoćom. Mediji mrve nemilosrdno čednost nevine dječice. Neprijatelj nasrće obnaženih udova i nema se čovjek kuda sakriti jer živeći u svijetu i ovom krhkom tijelu svi smo izloženi požudi očiju i ja se borim da ne izgubim poziciju bake kojoj se vjeruje i koja se ne zgraža i ne osuđuje nego je raspoloživa i nasmijana i pomaže slabijima i bodri na hrabrost, jakost i milosrđe.

Gledamo Edwardovu spolnost - koristim za primjer anđeoske čistoće jedne duše koja devedeset godina čeka susret s djevojkom koju će voljeti i ne zabavlja se s nekim zgodnim sponzorušama, dok čeka pravu da si skрати vrijeme ... veli ruski pjesnik da je čekati znao kao nitko na svijetu. O mojim odgojnim načinima kroz filmove i knjige mogu dodati za mene fascinantnu spoznaju na premijeru filma ‹Pomrčina› ("Eclipse") od njih ukupno pet u skupu ‹Saga sumrak› da smo moja sestra u Kristu (psiholog posebno za autiste) vidjele predivnu reakciju publike prosječno stare dvadeset godina: mladost je ustala i pljeskala rukama u trenutku zaruka para sedamnaestogodišnjaka koji žele ući spolno nevini u taj brak. Razmišljala sam o tome kako su naši mladi prepoznali oduševljeno čistoću kao put i još sam uvjerenija da se neprijatelj duša jako angažirao da oduzme slabom čovjeku baš svetu ložnicu kao oltar. Bojala sam se da će mlada publika u kinu u negodovanju prezreti tu divnu scenu koja mi vraća ufanje u Ljubav. Svaki od nas posjeduje još prije svih vremena koje spoznajemo zakon Ljubavi.

Svaka duša vrijedna je obraćenja i danas nije jednako kao prije osamsto godina pričati o Ljubavi Božjoj. Danas je to izazov za neusporedivo hrabre!

Poziv redovništva pruža nam brojna iskustva čistoće koju ću usporediti s čistoćom zaručnika prije braka. Postoje dugi popisi parova koji su zajednički na različite načine u Isusu Kristu obnašali svoju čistoću. Meni je najmilije:

Ljubav u Isusu Kristu između Chiare i Francesca iz Asiza oduševljava već osamsto godina narastaje naših istomišljenika koji eto živimo i jesmo. Veli nam blaženi Ivan Pavao II. da ne spominjemo ime Franjo bez imena Klara i obrnuto. Kada su razgovarali njih dvoje na oblacima je gorila vatra koju su suvremenici vidjeli u radijusu od nekoliko kilometara.

Znam da svih ovih osam stoljeća ne meditiraju svi o toj vatri već nose svoje križeve u suzama često ih proklinjući i ne mogu ih zagrliti. Znam da pate bezbrojna braća zlostavljana baš u svojoj spolnosti. Eto me gdje zapanjena hodočastim ne nalazeći blistavijih dragulja od ljepote čistoće. Amen i aleluja.

5 (SEKULARNIH) RAZLOGA DA NE ŽIVITE ZAJEDNO PRIJE BRAKA

Jedan zanimljiv aspekt prolaska kroz dramatično obraćenje u odrasloj dobi je dobivanje mogućnosti biti potpuno uronjena u dvije poprilično različite kulture. Do sredine mojih dvadesetih sam uglavnom bila dio post-kršćanske sekularne kulture. Onda smo moj suprug i ja promijenili svoja vjerska uvjerenja i iako smo još uvijek u kontaktu s mnogim starim prijateljima, uglavnom smo dio društvenih krugova u kojima su većinom religiozni ljudi.

Općenito, ima dosta sličnosti između naših starih i novih prijatelja. Obje grupe sačinjavaju pametni, dragi ljudi koje zanimaju događanja u svijetu i trude se biti dobri ljudi. Rade poslove istog tipa, poput mnogih timova istog sporta i za zabavu rade mnoge iste stvari. Ali, jedna ogromna razlika između ove dvije kulture je u njihovu pristupu braku i odnosima.

U sekularnim krugovima je bilo uobičajeno da parovi počnu živjeti zajedno čim njihova veza postane ozbiljna i vjenčali bi se tek godinama kasnije. Na tome čak nije bilo nikakve stigme. Zajedničko življenje (razmišljalo se) je imalo prednost štednje novca na stanarini i davalo je parovima prijeko potrebnu mogućnost da vide mogu li živjeti sretno pod istim krovom prije nego se vežu ozbiljnije. Zapravo, za mnoge ljude je njihova odluka o zajedničkom življenju proistjecala iz njihova poštovanja prema instituciji braka. „Ne želim se nikada razvesti,“ rekla mi je jedna prijateljica dok je preseljavala svoje stvari u stan svoga dečka, „pa mi je važno da budem sigurna da možemo stvarno funkcionirati zajedno prije nego nastavimo s pripremama za vjenčanje.“

To je za mene bila velika promjena kad sam se našla okružena parovima koji nisu počeli živjeti zajedno do povratka s medenog mjeseca. Mladi ljudi koji su još bili neoženjeni su ili živjeli s

roditeljima ili su napravili značajne financijske i životne žrtve da uspiju zadržati različite adrese, a vjenčani parovi su pričali zabavne priče o prilagođavanju na zajednički život u prvim mjesecima nakon vjenčanja. Kada sam napravila pogled izbliza u taj sustav bila sam zadivljena kako je dobro funkcionirao. Očito, mislila sam da mi to ima smisla s moralne perspektive koju sam usvojila sa svojim obraćenjem; ali, najzanimljivije je bilo zapravo koliko je to imalo smisla i na čisto praktičnoj razini. Doista se vidilo da poštovanje ovih stoljetnih običaja vodi ljude prema većem uživanju u njihovu održavanju veze i sretnijim, stabilnijim brakovima.

Od tada nagovaram nevjenčane prijatelje da ne započinju zajednički život, bez obzira na svoja vjerska uvjerenja. Evo nekoliko razloga zašto:

1. Previše olakšava uplovljavanje u brak

Praktični problemi poput financijskih pritisaka ili problema sa sustanarima mogu uzrokovati da mislite da je useljenje vašoj djevojci ili dečku najlakše rješenje, bilo da jeste ili niste sigurni da je to osoba s kojom želite provesti ostatak života. Onda, kako se mjeseci pretvaraju u godine i vi ste još uvijek zajedno pod istim krovom, posve prirodno počnete razmišljati o braku – ako iz jednog drugog razloga onda zato što se to čini sljedećim logičnim korakom. Ako živite zajedno dovoljno dugo i sve je u redu, naposljetku se pojavi suptilan pritisak da je vjenčanje nešto što biste trebali napraviti. I kad niste imali prostora (doslovno) da se izmaknete korak unatrag i objektivno razmotrite je li ta osoba doista najbolja za vas, situacija je već sazrela za uplovljavanje u brak po zadanim postavkama, umjesto da vjenčanje bude aktivan, svjestan izbor kojim ste iskreno oduševljeni.

2. Kviri klimu za prosidbu

Ah, prosidba. Od drevnih vremena se romantizira kao veliki klimaks u životu dvoje ljudi, a veći dio romantike dolazi od ideje da muškarac i žena ulaze zajedno u jedno veliko zajedništvo.

Prosidba može još uvijek biti lijepa i dirljiva i ako živite zajedno, ali falit će joj određena doza dostojanstva. Ako ste već uključeni u svu intimnost i žrtvu koja dolazi sa stvaranjem zajedničkog doma, trenutak velike odluke je već odavno prošao; na neki način su vaše zaruke već gotove i prije nego dođe trenutak za prsten.

3. Čini većinu vjenčanih običaja besmislenim

Većina vjenčanih običaja postaje zastarjelima kada instituciju promatramo sa stajališta sekularne kulture, ali neki od naših omiljenih rituala kojima se parovi najviše vesele pri planiranju vjenčanja su naročito isprazni i suvišni kad već živite zajedno:

- Medeni mjesec još uvijek može biti zabavan bijeg za upravo vjenčani par koji živi zajedno, ali mu nedostaje posebnosti koja postoji kada par prvi puta provodi duže vrijeme zajedno pod istim krovom.

- Otac koji vodi svoju kćer do oltara je dugo bila lijepi simbolični čin kada žena odlazi iz svoje roditeljske kuće u kuću svoje nove obitelji, ali čak i simbolika postaje usiljena kad ona već dugo izgrađuje dom sa svojim mužem.

- Liste darova za vjenčanje su oduvijek bile način da dvoje ljudi koji dolaze iz svojih roditeljskih kuća mogu dobiti brzi početak u opremanju doma. Ako ste već smješteni u kućanstvu koje potpuno funkcionira nema potrebe za ovakvim darovima.

- I iako ne mogu reći da bih bila tužna da vidim da ovaj običaj nestane, nema smisla organizirati djevojačku/momačku večer kad je zaručeni par već odavno imao svoju posljednju noć kada su još živjeli sami.

4. Šalje poruku da vam brak nije važan

Znam da većina ljudi nema namjeru dati takvu poruku kada se useljavaju sa svojim partnerom; kao što sam već rekla, mnogi ljudi koje poznajem su odabrali živjeti zajedno prvenstveno iz želje da izbjegnu razvod. Ipak, poruka koju vi i vaša djevojka/

dečko šalžete jedno drugome kada zasnivate dom prije vjenčanja je ta da brak nije baš tako važan da bi ga vrijedilo čekati. Kada zajedno živite implicirate da vaš budući brak nije dovoljno vrijedan da bi za njega vrijedilo činiti velike žrtve – i to postavlja opasnog prethodnika za sljedeći korak koji ćete napraviti u vezi. Kombinirajte to s točkom 1. o plovljenju prema zarukama po zadanim postavkama i eto vam napukline u temelju vaše veze za koju će možda trebati više godina da se popravi, pod uvjetom da se vremenom još više ne raširi i pogorša.

5. Ograničava vaše mogućnosti

Većina religioznih parova koje ja poznajem su se pridržavali ideje da nikad ne bi izlazili, barem ne dugo, s nekim s kim se ne bi htjeli vjenčati. Prijateljica je jednom ispričala da je za vrijeme studiranja imala jako dragog dečka u čijem je društvu uživala, ali kada je postalo jasno da nisu „rođeni jedno za drugo“ odmah su i sporazumno prekinuli vezu. Kad sam se prvi put susrela s idejom ona se činila nepotrebno strogom, ali sada ima puno smisla. Brak je najveće obvezivanje koje ćete ikada napraviti i koje će vam promijeniti život pa ima smisla odrediti svoj cijeli vijek hodanja s dečkom/djevojkom prema tom cilju. Kada ste u vezi s nekim tko nije idealan za vas, gubite prilike susresti osobu tko jest muškarac ili žena vašega života, a kada živite zajedno otežano vam je da se izvučete iz mlakih odnosa, puno više nego što bi vam bilo da ste zadržali različite adrese. Naravno, samo nekoliko dana nakon što su se moja prijateljica i njen dragi dečko s fakulteta razišli, ona je upoznala čovjeka koji je već petnaest godina njen suprug i oni imaju jedan od najjačih i najsretnijih brakova koje sam ikad vidjela.

Jennifer Fulwiler, Izvor: www.ncregister.com

ŠTO KAD POSRNEMO?

Sjetimo se Isusa sa ženom preljubnicom, ni On je ne osuđuje, nego kaže: „Idi i ne griješi više.“ Kad se nađemo i u grijehu, On nas ne odbacuje, nego podiže i čini da se očistimo i živimo sretni, primjer Magdalena, koja ga je Uskrslog prva vidjela!

Jednom mi je jedan psihijatar rekao: „Uvjeren sam da djevojka u osnovi može istinski ljubiti samo jedanput. Samo je jedanput njezino srce istinski predano voljenom muškarcu. Nakon što je djevojka imala više ljubavnika, ona je „zagađena“ za brak. Udala se za nekog od njih, a neprestano razmišlja o prvom kojeg je voljela.“ – „Vrlo zanimljivo“, rekoh mu, vi psihijatri došli ste do istog zaključka koji se nalazi u Božjoj Riječi.“

Trebam li još jednom ponoviti? Bog bez sumnje zna što je dobro, a što je zlo! Bog od mladeži traži moralnu čistoću i vjernost u braku.

LJUBITI I VJEROVATI

Ljubiti, nemoguće vjerovati, dati sebe do kraja za druge, za ideale, za Život i Istinu, zapravo zaboraviti sebi – stav je razumna i odgovorna čovjeka. Ono što je očito, što izlazi iz zakona, što se jednostavno može proračunati, nije objekt Vjere, Nade i Ljubavi. U tolikim veličanstvenim govorima o Vjeri, naša Raspeta i Uskrsła Ljubav – Krist, upravo poziva da nemoguće vjerujemo.

Tko ne voli misliti, taj nikada ne može ni vjerovati. Vjera je osjetilo, ona nadilazi razum, ali mu se ne protivi. Kada Isusa ljubim, tada Mu i bezuvjetno vjerujem. Može li razum dokučiti LJUBAV? Ne može, ali Vjera se u ljubavi živi. Uistinu, na svim područjima života „ljubav“ bez vjere je ugovor, zapravo sve, samo ne Ljubav.

„Vjera je darovano znanje, veće od svakog drugog znanja koje je upisano u svakom čovjeku, ali samo oni koji ljube i umru sebi – mogu ga probuditi i početi spoznavati. Do vjere se ne dolazi empirijskom metodom, niti se sudi načelima empirijskih znanosti. Svađa između vjere i znanosti je neopravdana, stoga „nastojanje da se jedno učini suvišnim je nasilje, a da se jedno protumači drugim zlouporaba”.

(Lj. Rupčić)

Cijeli svemir, sve što postoji, što razum nije dokučio, zapravo apsolutno SVE, nije sazdana na temelju matematike, već na temelju Vjere, Nade i Ljubavi, a najveća je među njima Ljubav. Da bi u našem životu „Vjerujem u Boga“ bio „proces rastavljanja, prihvaćanja, čišćenja i pretvaranja u ljubav, ostaje nam... ljubav...” (Benedikt XVI).

Ako iz bilo kojih razloga ne možemo prihvatiti bračnu zajednicu, tada trebamo prihvatiti situaciju u kojoj se nalazimo i ispunimo svoje živote ljubavlju „agape“. Svijet je željan upravo te vrste ljubavi. Živjeti za druge - ima li nešto ljepše na ovom svijetu?

ABECEDA LJUBAVI

Sanja Martinović u članku pod naslovom „Hodam ulicom i osjećam se voljeno“ objavljenom na portalu bitno.net pojašnjava sve poteškoće, ali i sreću života u ljubavi. Na koncu rezimira kako ljubav nema alternativu, te kako naša ljubav uvijek mora biti navezana na Njegovu Ljubav. Ona piše da kada smognemo snage i odlučimo prijeći preko nečega teškoga u svojim životima, ili ako se potrudimo prihvatiti neko stanje ili osobu koji su neizbježni, ili još dalje – ako uspijemo oprostiti, još uvijek nismo ostvarili najviše što smo mogli. Sve dok ne zavolimo. Naša duša neće osjetiti milinu sreće i slobode dok nije u stanju čiste ljubavi. To pak može samo na dodiru Ljubavi Božje.

Ozdravljenje duše počinje kada otkrijemo što nas sputava

Svi mi dobro znamo što nam to stoji na putu slobode. Možda se nalazimo zarobljeni u grijeha (koje ponavljamo), neistinu, navezani smo na nešto, nismo slobodni od ljudi, navika, ovisnosti ili previše posla što nas opterećuje. Kada si posvijestimo što je to što nam oduzima unutarjni mir, učinili smo veliki korak naprijed i naše ozdravljenje počinje. To možemo učiniti svjesno. Najjasnije spoznaje dobit ćemo kroz molitvu, ogoljeni pred Bogom. Stvoreni na Njegovu sliku, jedino po Bogu možemo ostvariti puni potencijal svoga bića (v. Sir 17,3).

Otpuštanje svega što stoji na putu slobode

Korak dalje je otpuštanje svega toga što nas čini neslobodnima kako bismo ostvarili mir. Na redu je, dakle, mirenje s Bogom, bližnjima i samima sobom. I to je ono što boli i čega se zapravo bojimo. Ranjena duša se mora očistiti da bi

se ponovno nalazila u punini. Teško je izaći iz te svoje prividne zone sigurnosti i priznati si da zaslužujemo biti slobodni i voljeni, te hrabro zaokrenuti na čistinu. No, gubitkom tih navezanosti, strahova, propusta i grijeha, te njihovim čišćenjem (pa i kroz suze) možemo samo dobiti – obilje, milinu, mir, radost, slobodu, Ljubav, život. Sve to dobro može se nastaniti u nama ako ima podlogu čistoga srca koje to može pohraniti. I sve to dobro svatko od nas zaslužuje ostvariti i živjeti.

Vrijeme je za ljubav

Kada je duša čista i puna, vrijeme je za korak u dubinu – vrijeme je da mi (za)volimo. Duša će nam biti zadovoljna i postojana ako pružanje ljubavi sudjeluje u stvaranju još više ljubavi. I to je jedino pravo, daje najbolje životne rezultate, ali je i najteže – voljeti jer smo puni ljubavi, a ne iz čekanja da budemo ljubljeni zauzvrat. To je pak jedna od prvih lekcija u primjeni ljubavi, poput abecede koju trebamo svladati da bismo mogli slagati slogove, a potom cijele riječi i rečenice. Ta „abeceda“ dana nam je u zapovijedi: „Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio!“ (usp. Iv 15,12) Mi smo voljeni i prije nego smo u stanju zavoljeti. Zato je našoj duši, ali i za sve naše odnose s bližnjima, najugodnije i najmilije što možemo učiniti to da prihvatimo ljubav Božju, te po njoj budemo inicijatori ljubavi.

Kako to primijeniti u svom životu? Lijepo je to rekao sv. Franjo Saleški: „Kako se uči ljubiti? Tako da se ljubi! Isto kao što se uči hodati i govoriti tako da se hoda i govori.“ Ta „vještina“ čiste ljubavi može doći jedino ako odlučno prihvaćamo biti na dodiru Ljubavi Božje, ako prihvaćamo i učimo živjeti kao ljubljena djeca Božja.

Na nama je vlastitim životom pokazati kako povrh svih drugih vještina i znanja kojima težimo i koje svladavamo u životu, možemo uistinu biti dobri i u ljubavi. Svladali smo puno

toga, znamo mnogo više od hodanja i govorenja, no znamo li ljubiti?

Ljudi puni ljubavi

Da, ljudi puni ljubavi postoje i oko vas ih ima jako puno. Nisu previše popularni jer vjerojatno nisu jako glasni i nametljivi. Možda ne uspiju ostaviti snažan prvi dojam ili ih čak ni ne vidite u svojoj okolini. Možda ih ni ne poznajete (dobro), a oni su vam u stanju promijeniti život. To su bića osnažena u radosti, ohrabrena u molitvi za potrebe drugih i rado će vas oduševiti spoznajama kako je dobro jedino za što se isplati živjeti.

To su ponizne duše, bogate ljubavlju za druge. Naizgled su sasvim normalni, ali svojim duhom jako utjecajni. Pred vama su svakodnevno, u potrazi za vašim osmijehom, dodirom topline ili pak samo pozdravom. Imaju svoje životne priče koje nisu jako različite od vaše. Imaju i svoje probleme, koji nisu nimalo manji od vaših. Zaslužuju to da se netko prema njima ophodi pošteno i humano, kao i što zaslužuju ne čekati dugo u redu, izbjeći gužvu u prometu ili to da im netko uvaži ispriku (pa i ako je nisu odmah izrekli) u trenutku nespretnosti – baš poput vas. Zaslužuju biti voljeni, zbrinuti, ohrabreni, sretni i bogati, a na to sve imaju puno pravo baš poput vas.

Za vas mogu učiniti jako puno. Oni će podijeliti s vama dašak svog života, otvoriti vam srce i zapanjiti vas koliko su vam spremni strpljivo pomoći ako vam to zatreba. Gdje se oni nalaze? To su naizgled sasvim obični, „mali“ ljudi, svuda oko vas, u vlastitoj borbi života. Vidjeti ih možete ako otvorite svoje srce za velikodušnu ljubav prema ljudima. Tada ćete otkriti koliko bogatstvo života možete stvoriti u suživotu s njima, ljudima oko vas. Ljudi vam nisu neprijatelji. Sjetite se da onako kako vi gledate na nekoga, isti odraz možete davati baš vi u tuđim očima.

Tek ako otvorimo sebe za dobro, moći ćemo primiti obilje dobrog. Mi sami dajemo prilike za primanje dobrog u svojim životima i „dopuštenja“ drugima da u našim životima čine dobro. Budimo i mi bića puna ljubavi, učimo se voljeti, kako bismo znali prepoznati i primati ljubav od drugih – svakodnevno. Primijetite ljude, primijetite ljubav.

ZALJUBLJENOST I LJUBAV

Velečasni Damir Stojić svojim je propovijedima o spolnosti, zaljubljenosti i seksualnosti zaintrigirao čitavu hrvatsku javnost. Njegove su propovijedi i članci digli na noge vjernike, ali i one druge. On tako piše da je zaljubljenost stanje, zasljepljujući bljesak koji ima svoj vijek trajanja, stanje ugone u kojem se pokreću pozitivne emocije, stanje koje potiče na ispoljavanje onoga najboljeg dijela sebe, predstavljanje u najboljem svjetlu. Ujedno se kod druge osobe zamjećuje samo ono najbolje, ono što privlači i hrani to stanje ugone. U stanju zaljubljenosti teško se uočavaju mane kod druge osobe. Javlja se potreba i sklonost zadržati se u tom bljesku, čini se da nikad neće prestati, jednostavno blješti i zasljepljuje. Zaljubljenost je slijepa, piše don Damir. Ona ima vijek trajanja stoga što vremenom istina probija iz dubina ljudske naravi na vidljivu površinu. Slabosti i loše osobine zaljubljenost neko vrijeme podnosi, ali ne zadugo, jer zaljubljenost traži ideal koji je stvoren u nerealnoj predodžbi o drugoj osobi. Kada taj stvoreni ideal ne nalazi potvrdu u stvarnosti, ta se zaljubljenost transformira i to na više načina. Njezin blještavi sjaj poprima drugačije tonove. Može naprosto izbljedjeti i potpuno nestati bez nekoga traga. Može izazvati razočaranje što nije potvrđen ideal koji je umjetno stvoren ili se može transformirati u nešto puno veće i uzvišenije, a to je ljubav.

A što je ljubav? Don Damir tvrdi da je to jedno od najtežih

pitanja koje zahtijeva stalno traganje i otkrivanje. Ljubav nosi obilježja osobnosti, jer je djelatna, za razliku od zaljubljenosti koja je stanje. Ljubav je djelatni dio Božje naravi, On sam. Od nje smo stvoreni. Ona nas je stvorila. Ona je pokretač svega dobra.

Isus nam je dao novu zapovijed: „...ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svim umom svojim, ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.“ Neizvršavanje zapovijedi koju je Bog dao dovodi u stanje otuđenosti od Boga. Ljubav jest dar od Boga, ali kao i s drugim darovima tako se i s njom treba djelatno služiti jer će u protivnom „atrofirati“, ostati neraspakirani dar čija ljepota i učinkovitost nikada neće biti otkrivena. Onaj tko osjeća otuđenost od Boga najprije se treba zapitati izvršava li i kako izvršava zapovijed ljubavi. Ljubav je i dar i krepost. Sveti Pavao ju proglašava najvećom među krepostima i darovima. To je, između ostaloga, i stoga što bi ona trebala biti pokretač svih ostalih darova. Ukoliko darovi ozdravljanja, savjeta, oslobađanja, služenja i drugi nisu pokrenuti pogonom ljubavi, onda slijedi ono što Isus poručuje da će u Kraljevstvo nebesko ući onaj koji vrši volju nebeskoga Oca. Mnogi će u onaj dan reći „Gospodine, Gospodine, zar nismo pomoću Tvoga imena izgonili zle duhove, pomoću Tvoga imena čudesa činili?“ Tada će Isus reći „Nikad vas nisam poznao. Odlazite od mene, zlotvori!“ Koje li teške riječi: zlotvori. Isus zlotvorima naziva one koji ne vrše volju nebeskoga Oca, ne izvršavaju zapovijed ljubavi, unatoč tome što s uspjehom čine dobra djela u Isusovo ime. Bog nas poznaje po ljubavi s kojom nešto činimo. Tko djeluje bez ljubavi, Gospodinu je nepoznat i On ga naziva zlotvorom. Tome u prilog govori sveti Pavao u Hvalospjevu ljubavi (13,1-3) gdje kaže: „Kada bih ljudske i anđeoske jezike govorio, a ljubavi ne bih imao, bio bih mjed što ječi, ili cimbal što zveči. Kada bih imao dar proricanja i znao sve tajne i svo znanje; kada bih imao puninu vjere, tako da bih brda

premještao, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa. Kada bih na hranu siromasima razdao sve svoje imanje, kada bih tijelo svoje predao da se sažeže, a ljubavi ne bih imao, ništa mi koristilo ne bi.“ Pavao nadalje opisuje ljubav kao da opisuje narav neke osobe: kaže da je strpljiva, dobrotiva, ne zavidi, ne hvasta se, ne oholi se, nije nepristojna, ne traži svoje, ne razdražuje se, zaboravlja i prašta zlo, ne raduje se nepravdi, raduje se istini, sve ispričava, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nigda ne prestaje. Ovaj opis potvrđuje kako ljubav nije stanje nego osoba. Ljubav je Bog i tko je u ljubavi, u Bogu je.

Ljubiti znači djelovati. Lijenost je blokada djelatnosti jedna je od prepreka ljubavi. Lijen čovjek naprosto nije djelatnik i ljubav se po njemu ne može ostvarivati. To je veliki hendikep. Ljubav se ostvaruje u dobrim djelima. Ali, ako se čine dobra djela drugima radi sebe, a ne radi njih, onda su to sebična djela, sebeljublje. Ako se njima nastoji okoristiti, onda je to koristoljublje – činiti dobra djela da bi zaslužili nagradu bilo na zemlji ili u nebu. Ljubiti djelatno znači činiti djela ljubavi radi drugoga i njegova dobra, a ne radi sebe i svoga dobra. Zato ljubav uključuje i žrtvu, davati se za dobro drugoga. Sebedarje.

Ljubav sve podnosi, tako i tuđe nesavršenosti i mane. Ona ih ne prihvaća nego podnosi i u njezinoj djelatnoj, ustrajnoj blizini, te se mane otapaju. Slabosti ustupaju mjesto krepostima. To je proces i zato je ljubav strpljiva. Ona je neumorni radnik koji radi dokle god joj dajemo priliku da radi u nama i po nama. Ljubiti znači željeti i činiti dobro drugome radi njega samoga.

Obraćanje je bljesak zaljubljenosti u kojem se otkriva Božja ljepota i dobrota. To stanje nekada poprima i razmjere euforije pa se javlja želja mijenjanja cijelog svijeta. I ta zaljubljenost ima svoj vijek trajanja zbog istine koja izbija na površinu. Ali ovaj put istine o nama, o našoj nesavršenoj naravi koja ne može dugo opstati u svjetlu istine o Božjoj savršenoj naravi. Tada nastupa vrijeme kada zaljubljenost treba ustupiti mjesto ljubavi. Valja

nam pristati mijenjati sebe. Umiranjem sebi i svojim slabostima čovjek postaje protočni kanal ljubavi. Prava nas Ljubav tjera činiti djela ljubavi radi drugoga, radi Boga. Dobra djela učinjena iz dužnosti nemaju neku vrijednost. Bog prepoznaje djela učinjena iz ljubavi, ljubavi prema Njemu i Njegovu stvorenju. Ljubav po nama djeluje na druge tako da se mijenjaju, umiru slabostima, postaju kanal Božje ljubavi i tako se ona umnaža i širi. Isus nam je to pokazao savršenim primjerom. Išao je svijetom čineći samo dobro, dobro za nas i naše spasenje. Išao je do kraja, bez rezerve, bez ostatka, do smrti na Križu. Jednako je činila njegova Majka. Ljubila je i služila dajući nam savršen primjer.

Kada nekome želiš dobro i činiš dobra djela za njegovo dobro, kada postaneš blagoslov njegovom životu, tada možeš reći da ga voliš, da ga ljubiš. Ljubav je zahtjevna, ali je najveći dar koji možemo primiti i dati jer je ona sam Bog. Kada je ona u meni i upravlja mnome, tada mogu reći: ne živim više ja, nego u meni živi Krist.

Kako definirati ljubav? Kako ćemo znati jesmo li uistinu zaljubljeni i je li ta osoba zaista ona prava?

1. KEMIJA

Kemija je najjednostavniji kriterij, ali i najteži. Najjednostavniji zato što se dogodi sam po sebi, uznojeni dlanovi, leptirići u trbuhu i to čovjek osjeti. Kemija ne laže, ona je utkana u tijelu – dar Božji.

Ali kemija jest i najteži kriterij zato što ga nije moguće uspostaviti ako ga nema. Ona je tu ili nije. S vremenom, kemija nestane. Kemija se može krivo protumačiti, jer idealiziramo osobu prema kojoj osjećamo kemiju, zbog toga treba biti oprezan.

2. VRIJEME

Za pravu ljubav potrebno je da prođe dovoljno vremena. Zbog toga je neozbiljno reći „Sinoć sam upoznao jednu djevojku i znam da je prava.“ Protok vremena dozvoljava ljudima da se upoznaju i da se uspostavi prava ljubav. Zato je „ljubav na prvi pogled“ više nešto što vidimo na filmu, nego realnost.

3. KOMUNIKACIJA

Komunikacija znači duhovno upoznavanje što uključuje i pozitivne i negativne stvari, zapravo, upoznavanje osobe kroz razgovor i druženje. Mladi često komuniciraju tijelom, prije nego duhom. Ovo ne znači da se slažete u svemu, niti znači da imate iste stavove, nego da možete razgovarati o svemu i međusobno se poštovati.

4. PRIJATELJSTVO

Često se može čuti kako mladi govore „Ja s njom/njim ne mogu, on mi je prijatelj.“ Zar nije idealno da bračni drug bude najbolji prijatelj, odnosno prijateljica? Zapravo, nema prave ljubavi bez prijateljstva. Što su prijatelji? Prijatelji su ti koji su uvijek tu jedni za druge, oni podržavaju jedni druge, zajedno tuguju i zajedno se raduju.

5. ODOBRAVANJE

Oni koji te najbolje poznaju i oni koji te istinski vole (majka, otac, braća, sestre) odobravaju ovu tvoju vezu. Ovaj se kriterij ne smije apsolutizirati. I roditelji mogu imati neiskrene želje za svoje dijete. No najčešće, oni koji te najviše vole vide nešto kod tebe što ti ne vidiš.

6. POŠTOVANJE

Poštovanje nije samo kada momak otvori djevojci vrata i kad je časti. Pravo je poštovanje kada se poštuje osoba, njezine

vrednote, obitelj i stavovi. Najvažnije, osobe koje se međusobno poštuju, ne trude se manipulirati jedno drugom i ne postavljaju jedni drugima ultimatumе („Ako ne spavaš sa mnom, gotovo je.“, „Ako spavaš sa mnom, to će biti dokaz da me ljubiš.“) Ultimatumi se postavljaju ratnim neprijateljima, a ne voljenoj osobi.

7. VIZIJA

Ponekad se čuju uzrečice kao „Vatra u srcu, dim u glavi“, „Ljubav je slijepa“ ili „Ludo sam zaljubljen“. Prava ljubav zapravo omogućava čovjeku da sebe bolje poznaje, umiruje ga i učvršćuje, omogućuje mu ostvarenje svoga životnog puta. Bračni drugovi međusobno si pomažu ostvariti se.

8. SLOBODA (LJUBOMORA)

Često smo svjedoci situacija kada dvoje mladih ljudi započnu vezu i jednostavno nestanu iz svijeta u kojem su se do tada kretali. Više nemaju prijatelje, ni s kim se ne druže. „S kime si to pričala na telefon? Viđaš li se ti to s nekim drugim?“, „A gdje si ti bio sinoć? Kakvi su ti to prijatelji? Ja ti trebam biti najvažnija...“ Prava ljubav nije posesivna, nije ljubomorna. Prava ljubav je sloboda.

9. VREDNOTE

Oni koji se vole, dijele iste vrednote, moralne stavove i prioritete. To ne znači da slušaju istu glazbu, jedu istu hranu ili vole gledati iste filmove. Vrednote su dublje, puno dublje. Imaju jednake stavove glede ljubavi, prijateljstva, obitelji, života i sl.

10. POVJERENJE

Ovo nije potrebno posebno tumačiti. Dvoje ljudi koji su zajedno imaju povjerenja jedno u drugo. Povjerenje daje sigurnost, jednu apsolutnu sigurnost da će osoba koju voliš biti

tu za tebe kada je to potrebno. Povjerenje jest temelj dubinske povezanosti dvaju osoba.

11. ODGOVORNOST

Spremni ste prihvatiti odgovornost veze. Dečki ovdje često padaju, zato što znaju puno vremena provesti izvan kuće, trošeći slobodno vrijeme sa svojim prijateljima. Dok niste bili u vezi niste imali nikakve odgovornosti jedno prema drugome, zato što vaši životi nisu bili povezani. Kada ste u vezi vaši su se životi ispleli u jednu novu stvarnost, jedan novi odnos, i oboje ste odgovorni za uspjeh toga odnosa, te u skladu s time se trebate jedno drugome darivati. Znak da je osoba u vezi odgovorna, jest ulaganje sebe i svoga vremena u vezu.

12. MOLITVA

Pitam sve parove, pitam dečke i cure, molite li se zajedno? Ako ne molite zajedno vaša se veza ne može zvati kršćanska veza. Molitva razoružava i oslobađa čovjeka svake zle misli i zle nakane zato što u vaš odnos unosi Isusa Krista. Molitva uključuje molitvu krunice, Svetu Misu i sakrament Svete Ispovijedi. Neki će dečki ili cure reći, „ali molitva je moja intima, to je privatno.“ Tada treba reći: „Da, ali ja s tobom i želim intiman odnos.“

13. REALNOST

Gotovo bismo mogli reći da je realnost sinonim za ozbiljnost veze. Mladi ovdje jako griješe, misle da je ljubav svemoguća, da ljubav može premostiti svaku prepreku i da nisu važne godine, udaljenosti, prepreke kao primjerice bračno stanje, djeca i sl. Trebali bi razmišljati na način da stvari postave realno, razmotre činjenice i zanemare trenutne bujice osjećaja koje su i tako kratkoga vijeka. Potrebno je vidjeti jesu li u stanju prihvatiti stvarnost osobe kakva ona jest, a ne onakva kakva oni žele da bude. I da se razumijemo, istinska i prava ljubav koju Gospodin

šalje unatoč preprekama može te prepreke premostiti, ali se za nju treba boriti, a sa stvarnošću se treba suočiti.

14. BUDUĆNOST (ili „KRITERIJ SUTRAŠNJEG DANA“)

Drugim riječima, postavljam pitanje „Vidiš li ti sebe s tom osobom u budućnosti? Je li to majka/otac tvoje djece?“ Često puta u razgovoru s mladićima i djevojkama na ovo pitanje dobivam odgovor „Ma dajte velečasni, ne mislim se ja s njim/njom ženiti.“ Ukoliko već u studentsko vrijeme ne razmišljate o braku s osobom s kojom ste u vezi, nemate što zajedno raditi, zbog toga što samo iskorištavate jedni druge te si samo međusobno lažete i zavaravate se.

15. OBVEZA odnosno PREDANJE (ŽRTVA)

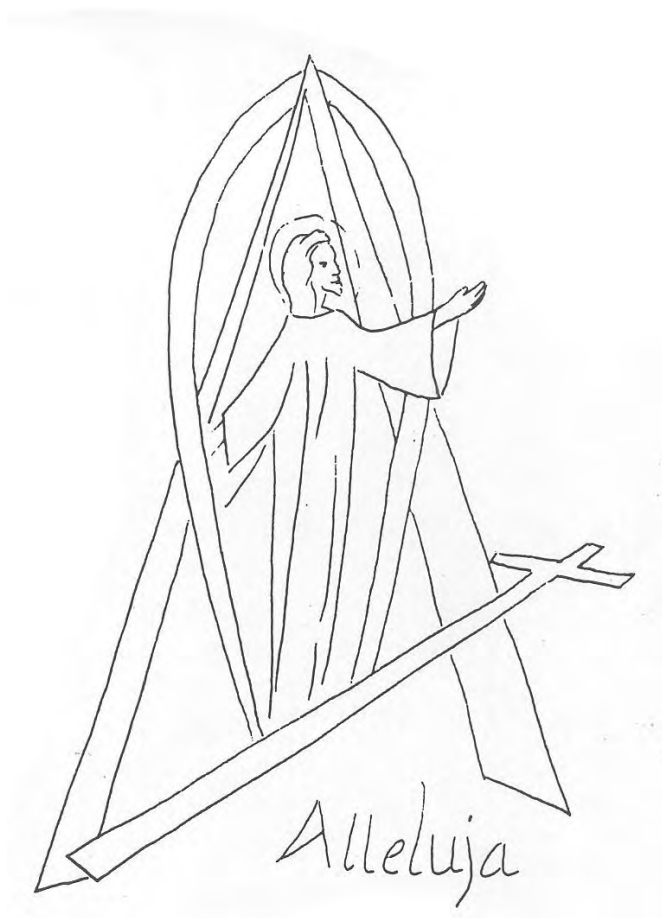
Vaša ljubav je takva da ste spremni učiniti korak dalje i sebe predati osobi koju volite. Simptomatično za današnje vrijeme jest da nitko ne želi ženidbu, nitko se neželji žrtvovati. A obveza sama po sebi zahtijeva žrtvu, žrtvu zbog ljubavi. Ljudi danas žele ljubav bez žrtve, no prava ljubav uključuje i žrtvu za osobu koju volite.

16. MIR

Kao što je prvi kriterij bio biološka kemija, ovo je duhovna, Božja kemija. Ovo je također najlakši, ali i najteži kriterij. Jer mir u srcu ne možemo sami zadobiti, taj mir ne daje ovaj svijet, taj nam mir daje naš Gospodin Isus Krist kako je i obećao. Prava ljubav smiruje srce i čini ga radosnim. Mir ne znači da će sve u životu biti bajno. Na čemu je utemeljena naša veza, na pijesku ili na stijeni? Bujice će svakako doći, samo ako je veza utemeljena na stijeni bujice će proći, a veza će ostati netaknuta. Ukoliko je utemeljena na pijesku navalit će bujice, porušiti sve vrijedno i bit će to ruševina velika. Graditi na pijesku, u dolini jest lako,

no nesigurno. Graditi na stijeni je teško, treba na leđa uzeti križ i nositi ga do vrha, no tako građenu vezu niti jedna sila neće srušiti.

mr. don Damir Stojić, SDB Katolički pastoralni ured

MLADI KRŠĆANIN MORA IMATI STAV

Mlada Chiara Badano, službenica Božja, u teškoj bolesti: „Isuse, ako želiš, neka tako bude“.

Kroz život čovjek hodi različitim putevima. Mnoštvo je detalja koji oblikuju živote svakog čovjeka u paučinastu priču vlastitog postojanja i identiteta. Temeljna su i vječno aktualna pitanja: Kojom devizom se prolazi Dolinom suza? Tko je „homo cylindriacus“ a tko je »brodolomac«? Tko se prilagodio i uspio, a tko je ostao svoj i na dnu društvene ljestvice? Mnoštvo je razloga, argumenata i protuargumenata za ovaj i onaj odabir. Stoga vam, dragi mladi, donosimo tekstove u kojima testiramo vlastite stavove, pronalazimo argumente, rješenja i prilike koje oblikuju i u konačnici definiraju životne putove, pa onda i tu grubu podjelu na one sa stavom i one bez njega. Pronašli smo primjere koji se razlikuju od društveno prihvatljivih i još k tome donose dobit. A na kraju ili početku postavljamo pitanje: Tko je tu „brodolomac“ ako je Bog ocean?

U Katoličkoj crkvi danas postoji velik broj svetaca koje se slavi i štuje diljem kršćanskog svijeta. Većina tih svetaca potječe iz prvih stoljeća kršćanstva, što suvremene svece čini tim posebnijima.

Svetost podrazumijeva slijediti Krista, oponašajući Ga u mislima, osjećajima, riječima i djelima. Drugim riječima, to znači ljubiti Boga i bližnjega i u toj ljubavi iskazivati kreposti poput poniznosti, pravde, poštenja i suosjećanja. Svetost se postiže samo uz Božju pomoć i našim neprestanim zauzimanjem, posebno kroz molitvu i čvrstu vjeru. Učiti svakoga da je pozvan na svetost – središnja je misao Drugoga vatikanskog koncila koji je imao najveći utjecaj za razumijevanje Katoličke crkve o tome kakav treba biti sljedbenik Krista u modernom svijetu. Vesele primjeri mladih, suvremenih svetaca i blaženika koji su odlučili čvrsto slijediti Kristov put. Jedan od takvih poznatih primjera

je i mlada Talijanka Chiara Badano koja je preminula 1990. godine, te je proglašena službenicom Božjom. Chiari je sa 17 godina dijagnosticirana teška bolest koja je brzo napredovala. U bolesti se pokazala hrabrom te je u posljednjim fazama odbijala uzimati morfij koji bi joj olakšao bolove. Svoj, svima neshvatljiv čin objašnjavala je svojom željom: što više se približiti Kristu. A kada se bolest pogoršala, govorila je: „Isuse, ako želiš, neka tako bude.“ Chiarin put mnogima je bio nerazumljiv, ali ona nije odustajala u svojoj namjeri da bude vjerna i da do posljednjih trenutaka slijedi Kristov put. Chiarin put nije jedini primjer: dovoljno se samo prisjetiti mnogih koji su podnijeli mučeničku smrt za Krista, koji su slijedili put koji se nije tolerirao, naročito u počecima kršćanstva. Takvih ima i danas! Ne smijemo zaboraviti ni razne crkvene ustanove i kršćane u zemljama u kojima su u manjini, a koji i danas trpe progone i zlostavljanja u zemljama gdje Radosna vijest nije dobrodošla. Mi u Travniku imamo Slugu Božjega Petra Barbarića, mladića sjemeništara koji je umro na glasu svetosti čiji grob posjećuju i mole za pomoć svi bez razlike kojoj vjeri pripadaju i to preko sto godina. Kako sveci nikad ne zastarijevaju?

Nakon što je toliko rečeno o *hodanju i braku*, smatram da na kraju valja nekoliko stranica izdvojiti za one koji su se vjenčali za Crkvu, tj Isusa. Oni su se poradi Kraljevstva Božjega odrekli ovozemnoga braka i nasljedstva. To su svećenici i redovnici i redovnice. Ja sam svoje ostvarenje našla u ovima zadnjima. Nisam se nikada pokajala i da se rodim ponovo, opet bih izabrala ovaj poziv života za Boga i za braću i sestre u Družbi: „Kćeri Božje ljubavi“..

Vjerujem da ima onih koji dok čitaju ovu knjigu razmišljaju o redovničkom pozivu. Želim da im ovi redci budu poticaj. Kada sam kao curica razmišljala i tražila svoje mjesto u društvu i crkvi, pročitala sam knjigu: „*Djevojko, znaš li ljubiti*“. Ta knjiga govori

o ljubavi u hodanju i braku što je sve bilo jako lijepo opisano, a na kraju knjige bilo je desetak stranica o onima koji se radi kraljevstva Božjega odriču zemaljske ljubavi da bi služili Bogu u posvećenom životu, a to su svećenici, redovnici i redovnice, tu sam našla potvrdu da je moja želja postati časna sestra zvanje od Boga, da za svoga zaručnika odaberem Isusa.

Draga Gospo, majko naša, moli za nas koji čitamo ovu knjigu!

DOSTOJANSTVO ŽENE

Dostojanstvo ljudsko novina je koja je došla u povijest zahvaljujući kršćanstvu. Ugnjetavanje, mnogoženstvo, pedofilija i homoseksualnost bili su u robovlasništvu sasvim normalne pojave. Kršćanstvo prvo govori o dostojanstvu ljudske osobe, ali i o dostojanstvu žene. Marija, Bogorodica, uzdigla je ženu na razinu koja ženi pripada.

U knjizi Thomasa Morrowa *„Kršćansko udvaranje u svijetu naglašene spolnosti – vodič za katolike“* autor piše kako mu je neka mlada žena rekla da je spavala sa svojim momkom. Kako se nije činila impresionirana zabranom predbračnoga spolnoga odnosa koja se nalazi u Sv. pismu, Thomas joj je rekao: *„Znaš, ti si njegov rob.“* Njezine su se oči raširile, a zatim je odvratila: *„U pravu ste. On se nije obvezao, ali ja jesam. Ja sada nakon što smo to učinili, ne želim ponovno izlaziti i tražiti nekoga drugoga, ali on bi mogao. Nema više spolnih odnosa!“*

Drugu je ženu bilo strah reći svom *„katoličkom“* mladiću da s njim neće više spavati. Strahovala je da bi mogao prekinuti s njom. Napokon mu je rekla i on nije prekinuo. Nakon još nekoliko izlazaka ona je pak odlučila prekinuti s njim jer ga nije zbilja voljela. I učinila je to! Dok su spavali zajedno, ona nije mogla vidjeti koliko je njihov odnos bio loš zato što ga je pokušavala spasiti. Kada se odmakla od svega, mogla je objektivnije gledati i vidjela je kako je bila nesretna.

Kada sam imala duhovnu obnovu u Kninu, dok sam primala na osobni razgovor i molitvu, prišla mi je starica preko 80 godina i s boli rekla: *„Sestro, ja sam svoga prvog sina začela u grijehu. Čekala sam momka u II. svjetskom ratu nekoliko godina da mi se vrati. Kada se vratio to se dogodilo.“* Ona je ispovjerala svoj grijeh, ali je ostala rana od grijeha i bol u duši, osuda, tolike godine sam ga čekala. Pomolile smo se, pozvale Isusa da dotakne i iscijeli tu patnju, da je ispuni Duhom Svetim. Gdje je bila bol,

patnja, tuga, došla je radost i zahvalnost prema Bogu koji povija rane ranjenima. Otišla je presretna s osmijehom na licu.

Sve to jednostavno upućuje na ono što su mudri znali stoljećima: predbračnim spolnim odnosom najviše mogu izgubiti žene. Modernim rječnikom, seksualna je revolucija bila loša za sve, ali žene su dobile najgori dio. Zašto je seksualna revolucija bila tako loša za žene, pita se Thomas? Kada žena ima spolni odnos s muškarcem, ona se vezuje za njega i osjeća obvezu biti s njim zato što je vjerodostojnija od njega. Muškarac se ne osjeća nužno obveznim kada je sudjelovao u spolnom odnosu. Ono što slijedi, jest odnos u kojem se jedna osoba osjeća obveznom, a druga ne. Žena je sklona trpjeti njegovo loše ponašanje jer ona ne želi izlaziti i tražiti nekoga drugog. Ako muškarac podlegne svojoj niskoj prirodi, sklon je biti sve bezbrižniji zbog načina na koji se odnosi prema njoj, jer otkriva da će ona to prihvatiti. Rezultat je često loše ponašanje prema ženama prije braka, a ako do braka dođe, jednako loš ili još gori postupak.

U ranim šezdesetim godinama dvadesetoga stoljeća žene su se počele sve više i više slagati s nemoralnim zahtjevima muškaraca i to je bio početak izloženosti lošijem ponašanju. Do ranih sedamdesetih mnogim je ženama bilo toga dosta i feministička je revolucija najozbiljnije započela. Vođe su obavili posao u prepoznavanju problema, ali njihovo je rješenje bilo gore nego sam problem. Odlučili su da žene mogu biti poput muškaraca, pozivajući muškarce na izlazak ako bi tako htjele, plaćajući za pratnju ako bi izabrale tako.

Na žalost, žene ne mogu uživati u usputnom seksu, a da ne učine nasilje nad svojom vlastitom prirodom. A naravno, to isto vrijedi i za pobačaj. Taj je trend učinio jaz među spolovima još dubljim. Stopa pobačaja udvostručila se od 1960-ih. A neke procjene tvrde da su i do 50 posto članova National Organization for Women (NOW - op. grupa koja se u SAD-u bori za prava žena) lezbijke. Jasno je da verzija feminizma koji zastupa NOW ne daje rezultate.

I drugi su započeli istupati s istim zaključkom. Danielle Chrittendon piše u *What Our Mother Didn't Tell Us*: (op... to nam naše majke nisu rekle: Zašto moderna žena nije sretna): „...žena koja danas odrasta, brzo otkriva da uživa u jamstvu „seksualne kvalitete“: pravu da vodi ljubav s muškarcem i zatim ga nikad ponovno ne vidi; pravu da bude uvrijeđena i ponižena ako odbije muškarčeve pokušaje prilaženja; pravu da dobije spolno prenosivu bolest koja je, kao bonus, može ostaviti neplodnom; pravu na pobačaj, kada stvari krenu loše, ili, što se može dogoditi, pravu da zatrudni izvan braka. Zaista, u svim obećanjima koja su nam dana oko naše sposobnosti da steknemo slobodu i neovisnost kao žene, obećanje spolne emancipacije moglo bi biti najnestvarnije.“

U knjizi *A Return to Modesty* (op. *Povratak umjerenosti*) Wendy Shallit ističe da je čudan način na koji naša kultura pokušava zaustaviti mlade žene od traženja nečega iznad 'samo seksa'. Način na koji nas pokušava riješiti naših romantičnih nadanja ili, naših neprilika i naših 'hladnih tuševa', pogrešno je upravljeno zalaganje. To je ništa manje nego pokušaj da se ženstvenost izliječi od sebe same, a što nas je u mnogo slučajeva dovelo u opasnost.

I doista, ona vrlo efektno obrazlaže, služeći se člancima koje su napisali sami ti osloboditelji u časopisima *Cosmopolitan*, *Elle* i *Mademoiselle*. Kolumnist Mona Charen držala je prije nekog vremena da je program apstinencije pod nazivom *Best Friends* (op. *Najbolji prijatelji*) koji pomaže djevojkama u srednjoj školi da odgode spolnu aktivnost, odbiju droge i alkohol te izgrade pravo samopoštovanje, vratio tim djevojkama njihovu ženstvenost. Poanta je u tome da žene mogu ponovo uspostaviti svoje ženstveno dostojanstvo životom kršćanske čednosti, pomažući tako ujedno sebi i svojim muškarcima da budu sretni. Ako muškarci ne žele izdići kulturu na kršćansku razinu (kao, što bi doista trebali), tada to mogu učiniti žene, kao što su to činile stoljećima. Sve tu u knjizi „*Kršćansko udvaranje u svijetu naglašene spolnosti – vodič za katolike*“ piše Thomas Morrow.

ŽENA JE MUŽEVO SRCE

Pater Arek Krasicki u članku pod naslovom: „Žena je muževljevo srce“ piše o važnosti srca u braku te o svetosti samoga braka. Tako on piše da duhovno ujedinjenje u braku mnogima je još uvijek nepoznanica. Brak je nešto tako uobičajeno i rašireno u ljudskom životu, a istovremeno obavijeno tajnom. Kako je moguće razumjeti da dvoje ljudi odjednom ne žele više živjeti svatko za sebe, već udružuju svoje živote i dijele sve, postaju jedno tijelo, pita se pater Arek.

On tvrdi da je brak između muškarca i žene zacrtan u Božjem naumu od početka. Bog je sam htio da se srce muškarca u ljubavi povezuje sa srcem žene. Zato je srce simbol ljubavi. Žena nije načinjena od zemlje kao muškarac, nego iz muževljevog srca, od mesa. Potpuno mu je jednaka i bliska. Muškarac sam nije potpun. Zato mu treba netko tko je kao on. To je iskonski plan o kojemu čitamo u Knjizi postanka. Velikani svetosti promatrali su bračne drugove kroz duhovne naočale. Govoreći o tjelesnom ujedinjenu bračnih drugova isticali su ujedinjenje njihovih duša.

Ljudi bez Duha su jednodimezionalni. Ljudi duha su ljudi ljubavi koja ide do kraja da svoj život položi za drugoga. Primjer za to je poljski svećenik Maksimilijan Kolbe koji je položio svoj život za spas jednoga oca obitelji iz Hitlerovog logora smrti.

Svatko je stvoren za ljubav jer je tako želio Bog, koji je sam ljubav. Zato brak nosi u sebi božansku klicu. Svet je i nerazrješiv.

Okorjelost ljudskoga srca udaljuje čovjeka od Boga i Njegova plana o braku. Takvo okorjelo srce imali su farizeji koji su došli Isusu s pitanjem o prekidu braka. Okorjelo srce je zaslijepilo njihov duhovni pogled. Nisu više gledali očima vjere nego su živjeli svoje poimanje. Isus je prepoznao njihovo pokvareno srce: „Što dakle Bog združi, čovjek neka ne rastavlja.“

To znači da razvod u pravilno sklopljenoj ženidbi nije moguć. Ne postoji takvo nešto jer je bračna ljubav posvećena božanskoj ljubavi. Kada Bog nešto ujedini ni jedna sila ovoga svijeta ne može to rastaviti. Pokvareno srce kvari čitava čovjeka. Uništava slobodu i čistoću srca. Izgleda da su farizeji bili potpuno zaraženi rastavom. Uzeli su za pravo biti gospodarima nad svojim ženama. Ali, u ljubavi ne ide tako. Okorjelo srce ima svoje podrijetlo u paklu. Sotona se uvijek protivi Božjem naumu. Želi uništiti svaki Božji trag.

Za patera Areka brak je znak Božje prisutnosti. On je svet. Više puta proživljam to otajstvo zajedno s mladencima kada sklapaju brak. Postavljam im, kao što i svaki službenik, tri pitanja koja se tiču njihova slobodnoga i svjesnoga pristanka za sklapanje ženidbe, odluke da se zajedno iskreno vole i da će odgajati djecu u duhu Evanđelja. Njihovi odgovori potvrđuju želju za ženidbom, a ujedno su i element potpunoga predanja u uzajamnom savezu. Brak je savez. On nas podsjeća na Božje riječi i krv. Takav Savez na križu sklopio je Isus sa svojom zaručnicom Crkvom, što će reći s tobom! On je umro svjesno i s ljubavlju rađajući svoju duhovnu djecu – Božji narod. Savez na križu potvrdio je svojom krvlju. To je vječni, neprekidni savez. U braku se događa isto. Dvoje ljudi krvlju djevičanstva potvrđuju svoju ljubav. Tako postaju jedno tijelo i jedna duša. U tom slučaju razvod nije moguć jer je njihov savez također vječan.

Često su i naša srca okorjela. Zasljepljuje nas požuda. Ipak nas Isus želi ohrabriti. Zato stavlja pred nas dijete. Ono je model, uzor poruke. Isus želi da imamo dječje srce. Ono nije nikada pokvareno, nego je iskreno. Pouzdaje se potpuno u svoje roditelje, nikada u sebe. U dječjem se srcu skriva Isus. Na licu djeteta odsijeva Božja ljepota. Osim toga, dijete ne razmišlja kao odrasli. Nije toliko proračunato. Ne racionalizira. Ono govori iz dubine svoga čistoga srca. To isto Isus želi od nas. Učimo danas od djece jer ona poznaju božanski jezik ljubavi. Ona su

lijek u svakom bračnom brodolomu. Samo dječje srce može se suprotstaviti pohoti. Dijete nam je uzor da zavolimo čistoću srca i da je živimo. Isus držeći dijete u naručju želi oduševiti mlade za brak, koji je Božje djelo. Kao da želi dječjim glasom reći: „Ne bojte se jer ja sam s vama!“

Isus očekuje od njih da, umjesto da teže k častima i moći, radije se usredotoče kako živjeti u jednostavnosti pred Bogom, te kako služiti onima koji su potrebni pažnje i ljubavi. No, prije svega, primiti dijete znači biti sposoban prepoznavati jednostavnost i malenost, te uzeti za program svoga života skrbiti o malenima, radije nego skrbiti oko vlastite veličine.

Osim toga, kad Isus od njih očekuje da prime dijete u Njegovo ime, te po tome prime Njega samoga, kao i Oca koji ga je poslao, onda to znači da očekuje od njih da se obogate darom koji im dijete može pružiti. A dar i bogatstvo djeteta sastoji se u jednostavnosti i nevinosti koju dijete posjeduje, još uvijek nedotaknuto i nezaraženo ambicijama odraslih. Znači prvenstveno pozvani su učiti od djeteta promatrajući odlike njegova života. No s druge pak strane, odrasli nisu samo pozvani učiti od djeteta, nego su pozvani i odgajati djecu, te stoga onaj izraz ‘primiti dijete’ pretpostavlja i takvu zadaću koju Isus daje svojim. Ako su ispravno naučili koje su najveće vrijednosti djeteta, onda se u njima treba probuditi svijest odgovornosti za to što je najdragocjenije i najsvetije u djetetu. Odgovornost za takvo što pretpostavlja i napor da skrbe oko djece na način da djeca ne izgube dar i vrijednost koja im dolazi od Boga, nego da im svojim ponašanjem zaštite i sačuvaju upravo taj dar. Isusovi učenici, to jest svaki odrasli vjernik, treba paziti da svojim ponašanjem ne iskvari dijete, to jest da ne uguši dar sličnosti s Bogom. Truditi se da nezdravim ambicijama ne usmjeri životni put krivim tijekom, nego naprotiv putem spasenja. A sada ćemo ukratko navesti koji su najčešći, ali i najteži oblici kušnja današnjih supružnika.

ISKORIŠTAVANJE ŽIVOTNOGA SUPUTNIKA

Kršćansko poimanje dostojanstva ljudske osobe teško se kosi s bilo kakvim iskorištavanjem bilo koje osobe, a poglavito ako se radi o osobi koja ima namjeru ili je već nekome postala životni suputnik. Kako možete procijeniti voli li vas vaš voljeni ili vas samo iskorištava? Postavite sebi jednostavno pitanje: *Je li ova osoba iskreno posvećena onome što je najbolje za mene?* Drži li me ova osoba bićem stvorenim na sliku i priliku Božju i odnosi li se prema meni s dostojanstvom i poštovanjem? Ljubav se ne sastoji samo od hodanja s osobama i romantike. Ona je svakodnevna potreba – trebamo je živjeti i davati u *svim* svojim odnosima – s obitelji, s prijateljima i sa svim osobama koje susrećemo u životu. Ne uspjeti voljeti znači promašiti smisao života.

Bog nas je stvorio da živimo u međusobnoj ovisnosti ispunjenoj ljubavlju. Međutim, zbog problema „istočnoga grijeha“ koji smo naslijedili od Adama i Eve, nismo uvijek dobri u življenju istinske ljubavi. Umjesto da tražimo ono što je najbolje za druge, mi imamo običaj tražiti samo ono što je najbolje za nas, bez obzira na posljedice koje takvo ponašanje ima na druge osobe. Iskorištavanje je poput „ljubavi prema pizzi“. Ako iskorištavamo ljude, prema njima se odnosimo kao prema komadu pizze – oni za nas postaju samo „objekti“ pomoću kojih zadovoljavamo svoje vlastite želje, ne mareći pritom za njihove.

Nitko ne želi biti voljen „poput komada pizze“. Svi mi želimo u svojim životima osjetiti prisutnost ljudi kojima je iskreno stalo do nas – koji nam iskreno i odano žele pružiti sve najbolje i koji su voljni biti uz nas i poduprijeti nas u teškim trenucima. Bolna je spoznaja kako nas je iskorištavala osoba za koju smo mislili da nas voli.

Ali koliko često vi sami iskorištavate druge ljude? Koliko

ste puta izišli s nekom osobom ne zbog svoje želje da istražite mogućnosti zajedničkoga života, već samo zato što je ta osoba dobro izgledala, što ste se dobro osjećali u njezinu društvu ili zato što je ona popravljala vaš ugled u društvu? Koliko ste se puta sprijateljili s nekom osobom, ne zato što vas je ona iskreno zanimala, već zato što je imala dobar automobil ili dobre poslovne veze koje su vam mogle biti od koristi? „Ljubav prema pizzi“ ima to dvojako djelovanje. Ako želite osjetiti pravu ljubav, morate je biti spremni i davati. I učiti voljeti – iskreno željeti dobro drugome – proces je koji traje cijeli život.¹

1 Usp., *BONACCI, Mary Beth, Prava ljubav*, Verbum, Split,

KUŠNJA NEPLODNOSTI

Teško je povjerovati da ima takvih parova koji stupajući u brak računaju da nemaju djecu. Međutim, ovaj je problem danas sve rašireniji. Bila neplodnost privremena ili konačna, ona je vrlo bolna kušnja, osobito za vrijeme blagdana. Tim veća što braća, sestre i roditelji nisu uvijek sposobni shvatiti duboku patnju parova bez djece. Neki nude razne opaske ili daju savjete koji bi trebali biti dobronamjerni, ali su često loše primljeni.

Neplodnost je tim teža što se o tome prerijetko razgovara u vrijeme priprema za brak. Mnoge knjige, časopisi i dokumenti jedva da spomenu to pitanje ili ga obrade samo usputno. Premalo je svećenika i duhovnih pratitelja doista razmišljalo o svim vidovima te kušnje koja se tiče sve većega broja bračnih parova. Čak i kada ta neplodnost traje „samo“ tri ili četiri godine i kada bračni par dobije dijete, te tri ili četiri godine teške su i čine se beskrajnima. Još je teže kada je riječ o neplodnosti koja ne prestaje.

Bračni par tada može biti u napasti zatvoriti se u sebe i svoju patnju, izolirati se, odvojiti se od tuđe djece. Neki parovi izbjegavaju obiteljske susrete. To je tim žalosnije što djeca intuitivno osjećaju da bi ti rođaci i prijatelji koji nemaju svoje djece mogli imati više vremena za njih. S njima se mogu stvoriti snažne i dragocjene veze, baš kao i s rođacima koji žive sami. Neplodni parovi ne bi smjeli zaboraviti da nisu jedini koji pate što nemaju djece. Oni koji se nisu ženili ili udavali osjećaju istu patnju, a uz to još trpe i što nisu u braku.

Plodnost života ne svodi se na rađanje. Netko može imati mnogo djece, a ne nositi mnogo ploda. Postoje brojni primjeri „neplodnih“ parova koji su bili izvanredno plodni. Sjetimo se samo bračnog para Follereau ili belgijskog kralja Baudouina i kraljice Fabiole, i tolikih parova čija se imena ne pamte, ali su obilježili svoju okolinu.

„I onda kada je rađanje nemoguće, bračni život čuva svu svoju vrijednost. Tjelesna neplodnost može, doista, za bračni par biti prilika da pruže druge vrijedne usluge životu, kao što je usvojenje, različiti

oblici odgojnoga djelovanja, pomoć drugim obiteljima, siromašnoj i hendikepiranoj djeci.“²

Plodnost je uvijek vezana uz križ. Gdje je Marija postala majkom čovječanstva? Pod križem. To nije slučajno. Čak i kad supružnici imaju sreću da mogu biti roditelji, plodnost je uvijek na neki način obilježena trpljenjem. Ali nije trpljenje samo po sebi plodno, nego ljubav. Ljubav koja sve prikazuje, čak i ono gorko i bolno. Put svake plodnosti, put je križa. To je bolan put, ali to je put apsolutnoga povjerenja. Isus se za nas prikazao svojem Ocu s beskrajnim povjerenjem jer je bio siguran, čak i u najmračnijim trenucima trpljenja, da Ga Otac beskrajno ljubi i da za Njega želi ono najbolje. Neplodnost je neshvatljiva kušnja koja ide protiv najopravdanijih očekivanja bračnoga para. Ako je to trpljenje prikazano s ljubavlju, ono postaje beskrajno plodno, a tu ćemo plodnost u potpunosti spoznati tek u nebu.

2 PONSARD, Christine, *Vjera u obitelji*, Verbum, Split,

KUŠNJA U NAVEZANOSTI

Problem koji postoji u našem zapadnom dijelu svijeta je hedonistički pristup uživanju koji kaže: *Ako je što ugodno, tada se moram time prenatrpati*. Danas, kada je nešto ugodno, mi najčešće to želimo imati u punoj mjeri, biti time potpuno zadovoljeni. Ako volimo skijati, postajemo „strastveni skijaši”. Ako nam se sviđa tenis, postajemo „ovisnici o tenisu“. Ako nam je ugodno ljubiti se, uskoro ćemo spavati zajedno. To, naravno, nije kršćanski način. Kršćanski je pristup uživanju zadovoljiti se nečim za trenutak, a zatim zaboraviti na to. To je pristup uživanju a da se ne postane ovisan o njemu. Drugim riječima, ne željeti niti jednu stvar ili osobu osim Boga na način da ne možeš biti sretan bez nje. To je razlog zašto je sv. Franjo Asiški viđao sv. Klaru samo jednom na godinu; uživao je u prijateljstvu s njom toliko da nije želio ovisiti o njemu da bi se osjećao sretnim.

Koji je blagoslov uživati u malim okusima radosti života, oslušivati u njima tihi šapat nebeske radosti, bez potrebe biti njihov rob, čak i u malenoj mjeri. Dakle, pravi će kršćanin biti zadovoljan s malim užicima, bilo s hranom, pićem, poljupcem za laku noć ili čak radošću prijateljstva, bez upornoga zahtijevanja još nečega. Mjesto potpunog zadovoljstva, duboke ispunjenosti, nije ovaj svijet. Ako uspijemo, okusimo tek sitne delicije i ugodnosti na koje naiđemo na putu i, ako smo njima zadovoljni, možemo biti smireni na svom putu prema potpunom i završnom ispunjenju u božanskom braku Božjega Kraljevstva.

Bilo kako postavio ljestvicu zadovoljstva na koje ciljaš – na razinu malenih užitaka koji dolaze, na primjer, uz topao, nevini zagrljaj ili poljubac, ili je postaviš na snažno uživanje koje dolazi uz predbračne spolne odnose nekoliko puta na tjedan – bit ćeš jednako neispunjen. Zašto? Zato što su naše žudnje bezgranične i svaki pokušaj njihova ispunjenja konačnim stvarnostima zauvijek je osuđen na neuspjeh. Što više popuštamo svom

nagonu, bilo to za egzotičnom hranom, alkoholnim pićima ili za spolnim odnosom, to oni više od nas traže.

Ako podesimo očekivanja na dopuštenu razinu, bit ćemo podjednako psihološki zadovoljni kao i da smo ih postavili na hedonističku. Ali, postavivši očekivanja na dopuštenu razinu, lakše ćemo se odvojiti od užitka i osjećat ćemo se slobodnima predati sebe u nesebičnoj ljubavi (agape). U suprotnom smo robovi svojih strasti, a drugima se koristimo kako bismo te strasti zadovoljili.³

³ Usp., MORROW, Thomas, *Kršćansko udvaranje u svijetu naglašene spolnosti Vodič za katolike*, Verbum, Split, bitno.net

KUŠNJA BRAČNE NEVJERE

Prevaren muž na jednoj strani i prevarena žena na drugoj mogu biti vječna tema za komedije u kazalištu ili za vedre filmove dok u stvarnosti nevjera predstavlja jednu vrstu nutarnje smrti, osakaćenje i razlog najgorih psihičkih patnji koje se nerijetko nastavljaju i u tjelesnim oboljenjima. Što može više boljeti nego baš ondje biti prevaren i ranjen gdje smo se smatrali zaštićenima, prihvaćenima bez pridržaja, beskrajno ljubljeni dušom i tijelom kao što nas nitko drugi ne može ljubiti? Ne samo u stihovima, dramama i romanima, i u stvarnom životu ljudi već duševno propadaju zbog slomljenog srca ili se mjesecima bore s mišlju na samoubojstvo. Rat spolova, to jest prijezir mnogih muškaraca prema ženama, kao i agresivnost mnogih *emancipiranih* žena prema muškarcima često nije ništa drugo nego refleks na izdanu ljubav. U ljubavi je čovjek kao biljka koju se ne može presaditi bezbroj puta.

Što možemo učiniti da sačuvamo vjernost? Najsigurnija je zaštita sama ljubav, jer dokle je budna i živa i dok čovjek ne dopušta da mnogi „maleni“ životni znakovi ljubavi koji su toliko važni ne nestanu neprimjetno, tada vjernost nije pitanje. Opasna je praznina, frustracija, neriješeni konflikt sa svojim ranama, hladnoća izolacije i nijemost. Ako ljubiti znači: „*Dobro je da postojiš!*“, onda je suprotnost: „*Šteta da postojiš*“ ili „*Ni za što nisi dobar*“, najveće ugrožavanje ljubavi. Ispravno izraženo to bi glasilo: pretpostavka je ljubavi uvijek duboko strahopoštovanje pred Božjim pečatom na čelu drugoga! Ni ljubav se neće moći održati ako počnemo prezirati darove drugih. Jednoga čovjeka koji je, na primjer, dušom i tijelom profesor, jedva da možemo teže uvrijediti nego kada mu kažemo da je loš profesor! Kada u takvom stanju naiđe drugi partner koji daruje toplinu, razumijevanje i priznanje, opasnost nevjere raste velikom brzinom. U ovom slučaju ovoj „vidljivoj“ nevjeri prethodila je druga, duhovna

nevjera i oboje su krivi, iako je „to“ učinio samo jedan od njih.

Na ovom mjestu još se jednom jasno očituje važnost ljubavi prema Bogu. Tko može živjeti bez ljubavi? Kada je, Bog prisutan u bračnoj osamljenosti jer je Bog uvijek najveća i prva čovjekova ljubav, onda je moguće čak i podnijeti brak koji je postao križ! Takva je situacija moguća za obje osobe, za onoga koji je izgubio srce svoga bračnog druga, i za onoga koji voli nekoga drugog.

U mnogim slučajevima, iako ne uvijek, u tome se nalazi i prilika da izgubljeni nađu jedno drugo. Trebalo bi je i tada iskoristiti, ako drugu osobu, koju smo napustili, i ne nađemo ondje gdje smo je napustili. I sveci su (kao sveta Katarina Genovska) bili pogođeni takvom sudbinom. Oni su išli putem svetosti i njihova se ljubav pokazala jačom od nevjere njihova bračnog druga. I takva ljubav podsjeća na Boga koji se uvijek ponovno smiluje svomu „preljubničkom“ narodu.

Bog je polog vjernosti te je živjeti bez Boga muka. Tako je ateist, kaže Dostojevski, nespokojan čovjek. Ne bi li moglo biti da nespokojnost mnogih ljudi glede spolnosti te stalno povlačenje od jednoga navodnog ispunjenja do drugog ima razlog u njihovu bezboštvu? U svakom slučaju, već pripovijest o prvom grijehu u Bibliji pokazuje da poremećaj odnosa s Bogom dovodi i do poremećaja bračnog odnosa Adama i Eve. Svoju golotinju sada doživljavaju kao poniženje i imaju potrebu da se pokriju. Dolazi još i gore. Malo poslije, u razgovoru s Bogom o onome što su činili, muškarac optužuje ženu zbog koje se on sam toliko radovao!

Werner Bergengruen nam o temi prijevara priča priču koju ne bismo trebali proglasiti nerealnom. Naime, žena čini preljub s nekim strancem i prema zakonu svoga naroda osuđena je da bude bačena sa strme litice. Ali njezin muž, koji je voli, u satima prije njezine strašne smrti plete veliku mrežu koja će je uhvatiti. Budući da je zakon ispunjen po slovu – ona je bačena! – smije ostati na životu, i njihova ljubav počinje nanovo. Možda nije

uvijek moguće, ali češće nego što to mislimo moguće je isplesti takvu mrežu prilagođenu situaciji modernoga života.⁴

Primjera iz moga praktičnog života bilo je mnogo. Došla mi je žena s boli u duši. Imaju četvero djece, a muž u užasnom razvratanom stanju. Pita: Što će? Da ga ostavi? Malo sam se pomolila s njom i rekla ovo: „Draga moja, spasi djeci oca i sebi muža, ovo je sve izživljavanje. On neće imati mira dok se k tebi ne vrati jer je tebi pred Bogom dao obećanje“. Navečer, on se sudio, ide van, a žena ga uhvati za ruku i kaže: „Sjedi da popričamo.“ On će joj: „Pa ti ženo ne znaš što ja radim?“ Odgovor je bio: „Znam sve“. „Meni nema spasa ja sam propao“, govorio je. „Ima! Sestra i ja smo molile.“ On je sjeo i ostao nepomičan. Otišli su u jedno svetište, oboje se ispovjedili i primili snagu da oprostite jedno drugom. Danas su u jednoj lijepoj molitvenoj zajednici koja je nastala u njihovoj kući. Isus je izveo na slobodu potlačeneo, ozdravio njihove rane i učinio ih istinski sretnima.

⁴ *Usp., LAUN, Andreas, Ljubav i partnerstvo*, Verbum, Split, 2005.

KUŠNJA SILOVANJA I POBAČAJA

Mnogi ljudi misle kako su pritisnuti preteškim životnim poteškoćama te da su iste neprevladive. Međutim, kroz iskustva drugih osoba vidimo da su neki naši problemi ustvari smiješni uspoređujući ih s onima koje drugi proživljavaju. Naravno da kušnja silovanja i pobačaja nije tako česta, ali je zbog ozbiljnosti pristupa jedne mlade djevojke smatram vrlo važnom te držim da zavrjeđuje ući u ovu knjigu. U knjizi „Svjedočanstva: Pronalazak nade u borbi kroz život“ u izdanju katoličke organizacije za život Human Life International između ostalih svjedočanstava nalazi se i jedna potresna ispovijest naslovljena „Nakon što sam bila silovana, pobacila sam dijete, ali to je samo povećalo moju bol“. Riječ je o izuzetno hrabrom svjedočenju mlade djevojke o tragediji silovanja, pobačaja, te konačnom pronalasku oprosta u ljubavi Isusa Krista. Smogla je snage ispričati svoju priču u nadi kako će pomoći barem jednoj osobi da se ne osjeća sama u svojoj borbi. Ona počinje time da je obraćenica na katoličanstvo te da je njezina odluka o pristupanju Crkvi bila dugogodišnja. Proizlazila je iz želje za dubljim shvaćanjem Boga u svom životu. Nakon pet godina polaganog rasta u prekrasnom odnosu s Bogom, odlučila je primiti sakramente i upoznavati Ga na dublji način. Sjećanje na taj događaj, nedugo nakon diplome, bilo joj je jedno od najljepših životnih trenutaka. U godini koja je slijedila koristila je svaku priliku kako bi učvrstila svoju novostečenu vjeru. Malo je reći da je ‘izgarala’ za Bogom. Voljela je Gospodina i Njegovu Crkvu. Bila je sretna što je dio Crkve. Osjećala je da je pronašla ono za čim je uvijek tragala. Bilo je to vrijeme kad ju je Gospodin intenzivno privlačio k sebi, oboružavajući je snagom za sve što ju je snašlo.

Jedne noći, umorna nakon dugog radnog dana, otišla se sastati s nekolicinom svojih prijatelja u lokalnoj župi. Bila je to uistinu lijepa večer i nakon što su se rastali osjećala se preporođenom.

Kada je stigla kući, radila je uobičajene stvari kao i svaku večer: slušala glazbu, pisala dnevnik i nakon ponoći otišla na počinak. Nekoliko sati kasnije probudio ju je udarac vratima. Nije se prepala. Imala je, tvrdi, nekakav lažan osjećaj sigurnosti i nije joj palo na pamet da nešto može krenuti po zlu. Nastavila je spavati. Iduće što je vidjela bio je čovjek u njezinoj sobi.

U satima koji su slijedili bila je suočena s čistim zlom. Nekoliko puta bila je pretučena, nekoliko puta silovana. Sve do toga trenutka bila je djeвица. U njoj je tada nastao osjećaj bijesa. Bio je to bijes prema Bogu. Zašto joj se to dogodilo ako je ona bila ta koja je svim silama željela slijediti Ga i koja je čuvala svoje djevičanstvo i činila sve ono što je mislila da On želi? Zašto je dopustio da se to dogodi? U trenutku potpunog očajaja preklinjala je napadača da je ubije. Misao na smrt bila je jedini izlaz. Međutim nije ju ubio, već je jednostavno nestao, jednako misteriozno kao što se i pojavio, u ranim jutarnjim satima, ostavljajući je samu.

Idući dan proveden u bolnici neće, tvrdi, nikada zaboraviti. Razgovarala je s mnogo policajaca, primila mnogo injekcija i isplakala više suza nego što je mislila da je moguće. Jedan ljubazni doktor joj je pokušavao pomoći. Upitao ju je želi li uzeti žurnu kontracepciju? Nije joj padalo na pamet ostati trudna nakon takvog čina, pa je takav korak smatrala sasvim logičnim slijedom. U strahu je to prihvatila i osjetila olakšanje da je to posljednje što mora učiniti. U tjednima koji su slijedili bila je emocionalno nestabilna. Preselila se kod svojih roditelja i živjela dan po dan, oslanjajući se na njihovu ljubav i podršku. Nije se osjećala dobro, bilo je očito da je taj događaj ostavio teške posljedice na njezine emocije i psihi. Otprilike mjesec dana kasnije, tijekom posjeta bolnici, doktor je posumnjao na moguću trudnoću. Njezin um jednostavno nije mogao pojmiti tu mogućnost. Nema šanse da je Bog odlučio stvoriti život iz nečega tako strašnog. Nema šanse da sam trudna, pomislila je.

Ali bila je. Ta je vijest uništila samu srž njezina bića. Poželjela je iskočiti iz vlastite kože. Mrzila je samu sebe i Boga, mrzila je dijete koje je nosila.

Taj dan otišla je iz liječničke ordinacije još uvijek ne znajući što učiniti. Znala je da je pobačaj kriva odluka i da se suprotstavlja svemu onome u što je do tada vjerovala. Bila je u šoku, zbunjena i zgrožena nad samom sobom. Idućih dana ljutnja i strah ispunjavali su njezino srce sve dok nije osjetila da nema drugu opciju. Nije bilo drugog izbora. Njezino dijete imalo je 3 i pol tjedna kada je donijela odluku da će ga ubiti i tako raniti svoje srce zauvijek. Iza toga je potpuno sama i uvjerenja da joj Bog nikada neće oprostiti.

Godinama je svim silama pokušavala zaboraviti taj događaj. Šavovi su uklonjeni, rane zaliječene, čak su ožiljci počeli nestajati. Izvana, izgledala je kao da joj je puno bolje, no njezino srce bilo je mučeno odlukom koju je donijela. Te osjećaje nikako nije uspijevala odgurnuti od sebe, usprkos nastojanjima.

Stavila je čvrstu masku, pretvarajući se da je sve u redu. No stvarnost je bila drugačija. Počela je voditi tajni život uzimajući droge, alkohol i sve ono što bi moglo umrtviti bol koju je osjećala u svom srcu. Nije željela imati nikakvu vezu s Bogom. Nikome nije rekla što je učinila i bila je uvjerenja da će tako i ostati.

Međutim, Bog je imao druge planove. Nježno ju je počeo vraćati sebi. Stavio je ljude na njezin put u koje je imala povjerenja, ljude koji je nisu osuđivali već su je voljeli onakvu kakva jest. Kroz njih je počela shvaćati da treba Boga i oprost jer je pogriješila. Oprostila je Bogu, nasilniku i sebi. Srce joj je, napokon, ponovno oživjelo kada je primila sakrament pomirenja i ispovjedila svoj pobačaj. Počela je ozdravljati, a Isus je bio uz nju kako bi sastavio njezine krhotine.

Sada žali što je donijela tu odluku. Mnogo razmišlja o svom djetetu. Molila ga je da joj oprost i predala ga Isusu u ruke da ga prinese u krilo Oca. Vjeruje da ga je Bog uzeo sebi u raj.

Ova anonimna mlada djevojka ispričala je svoju priču jer zna da pobačaj ranjava žene. Zna da đavao iskorištava zbunjenost i ranjenost žena koje su ostavljene same i koje se osjećaju kao da nemaju drugog izbora osim pobačaja. Zna, također, da mnoge žene nose ovu duboku ranu, same, godinama, a možda i zauvijek ako ne nađu pomoć. No, njezina priča ne završava ovdje. Vjeruje da svaki život, bez obzira koliko dug ili kratak bio, ima smisao. Vjeruje da je barem dio smisla života njezinoga djeteta bio taj da joj pomogne postati ženom kakvom ju je Bog zamislio. Njezin se identitet zauvijek promijenio zbog njezinoga djeteta, bez obzira kako je došlo na ovaj svijet ili kako ga je napustilo. Anonimna se djevojka nada da će uz pomoć beskrajnoga Božjega milosrđa moći prihvatiti svoj novi identitet i nastaviti rasti sve bliže Njemu, biti kći, sestra, prijateljica i majka.

KUŠNJE – DUHOVNO RATOVANJE

Sotona kuša i napastuje sve, a posebno mlade koji se nalaze pred odlukom o braku. Tu se ustvari radi o duhovnoj borbi, duhovnom ratu koji nitko od nas ne može izbjeći. Ali kako nam je jasno da ćemo svi biti kušani, tako nam je jasno da nam Bog daje i načine kako se od kušnja obraniti. Za mnoge je čitatelje ovo neobičan naslov. Pitaju se: „Što je to duhovno ratovanje? O čemu se radi?” Doista, ako želiš naučiti biti pobjednik u duhovnom ratu, moraš najprije znati što je to! Kao što nam sam naziv kaže: ovdje se ne radi o fizičkom ratu ili ratovanju u kojem se upotrebljava fizičko oružje, nego je riječ o duhovnom ratu. Radi se o duhovnom području, i ondje fizičko oružje ne koristi ništa. Neprijatelj protiv kojeg se borimo je sotona, i oružje koje je efikasno u borbi protiv njega – je duhovno. Kako bismo bili pobjednici u tom ratu – Bog nam je dao sva potrebna sredstva, oružje koje trebamo naučiti upotrebljavati. Ako si nekada u životu doživio svađe, ljutnju, razdore, mržnju, kušnje, nesreće, sumnje, strahove, tjeskobe, malodušnost; situaciju ili stanje kad sve u tebi govori da nema smisla boriti se, da si gubitnik i da će ti se sve u životu srušiti – onda znaš što je duhovni rat. Jer upravo na taj način đavao navaljuje na tebe svojim otrovnim strelicama da te slomi i porazi! Ako si do sada bio tjeskoban i poražen, obrati pažnju na poruku ovog članka, i Bog će ti dati svjetlo, pokazat će ti put do pobjede u tvom sadašnjem stanju, a pomoći će ti da pobijediš također i u svakoj budućoj borbi!

Kršćanin je neprijatelj sotone

Ima na tisuće kršćana koji prolaze kroz iste probleme kroz koje i ti prolaziš. Kršćanin je neprijatelj sotone! Sotona želi poraziti kršćanina. Želi ga prevariti i mučiti. Želi ga držati daleko od istine, jer on zna da će te „istina osloboditi”.

Prvo mjesto na koje sotona udara kad te napada su um i misli! Mnogi kršćani to ne shvaćaju, pa slabo čuvaju svoj um. Gledaju svakakve filmove preko kojih puštaju u sebe mnogo nasilja, kriminala, prljavštine, bezboštva, nemorala i nevjere. Zatim čitaju svakakve novine koje obiluju tračevima, gledaju pornografske slike, itd. Sve to ulazi u njih. A te misli snažno utječu na njihov život. Misli koje u sebi nosiš stvaraju stavove i mentalitet. Kakve su tvoje misli, takav će biti i tvoj život. Ako su tvoje misli pozitivne, tvoj će život biti pozitivan. Ako su tvoje misli negativne, tvoj će život biti negativan. Kad je osoba puna loših misli, ona je potištena. A potištena osoba vrlo brzo proširi svoje neraspoloženje na ljude oko sebe.

Budući da ljudi slabo brinu o svom umu, svakakve (krive) misli puštaju u svoj um! Na tisuće negativnih misli ulazi u njihov um! I zato je život mnogih ljudi u kaosu – jer je njihov um u kaosu! Kroz pogrešne i negativne misli sotona upravlja njihovim životom!

Davidovo iskustvo

David je snažno iskusio utjecaj negativnih misli na svoj život – kad je učinio preljub s Bat Šebom. Prethodno je dopustio da se bludne misli i misli požude koje su mu došle, zadrže u njegovu umu, umjesto da ih je odmah odbacio. Te su ga misli pokrenule na krive postupke u kojima je najprije učinio preljub s tom ženom, a potom i ubio njezina muža. Poučen tim negativnim iskustvom, ponižen i sav slomljen od boli zbog tog grijeha i udaljavanja od Boga, David je donio odluku: „Neću stavljati zle (nečiste) stvari pred svoje oči! O zlu neću da znadem!” Drugim riječima, za tebe je bolje i zdravije da tvoj um bude okupiran pozitivnim, umjesto negativnim mislima. Misli snažno utječu na tvoj život i na tvoje postupke. Zato pazi na to kakve misli puštaš u svoj um!

Kako pobijediti napad sotone?

Dakle, kad te đavao napada, prvo mjesto na koje udara je tvoj um! Pitanje je: kako se obraniti, i kako pobijediti u toj borbi? Odgovor nalazimo u 2 Kor 10,4-5: Oružja za naše ratovanje nisu tjelesna, već božanski jaka za rušenje utvrda. Mi obaramo mudrovanja (mišljenja) i svaku oholost koja se diže protiv spoznanja Boga i zarobljavamo svaki um (misao) da se pokorava Kristu.

Ovdje se radi o ratovanju! Područje naših misli je bojno polje! Ratovanje je prvo u našem umu, prije nego prijeđe na druga područja. Ako pobijediš u ovoj borbi, uživat ćeš pobjedu nad sotonom, koju ti Bog daje, svaki dan svoga života.

Oružja koja su nam dana od Boga za naše ratovanje nisu tjelesna, već božanski jaka – za rušenje utvrda! Negativne misli koje sotona ubaci u naš um njegove su utvrde! Shvati: zle misli su od đavla! Biblija kaže da mi rušimo sotonine utvrde i obaramo njegove zle misli koje proizvode krivo i pogrešno razmišljanje i vode nas u poraz.

Molitva, sakramenti i česta sveta misa jamstvo su da će sve naše borbe biti uspješne i da nam sotona neće moći nauditi. Također čitajmo i citirajmo Božju Riječ koja nam je zapisana u Bibliji. Isus se i sam brani Božjom Riječju kad je napadnut - Pisano je: „Samo se Bogu klanjaj i Njemu jedino služi.“

(Rim 13,12; 2 Kor 6,7; 1 Sol 5,6; 1 Iv 4,1-6; 1 Sol 5,21; 2 Kor 4,4; Ef 2,2; Dj 26,18; 2 Sol 2,9; Lk 9,42; 1 Pt 5,8-9; Ef 4,27; Ps 44,6; Lk 10,19; Rim 8,37; 1 Iv 5,5).

ODGOVORNO RODITELJSTVO

Prema članku **Christophera Westa** „*What the Church Really Teaches about Responsible Parenthood*“ iz 2003. godine, koji prenosi portal katolički.info, često među vjernicima nailazimo na pomutnju glede crkvenog učenja o odgovornom roditeljstvu. Najprije treba razlikovati kontracepciju koja nikada nije u skladu s pravim odgovornim roditeljstvom od prirodnog planiranja.

Kako je to uvijek slučaj, pogrešna shvaćanja dolaze s obje strane spektra. Nerazlikovanje kontracepcije i prirodnog planiranja ne dolazi samo od onih koji žele opravdati kontracepciju, već i onih koji misle da je svaki pokušaj da izbjegnju ili odgode rađanje djece znak „slabe vjere“ ili „manjka vjere u Boga“. Tu je i druga skupina ljudi koji prihvaćaju prirodno planiranje, ali raspravljaju o tome što predstavlja dovoljno ozbiljan razlog za to.

Ivan Pavao II. U *Familiars Consortio* naglašava „antropološku, a istodobno čudorednu razliku što postoji između kontracepcije i korištenja ritmičkim razdobljima: riječ je o razlici koja je mnogo važnija i dublja nego što se obično misli i koja, u konačnici, u sebi uključuje dva poimanja osobe i ljudske spolnosti nesvodiva jedan na drugoga.“ Ukratko, ta dva nepomirljiva pojma okreću se oko „utjelovljene“ i „neutjelovljene“ vizije ljubavi.

„*Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio!*“ (Iv 15,12) Ove Kristove riječi naznačavaju smisao života. A kako nas je Krist ljubio? „*Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje.*“ (Lk 22,19). Tako se i mi u ljubavi trebamo darivati jedan drugome, i to možemo izražavati na različite načine. Ali kako papa kaže, dar „*postaje najviše evidentan kada par dođe do susreta koji ih stvara jednim tijelom*“ (*Letter to families*, 12).

Ivan Pavao II. kaže da „*možemo govoriti o moralnom dobru*

i zlu u seksualnom odnosu, prema tome... ima li ili ne karakter istinskog znaka” (*Theology of the Body*). Ukratko, trebamo se pitati samo sljedeće: je li to autentičan znak božanske ljubavi ili nije? Seksualno sjedinjenje ima „proročki jezik” jer proklamira misterij Boga. Da bi to bilo pravo proroštvo, par mora govoriti kako Krist govori. Krist daje svoje tijelo besplatno („*Nitko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polažem.*” Iv 10,18), bez rezerve („do kraja ih je ljubio” Iv 13,1), s vjerom („*Ja sam s vama u sve dane*” Mt 28,20) i s plodom („*Ja dođoh da život imaju*” Iv 10,10).

To je ljubav koju par posvećuje u braku. Na vjenčanju ih je svećenik pitao „*Jeste li došli slobodno i bez rezerve da se date jedan drugome u braku? Obećavate li vjernost do smrti? Obećavate li da ćete u ljubavi primiti djecu od Boga?*” Nakon obećanja da će voljeti kako Krist voli, par utjelovljuje tu ljubav u seksualnom odnosu. Želja da se izbjegne ili odgodi trudnoća (kada za to postoji dovoljan razlog) ne protivi se tim zavjetima, već kontraceptivni mentalitet da se pod svaku cijenu učini sterilnim potencijalno plodno sjedinjenje. To mijenja znak božanske ljubavi u protuznak.

Znači li respekt za utjelovljenu ljubav prepustiti broj rađanja djece u potpunosti „*zgodu*”? Ne, u pozivu parovima na odgovornu ljubav, Crkva ih zove također na odgovorno roditeljstvo. Pavao VI. jasno je izrekao da „*primjenjuju odgovorno roditeljstvo oni koji razborito i velikodušno odluče imati veliku obitelj, ili oni koji zbog ozbiljnih razloga i s poštivanjem moralnih zakona odluče nemati djece kroz određeno vrijeme ili čak na neodređeno vrijeme.*”(HV) Dakle, velike obitelji trebaju proisteći kroz razboritu odluku, ne „*zgodu*”, a potrebni su ozbiljni razlozi i poštovanje moralnoga nauka da se trudnoća odgodi ili izbjegne. Crkva uči da je jedini moralno dopušten način planiranja obitelji „*samokontrola*”.

Dakle, što sačinjava „*ozbiljan*” razlog da se izbjegne trudnoća?

Ovdje se diskusija obično zagrije. Ako se pažljivo ne traži ispravno mišljenje, dolazi do zabluda u obje krajnosti. Primjer jedne takve zablude je „hiperpobožna” zamisao da ako par stvarno vjeruje u providnost, nikad neće tražiti da odgode rođenje djeteta. To jednostavno nije učenje Crkve. Kako je Karol Wojtyła primijetio, u nekim slučajevima „povećanje broja djece bilo bi neuskладivo s roditeljskom dužnošću” (*Love and Responsibility*, 243). Stoga, kao što je također potvrdio, planiranje obitelji „u određenim okolnostima može biti dopušteno ili čak obaveza” (*Person and Community*, 293). Nesumnjivo je da trebamo vjerovati u Božju providnost, ali treba izbjeći zabludu „*providentializma*”. Kada je sotona napastovao Isusa da skoči s hrama, bio je u pravu kada je rekao da će Bog providjeti za njega. Čak je i citirao Sveto pismo! Ali Isus je odgovorio drugom istinom iz Pisma: „Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!” (Lk 4, 9-12). Par koji se bori da providi za svoje postojeće dijete trebao bi isto tako ne stavljati Boga na test. Danas je poznavanje ciklusa plodnih i neplodnih dana dio Božje providnosti. Tako se par koji odgovorno upotrebljava te dane pouzdaje u Božju providnost.

Svakako je istina da, kao i sve dobre stvari, i prirodno planiranje može biti zloupotrijebljeno. Sebičnost, kao neprijatelj ljubavi, također je i neprijatelj odgovornoga roditeljstva. Jasno je iz Crkvenoga učiteljstva da isprazni razlozi za izbjegavanje trudnoće ne prolaze. Ili, s druge strane, od para se ne zahtijeva „život ili smrt” situacija da bi planirali obitelj.

U odlučivanju veličine obitelji, *Drugi vatikanski koncil* uči da roditelji trebaju „*sporazumno i zajedničkim nastojanjem stvoriti sebi ispravan sud imajući pred očima svoje osobno dobro i dobro već rođene djece ili djece za koju predviđaju da će se još roditi; prosudit će i materijalne i duhovne prilike svoga stanja; vodit će, konačno, računa o dobru obiteljske zajednice; o potrebama vremenitog društva i same Crkve.*” (*Gaudium et Spes*, 50). U uvjetima ograničavanja veličine obitelji *Humanae Vitae* uči da

„prihvatljive osnove za raspoređivanje rađanja” mogu nastati iz „psihičkoga ili tjelesnoga stanja muža ili žene ili iz izvanjskih okolnosti”. Obaveza je svakoga para primijeniti ova osnovna načela na njihovu određenu situaciju. Moralne dileme su mnogo lakše kada netko povuče crtu za nas, ali, kako *Drugi vatikanski koncil* kaže: „U krajnjoj liniji taj sud moraju donijeti sami braćni drugovi pred Bogom.”

Začuđujuće je koliko je rasprostranjena ideja da par mora dobiti „dopuštenje” od svećenika da bi odgodio trudnoću. Ona nije samo pogrešna, već pokazuje ozbiljnu pomutnju o prirodi moralne odgovornosti. Ako je par nesiguran u svoju motivaciju, svakako je preporučljivo da traže razborit savjet. Ali Crkva stavlja odgovornost za odluku na ramena bračnoga para.

U ovoj točki tu je još jedan, puno suptilniji i malo diskutiran oblik sebičnosti koji se također sukobljava s odgovornim roditeljstvom. Jedan par imao je nekoliko djece u vrlo malim razmacima. Roditelji su ispravno prihvatili svako dijete kao božanski blagoslov i napravili sve što mogu da vole i brinu za njih. Pa ipak, majka, emocionalno iscrpljena nakon trećega djeteta, željela je veće razlike između djece još od onda. Ispostavilo se da je razlog što nisu rasporedili trudnoće bio što se muž sebično nije želio (ili mogao) suzdržati.

Ovdje, što na površini može izgledati kao velikodušnost, kada se pogleda izbliza, zapravo pokazuje propust da se živi po nauku Crkve. Poanta je, da bi roditeljstvo bilo odgovorno, odluka da se odgodi ili uključi u seksualno sjedinjenje kroz plodno razdoblje ne smije biti motivirana sebičnošću.

Što radimo sa svojim tijelima odražava naše najdublje uvjerenje o nama, Bogu i značenju ljubavi. Crkveno uravnoteženo učenje o odgovornom roditeljstvu je božanski dar darovan da sačuva najvišu vrijednost toga znaka. Neuravnoteženost u oba smjera treba izbjegavati ako želimo osigurati vjernost znaku bračne ljubavi i objavu božanskog misterija u svijetu. (Katolički.info)

OBITELJ JE TRAJNA VREDNOTA

Danas se često čuje kako je obitelj u krizi. Obitelj je, navode nas da mislimo, u opasnosti da postane nešto zastarjelo. Njezino je poslanje dovršeno i društvo sada ima bolje načine za ostvarivanje uloge koju je obitelj uvriježeno preuzimala na sebe. Međutim, već najobičnijim promatranjem vidimo da se osoba rađa u obitelji, da u obitelji ostvaruje svoje prve tjelesne i emocionalne kontakte, te da njezina osnovna sigurnost ovisi o obitelji sve dok ne napusti obiteljski dom. Dakako, lako bi se moglo dokazivati, iz neke druge perspektive, da se osoba može roditi i izvan obitelji. Njezini prvi tjelesni i emocionalni kontakti mogu se organizirati i izvan obitelji, a stanovitu sigurnost može pronaći i u nekoj drugoj vrsti organizacije. Stoga se moramo upitati: „Je li ispravno držati da određene vrednote koje su specifične za obitelj stvarno postoje?” Ili barem: „Možemo li otkriti i živjeti određene vrijednosti na izričito djelotvoran način zbog specifičnih karakteristika obitelji?”

Na ova se pitanja može odgovoriti s različitih gledišta. Neki će svoje odgovore temeljiti na emocionalnoj, gotovo instinktivnoj reakciji koja će biti rezultat činjenice da su imali pozitivno iskustvo s obiteljskim životom. Takvima nije potrebno nikakvo drugo objašnjenje. Tim ljudima ovakva vrsta odgovora može biti savršeno valjana. Međutim, mnogi ljudi, u nekomu trenutku mogu osjetiti potrebu za racionalnim objašnjenjem ovakve uvjerenosti. Pojedinaac mora otkrivati životnu stvarnost kao cjelovita osoba kako bi mogao imati pravi „cjelovit” razvoj. To znači da vrednotu obitelji, čije iskustvo imamo od najranijega djetinjstva, treba promišljati racionalno kako bi se prosudila njezina nepobitnost, kako bi se vidjelo ima li ta uvjerenost stvaran temelj.⁵

5 Usp., ISAACS, David, *Izgrađivanje karaktera*, Verbum, Split, 2012.

Ono što je relevantno za to nalazimo u *Deklaraciji o kršćanskom odgoju* «*Gravissimus educationis*“ Drugoga vatikanskog koncila (GE 3): „Budući da su roditelji dali djeci život, oni imaju vrlo tešku obvezu da ih odgajaju, pa ih stoga valja priznati prvim i povlaštenim odgojiteljima svoje djece. Odgojna zadaća roditelja ima takvu važnost da se ondje gdje nedostaje jedva može zamijeniti. Na njima je da stvore takvo obiteljsko ozračje – prožeto ljubavlju i odanošću prema Bogu i ljudima – koje će pogodovati cjelovitom osobnom i društvenom odgoju djece. Obitelj je stoga prva škola onih društvenih kreposti koje su potrebne svakom društvu. Ponajviše, pak, u kršćanskoj obitelji, koja je opskrbljena milošću dužnostima sakramenta ženidbe, valja djecu od najranije dobi poučavati u skladu s vjerom koju su primila na krštenju da Boga spoznaju i štuju, a bližnjega da ljube. U obitelji djeca stječu prvo iskustvo zdrave ljudske zajednice i Crkve; po njoj se, napokon, uvode u ljudsku zajednicu i u Božji narod. Neka, dakle, roditelji dobro shvate od kolike je važnosti prava kršćanska obitelj za život i napredak samoga Božjega naroda.”

JOGA U FILOZOFIJI I PRAKSI JE NESPOJIVA S KRŠĆANSTVOM

James Manjackal MSFS

Kao kršćanin i katolik, rođen u indijskoj državi Kerali u tradicionalnoj katoličkoj obitelji, ali u hinduističkom okruženju, a sada kao katolički svećenik i karizmatički propovjednik u šezdeset zemalja na svim kontinentima, imao bih nešto reći o lošem utjecaju joge na kršćanski život i duhovnost. Znam da u cijelom svijetu raste interes za jogu, čak i među kršćanima i da se taj interes širi i na druge ezoteričke i new age prakse kao što su reiki, reinkarnacija, akupresura, akupunktura, liječenje pranom, refleksologija itd. što su sve metode protiv kojih Vatikan upozorava u svom dokumentu "Isus Krist- donositelj vode žive".

Za nekoga joga je način opuštanja i smanjenja napetosti, dok je za drugoga to oblik vježbanja koji godi zdravlju i poboljšava tjelesnu izdržljivost, a za neke je to i način liječenja bolesti. U umu prosječnog katolika, bio on laik ili klerik, mnogo je zbunjenosti, zato što se joga među katolicima ne prikazuje niti kao potpuno zdravstvena niti kao potpuno duhovna disciplina, već jednom kao jedna, drugi put kao druga vrsta, a često i mješavina te dvije discipline. Zaista je žalosno da su u današnje vrijeme mnogi katolici izgubili povjerenje u duboku duhovnost, misticizam i molitvenu disciplinu koju nam prenose veliki sveci poput sv. Ignacija Lojolskog, sv. Franje Asiškog, sv. Franje Saleškog, sv. Terezije Avilske i mnogih drugih, te se okreću istočnjačkoj duhovnosti koja ima korijene u hinduizmu i budizmu.

Što je to joga? Riječ joga znači "jedinstvo", cilj joge je ujedinjenje prolaznog "ja" "JIVA" s besmrtnim "BRAHMAN", hinduističkim konceptom Boga. Taj Bog nije osobni Bog, nego

impersonalna, neosobna duhovna supstanca koja je jedno s prirodom i svemirom. Brahman je impersonalna, neosobna božanska tvar koja prožima i obavlja sve i temelj je svega. Joga ima svoje korijene u hinduističkim Upanishadama, koje datiraju iz 1000. godine prije Krista.

Joga je nespojiva s kršćanskom duhovnošću jer je panteistička (Bog je sve i sve je Bog). Središte kršćanske vjere je vjera u Presveto Trojstvo, Oca, Sina i Duha Svetoga, tri osobe u jednom Bogu, savršeni model odnosa ljubavi. Sve u kršćanstvu je usmjereno na odnose, s Bogom i među ljudima. "Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom pameti svojom! To je najveća i prva zapovijed. Druga je toj jednaka: 'Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!'" (Mt 22,37-39). U kršćanstvu, neprestani problem grijeha kao uvrede Božjoj svetosti je neodvojiv od naše vjere, jer je grijeh razlog zašto trebamo Spasitelja. Isusovo utjelovljenje, život, muka, smrt i uskrsnuće za nas su putovi spasenja tj. oslobođenja od grijeha i njegovih posljedica. Bavljenje jogom je u najboljem slučaju poganstvo, a u najgorem okultizam. To je religija antikrista i po prvi put u povijesti ona se naširoko prakticira diljem zapadnog svijeta i Amerike. Smiješno je i nakaradno da učitelji joge nose križeve ili kršćanske simbole te tako zavode i varaju ljude govoreći da joga nema nikakve veze s hinduizmom i da je to samo prihvaćanje drugih kultura. Neki su prikriili jogu kršćanskim gestama i kretnjama nazivaju je "kršćanska joga". Ovdje se ne radi o prihvaćanju kulture drugih naroda, nego o prihvaćanju druge religije koja je nespojiva s našom religijom i religioznim konceptima.

Žalosno je da se joga proširila od vrtića pa sve do različitih obrazovnih ustanova u medicini, psihologiji itd. nazivajući se znanošću, a u stvari ona uopće nije znanost; prodaje se pod

etiketom "opuštajuća terapija", "samo-hipnoza", "kreativna vizualizacija", "centriranje (centering)" itd. Hatha joga, najrašireniji oblik joga u Europi i Americi kao vježbe za opuštanje i anti-stresna terapija, jedan je od šest priznatih sistema ortodoksnog hinduizma i sa svojim mističnim i religioznim korijenima najopasniji je oblik joga. (Dave Hunt, "Zavođenje kršćanstva", str. 110). Sjetite se riječi sv. Pavla. "Nije ni čudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svjetla" (2 Kor 11,14). Ovdje bi se kršćanin trebao zapitati traži li on samo ozdravljenje i materijalne pogodnosti ili svoga Boga Isusa Krista u kojega vjeruje i koji je izvor svih izlječenja i dobrog zdravlja.

Želja da se postane Bog je prvi i drugi grijeh u povijesti stvaranja kako je kronološki zabilježeno u Bibliji: "U svom si srcu govorio: Uspet ću se na nebesa, povrh zvijezda Božjih prijestolje ću sebi dići. Na zornoj ću stolovati gori na krajnjem sjeveru. Uzaći ću u visine oblačne, bit ću jednak Višnjemu"(Iz 14, 13-14). Zmija reče ženi: "Ne, nećete umrijeti! Nego, zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli otvorit će vam se oči i vi ćete biti kao bogovi, koji razlučuju dobro i zlo ." (Post 3, 4-5). Filozofija i praksa joga temelji se na uvjerenju da su čovjek i Bog jedno. Joga naučava da se treba usredotočiti na samog sebe umjesto na Jednog Istinitog Boga. Ona ohrabruje svoje sljedbenike da traže odgovore na životne probleme i pitanja unutar svog vlastitog uma i savjesti umjesto da nađu rješenje u Božjoj Riječi po Duhu Svetom kao što je to u kršćanstvu. Joga konačno ostavlja čovjeka otvorenim za obmane Božjeg neprijatelja, koji traži žrtve koje može odvući od Boga i Crkve. (I Pt 5, 8)

U posljednjih osam godina propovijedam Božju Riječ uglavnom u europskim zemljama koje su nekada bile kolijevka kršćanstva, iz koje su izlazili misionari i navjestitelji Evanđelja, mučenici i sveci. Zapitajmo se možemo li još uvijek Europu nazivati kršćanskom? Nije li istina da je Europa izbrisala sva

kršćanska načela i vrijednosti iz svog života ? Zašto se Europa srami reći da ima kršćanske korijene ? Gdje su moralne vrijednosti i kreposti koje su Europljani stoljećima njegovali i koje su prenosili ostalim zemljama i kulturama hrabro navješćujući Kristovo Evanđelje? Po plodovima se poznaje stablo! Vjerujem da su te sumnje i zbrka, otpadništvo i nevjera, vjerska hladnoća i nezainteresiranost došli u Europu istovremeno kad su istočnjački misticizam i meditacije, ezoteričke i novodobne prakse uvedene na zapadu. Na moje karizmatske seminare većina sudionika dolazi s različitim moralnim, duhovnim, psihičkim i tjelesnim problemima u želji da budu oslobođeni, izliječeni i da zadobiju novi život po snazi Duha Svetoga. Sa svom iskrenošću srca reći ću da je 80 do 90 % sudionika bilo u doticaju s jogom, reikijem, reinkarnacijom i ostalim istočnjačkim religioznim praksama gdje su izgubili vjeru u Isusa Krista i Crkvu. U Hrvatskoj, Bosni, Njemačkoj, Austriji i Italiji imam jasne primjere osoba koje su za vrijeme molitve za ozdravljenje, opsjednute silama zla, vikale "Ja sam Reiki", "Ja sam Joga" očitujući tako da ovi pojmovi, u stvari, predstavljaju osobe. Kasnije sam trebao nad njima moliti za oslobođenje od opsjednuća zlim.

Neki ljudi misle i govore da nema ništa loše u prakticiranju svega ovoga, tako dugo dok ne vjerujemo u filozofiju u pozadini. Promicatelji joge, reikija itd. ipak vrlo jasno tvrde da su filozofija i praksa neodvojive. Tako, dakle, kršćanin ne može niti na koji način prihvatiti filozofiju i praksu joge jer su joga i kršćanstvo dva međusobno isključiva gledišta. Kršćanstvo glavni problem čovjeka vidi u grijehu, u nemogućnosti čovjeka da se uskladi s naravi i mjerilima moralno savršenog Boga. Čovjek je otuđen od Boga i ima potrebu za pomirenjem. Rješenje je Isus Krist "Jaganjac Božji koji oduzima grijeha svijeta". Po Isusovoj smrti na križu, Bog je pomirio sa sobom svijet. On danas poziva čovjeka da slobodno primi sve blagodati svog spasenja po vjeri

u samoga Krista. Za razliku od joge, kršćanstvo vidi spasenje kao slobodan, besplatan dar koji može biti poklonjen, a nikada zarađen ili postignut čovjekovim vlastitim naporima ili djelima. Ono što je danas potrebno Europi i cijelom svijetu je snažno naviještanje Kristove poruke iz Biblije po vjerodostojnom tumačenju Crkve, u namjeri da se ukloni svaka sumnja i zbunjenost te da se ljudi dovedu do Puta, Istine i Života- Isusa Krista. Samo Istina nas može osloboditi.

Isus nas nije učio kako ćemo sjediti i kako ćemo disati, nego nas uči kako ćemo praštati pa i kad smo "razapeti", uči nas moliti za neprijatelje.

Joga nije duhovno neutralna praksa, dovela me do predvorja pakla

Da joga uopće nije bezopasna, dokazuje svjedočenje žene koja ju je godinama prakticirala. Mnogi ne znaju da joga dolazi iz hinduizma i da predstavlja samo srce ove religije. Onaj koji prakticira jogu mora znati da se time otvara za djelovanje zloduha koji nadahnjuju hinduizam, koji je višebožička i idolopoklonička religija. Stoga bi svi kršćani s time trebali smjesta prekinuti. Ukoliko neki žele nastaviti vježbati radi zdravlja, mogu naučiti slične vježbe korektivne gimnastike a koje su duhovno neutralne.

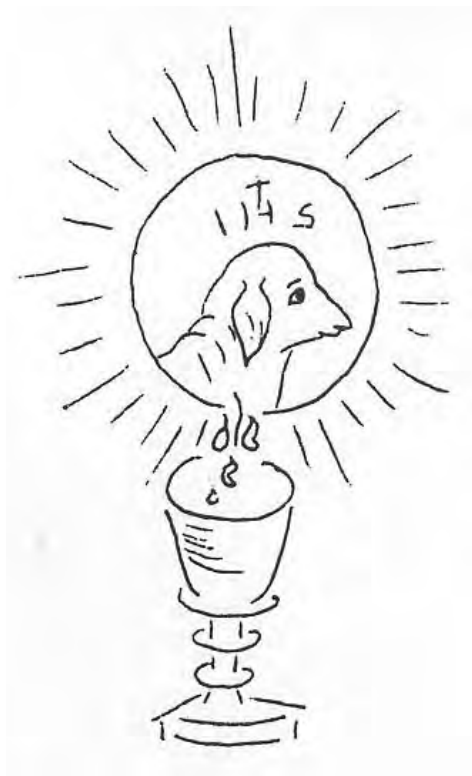
„Kada sam imala devetnaest godina vrlo me zanimala joga. Svoje upoznavanje s njom sam počela od vježbi koje su trebale usavršiti moje tijelo, a kasnije sam vježbala također i svoju psihu. Naime to je zahtijevalo puno angažiranje u jogu. Kupovala sam knjige, časopise, čitala sam kako korak po korak doći do “velike sreće” – odnosno do povezanosti sa svemirom. Intenzivno sam vježbala svaki dan, po više sati. Nakon tri godine znala sam prikupiti energiju u svaku čakru bez većeg truda. Sada bi je trebalo sabrati na jedno centralno mjesto i otvoriti se svemiru. Obećavano mi je da je to vrh puta joge. Bila sam spremna. Došla je večer kada sam bila sama i nitko mi nije smetao. Željela sam osjetiti tu sreću. Brzo sam uspjela sakupiti cijelu energiju; moje tijelo je bilo jako teško, bez osjeta, kao strano. Osjećala sam kako iz njega izlazim, kako se osjećam lagano, dobro... Moj je cilj bio bliže se povezati s nekom nedefiniranom energijom, koja mi je trebala dati obećanu sreću... Ponekad sam osjetila da me nešto počinje upijati – nešto strašno, crno! Nisam se mogla osloboditi, a tako jako sam to željela! Ne znam opisati svoj strah, užas očaja – htjela sam se vratiti u svoje tijelo, a “to” me upijalo sve jače i jače.

Pomislila sam da je to vjerojatno pakao i moja misao je otišla do dobrog Boga. U tom istom trenutku sam se vratila u normalno stanje. Do jutra sam ležala paralizirana, oblijena hladnim znojem, bojala sam se vlastitog daha. Imala sam osjećaj da sam na trenutak bila u paklu ili nečemu što na nj podsjeća – usprkos uvjeravanju svakojakih priručnika da me je trebala snaći obećana sreća. Kada sam vježbala jogu, moj život je tekao bez poteškoća. Imala sam čak određene sposobnosti, npr. znala sam što će se dogoditi kada završi sadašnja životna situacija mojih poznanika, kako će proći nečiji ispit... To me je zabavljalo, ali mi je i davalo osjećaj nadmoći nad drugima, jer sam ja znala mnogo stvari predvidjeti, a oni nisu. Tada nisam razmišljala otkud to imam; bilo mi je s time jednostavno ugodno i to mi je bilo dovoljno. Sve se izmijenilo nakon te zapamćene noći. Upravo tada sam definitivno odlučila prekinuti s jogom i ne imati s time ništa zajedničko. Najgore je bilo to što nisam mogla o tome ni s kim razgovarati – bojala sam se sumnje o psihičkoj bolesti ili luckastosti, jer su svi znali što su mi obećavali priručnici joga. Nikada se više nisam vratila toj praksi, ali u mom životu su se počele, od tog vremena, događati čudne stvari. Osjećala sam kao da me je nešto što mi je do tada dobro služilo, počelo uništavati. Bila sam odgojena u katoličkoj vjeri, svakodnevno sam se molila, svaku nedjelju sam prisustvovala sv. misi, premda sam to radila više iz navike i tradicije nego potrebe srca. Sada je svaki odlazak u crkvu bio za mene tortura. Već putem na misu osjećala sam slabost, imala sam osjećaj da mi nešto oduzima snagu. Vrtjelo mi se u glavi, slabost u nogama, naglo su mi se javljale mučnine, nisu me htjele napustiti, a bila sam fizički zdrava. U crkvi sam uvijek stajala kraj izlaznih vrata, jer nisam bila u stanju ući dublje. Više puta su mi pružali stolicu, vidjevši kako sam jako blijeda. A ja nisam razumjela što se sa mnom događa. Počela sam kasniti na sv. mise, da bih si skratila muke, kojima sam bila podvrgnuta. Postajala sam nervozna, noći

su za mene bivale jeza; imala sam osjećaj da mi nešto oduzima snagu i život. Sve je to trajalo više od tri godine, bila sam već na kraju snaga i počela sam obolijevati. I dalje me je bilo strah bilo kome reći, a jako mi je bila potrebna pomoć, tim više što su me opsjedale sve češće misli koje su me navodile na jedini – činilo bi se – način oslobođenja od te jeze: smrt.

Već kao dijete, gajila sam posebno topao osjećaj prema Majci Božjoj; donosila sam joj cvijeće na oltar, razgovarala sam s Njom. Prije mnogo godina, obećala sam bliskoj mi osobi da ću svaki dan izmoliti barem dio krunice. Održala sam riječ, iako je to završavalo na jednom Zdravo Marijo. I upravo za vrijeme tog Zdravo Marijo, tijekom ove tri godine, dolazila mi je u glavu stalno ta ista misao koja me mučila do boli: “Počni primati sv. pričest – ona će ti dati snage”. Nisam u to potpuno vjerovala, jer kako to da mi takva mala oblatna može pomoći, pa već sam je primala i ništa posebno se nije događalo. Ipak me ta misao stalno proganjala. I konačno je došao kraj – moje vlastite snage su se potrošile i sve se počelo rušiti: sam pogled na crkvu budio je u meni jezu i strah, a misao na Majku Božju dovodila je odmah u moju glavu huljenje što je bilo čudno, jer sam Je na svoj način štovala. Povratila mi se misao da primim sv. pričest. Rekla sam tada “Dobro Gospodine Bože, neka Ti bude. Obećavam da ću kroz cijelu godinu pristupati sv. pričesti; ali Ti mi pomози jer nestajem!” To je bilo postavljanje ultimatumu Bogu. Održala sam riječ, iako samo Bog zna koliko me je to koštalo... Svaki put do oltara bio je za mene muka; mnogo puta sam osjećala slabost, ali sam ipak išla. Nakon nekog vremena primijetila sam da je ta zla snaga prestala pobjeđivati, prestala prevladavati. Osjećala sam sa strane kako u meni nastaje nešto novo, nešto veće – nešto što mi vraća snagu. Ništa od toga nisam previše razumjela, ali instinktivno sam osjećala, da je to moj jedini spas. Prošla je godina dana. Išla sam na sv. misu i veselila sam se što

sam svoje odradila i što neću, tj. ne moram više prisustvovati sv. pričesti i uz to doživljavati torture po tkozna koji put. Ljudi su išli na pričest, a ja sam sjedila u klupi; svećenik je završio dijeljenje pričesti, a ja sam osjetila nešto čudno u srcu – nešto, što je došlo k meni kao izvana. Srce mi je stisnula žalost koja se ne može opisati - takva s kakvom se opraštamo od ljubljene osobe na kolodvoru. Suze su potekle, žalost je stiskala srce i tada sam shvatila: osjetila sam čežnju za Isusom, shvatila sam da sv. pričest nije samo komadić bijele oblatne, da ja primam živoga Boga. Moja žalost je proizlazila iz činjenice dobrovoljnog odustajanja od primanja Njega u svoje srce. Otvorile su mi se oči, tek tada sam shvatila mnogo stvari.

ŽIVOTNI PRIMJERI

Drvena zdjela

Krhki je starac otišao živjeti sa svojim sinom, snahom i četverogodišnjim unukom. Starčeve su ruke drhtale, vid mu je bio zamućen, a korak mu je posrtao. Obitelj je blagovala zajedno za stolom. No staračke drhtave ruke i gubitak vida bile su razlogom poteškoća za vrijeme jela. Zrna graška padala su sa žlice na pod. Kada bi uzeo čašu, mlijeko bi se prolilo po stolnjaku. Taj je nered ljutio sina i snahu. „Moramo nešto učiniti s ocem”, rekao je sin. „Dosta mi je ovog prolijevanja mlijeka, bučnoga jedenja i hrane po podu.” Stoga su muž i žena postavili mali stol u kutu. Tu je djed jeo sam dok je ostatak obitelji uživao u večeri. Nakon što je djed polupao tanjur ili dva, hrana mu je bila posluživana u drvenoj zdjeli. Kada bi obitelj pogledala u smjeru djeda, ponekad je u njegovu oku bila suza. Još su uvijek jedine riječi koje su za njega imali – kada bi mu pao tanjur ili je prosuo hranu – bile oštre opomene. Sve je to četverogodišnjak promatrao u tišini.

Jednom prije večere, otac je primijetio da se njegov sin igra s komadićima drva na podu. Slatko je upitao dijete: „Što radiš?” Isto tako slatko, dječak je odgovorio: „Oh, izrađujem zdjelice za tebe i mamu iz kojih ćete jesti kada ja odrastem.“ Četverogodišnjak se zatim nasmiješio i nastavio posao.

Ove su riječi tako pogodile roditelje da su ostali bez teksta. Suze su počele potocima teći niz njihove obraze. Iako nisu izgovorili ni jednu riječ, znali su što moraju učiniti. Tu je večer muž uzeo djeda za ruku i nježno ga doveo natrag za obiteljski stol. Sve ostale dane djed je jeo svaki obrok s obitelji. A iz nekog razloga, činilo se da ni muž ni žena nisu brinuli kada se koja

Zločesta mama

Imam «najzločestiju mamu» na svijetu!!!

Dok druga djeca jedu slatkiše za doručak, ja moram jesti pahuljice, jaja ili dvopek. Dok drugi jedu kolače za večeru i piju coca-colu, ja moram pojesti sendvič. A znajte da mi ni ručak nije kao njihov. Ali barem ne patim sama. Moja sestra i dva brata imaju istu zločestu mamu.

Moja je mama uvijek htjela znati gdje sam. Čovjek bi pomislio da sam ... s uličnom bandom. Morala je znati tko su mi prijatelji i gdje idem. Uporno je tražila da se vratimo za sat vremena ako smo tako rekli – ili ranije, a ne za sat vremena i jednu minutu. Skoro se stidim priznati, ali kaznila bi nas kada je ne bismo poslušali. Ne jedanput, nego svaki put kad nismo slušali i kad smo činili kako nas je volja. Sada vidite koliko je zločesta bila naša mama.

Morali smo nositi čistu odjeću i kupati se. Druga su djeca uvijek nosila istu odjeću danima. Jako smo se svađali jer nam je sama šivala odjeću kako bismo uštedjeli novac. Zašto, zašto smo imali majku zbog koje smo se osjećali drukčijim od ostale djece?

Ali najgore tek dolazi. Morali smo biti u krevetu u devet svake večeri i ustati u 8 sljedećeg jutra. Nismo mogli spavati do podneva kao druga djeca. I dok su oni spavali, moja je majka uvela zakon o radu. Tako smo morali raditi po kući. Morali smo prati suđe, spremati krevete, kuhati i raditi druge strašne stvari.

Uvijek smo morali govoriti istinu, istinu i ništa drugo osim istine, čak i po cijenu vlastitog života – a skoro je tako i bilo. Kad smo postali tinejdžeri, postala je mudrija, a naš život još nesretniji. Nije bilo trubljenja autima ispred kućnih vrata. Morali smo svoje dečke i djevojke pozvati u kuću prije no što smo s njima izlazili van. Da ih mama upozna! I uvijek bi provjeravala jesmo li tamo gdje smo rekli da ćemo biti. Nikad nisam imala

prilike pobjeći u Meksiko. I dok su moje prijateljice imale dečke u zreloj dobi od 12 i 13, ja nisam smjela izlaziti do 16., odnosno do 15, ako sam išla u školu. A to je možda bilo dva puta godišnje.

Tijekom godina, stvari se nisu nimalo popravile. Nismo mogli poput naših prijatelja ležati bolesni u krevetu i tako izbjegavati školu. Morali smo imati dobre ocjene.

Dok se u knjižicama naših prijatelja šarenilo od crnih i crvenih ocjena, mi smo morali imati samo crne. One crvene, kojima su nastavnici upisivali jedinice, nisu dolazile u obzir. Tako smo jedan po jedan maturirali. S mamom iza leđa koja nam je neprestano pričala, ponavljala, inzistirala, kažnjavala i zahtijevala poštenje, nitko od nas nije mogao, a da ne završi srednju školu.

Moja mama je stvarno bila katastrofa. Od nas četvero, dvoje nas je završilo fakultet. Nitko od nas nikada nije bio uhapšen, ili rastavljen. Nitko se čak nikada nije potukao sa svojim supružnikom.

I koga da sada krivimo za ono što smo postali? U pravu ste, našu mamu! Pogledajte što smo sve propustili! Nikada nismo pili, krali, uništavali stvari, niti činili išta uzbudljivo poput naših prijatelja! Sve čemu nas je učila bilo je da odrastemo u vjeri u Boga, i da postanemo čovječni i ispravni ljudi.

A sada i ja odgajam tako svoje troje djece... I razumijem ih kad misle da sam malo zločesta. No, time se i ponosim...

Jer, vidite, ja se zahvaljujem Bogu što mi je dao «najzločestiju mamu» na svijetu!

SVJEDOČANSTVA

Draga sestro, imam jedno svjedočanstvo što mi je Bog učinio. Znaš da nisam radila, a imala sam želju svakog dana ići na sv. misu. Prije tjedan dana dobila sam poziv, osoba me pita bih li ja radila, a ja velim gdje i hoću li pri tom moći ići na sv. misu. Ona kaže da hoću i da je radno mjesto u biskupskoj kući. Tada sam se iznenadila i upitala otkud baš ja, jer nikada nisam govorila da tražim posao, k tomu još nisam ni stručna osoba za taj posao, a ona mi je rekla da je volja Božja da tamo dođem. A ta osoba koja me je nazvala je iz Švicarske...

Kada sam stigla, biskupi su me došli pozdraviti i reći mi kako je kod njih lijepo. Vidjevši kako su jednostavni, za mene je bilo veliko iznenađenje.

Eto, draga moja, kada Bog vodi, onda nas vodi putem koji nismo mogli ni zamisliti. Neka tako bude i dalje, jer znamo kad On vodi, ne može biti pogrešno.

Hrvatica u Švicarskoj

OSVRTI NA KNJIGE I STRANICU

Draga sestro

Vašu stranicu Božje Ljubavi imam na računalu već dugo, dugo, a odakle ne znam ni sama i “slučajno” je otvorih prije nego što sam je htjela odstraniti... i čuda, provela sam sate i sate čitajući do u kasno doba noći... Tolike radosti, miline i topline nisam nikad u srcu osjetila kao noćas čitajući Vašu knjigu ”Jesu li čuda moguća”... Hvala!

Medecinska sestra iz Hamburga

OSVRT NA KNJIGU

Ova knjiga molitava SUSRET S OZDRAVITELJEM zaista je čudesna i već je dala prve plodove. U silnoj želji za spoznajom što je u meni prepreka takvog odnosa s mojim mužem, sinoć, slušajući Vaš CD na računalu u dnevnom boravku, sjetih se jednog primjera gdje je muž silno pogriješio i izgubio sav novac, te već razmišljao o samoubojstvu i kad je pokušao reći ženi što mu se dogodilo, ona ga je preduhitrila i rekla da nije važno - što god da je, ona mu oprašta, jer ništa nije važnije od njega.

Vidjela sam sebe i što ja radim za puno manje stvari, te opet uzela Vašu knjigu i u dijelu PLJESAK SRCU I HUMORU i prepoznala sam sebe u rečenici: “To su umišljeni ljudi koji ponižavaju druge.” - i zaista, nikada nisam ispovjedila svoje ponižavanje vlastitoga muža i shvatila sam koliko sam umišljena. Prije obraćenja, ponižavala sam ga na sve moguće načine, a sad ga ponižavam jer on siromah jedino pod utjecajem alkohola ima hrabrosti reći što misli i što želi, a ja nikad ništa ne prihvatim, čak ni tada ne želim slušati, jer je pijan. Bog mi je darovao

milost, pa sam mu jutros to iskreno rekla i iskreno ga zamolila za oprost i čvrsto vjerujem kako će me Isus promijeniti da se tako i ponašam. U petak ću na ispovijed. Bogu HVALA.

Kad budem u prilici, uzet ću hrpu knjiga SUSRET S OZDRAVITELJEM za dijeljenje. Znam da mi Vas je Isus poslao kao odgovor na moje vapaje.

U molitvi s Vama i Božjim narodom SLAVIMO GOSPODINA!

Hvala, Marijana

Ovdje mogu sama posvjedočiti da sam istinski sretnu brakove sreća samo kod onih koji su doživjeli iskustvo Duha Svetoga, kad su prešli u život milosti pod vodstvom Duha Svetoga. Hvala Bogu, imamo ih na sve strane kako se duhovna obnova širi. Kad brakovi uživaju takvo zajedništvo, što jedno misli, drugo govori. On nastoji da ona uz njega bude sretna i obratno, kada muž u 40., 50., 60., 70. godini sa zanosom priča o svojoj ženi ili ona o njemu. Koji je to primjer za mladost i našu budućnost? Učini Gospodine da i oni koji čitaju ovu knjigu, ako još nemaju ta iskustva, u ovoj godini vjere obnove svoju vjeru da uživaju Tvoju i svoju bračnu ljubav vječno.

NEKA BOG UPRAVLJA VAŠIM VREMENOM

„A kada dođe punina vremena” (Gal 4,4), Bog sam stupi u vrijeme i podloži se njegovim zakonima. On, koji je beskonačan i vječan, morao je naučiti upravljati svojim vremenom, baš kao i mi.

Do početka svoje službe živio je, kako bismo mi to rekli, običnim životom. Slušao je oca i majku. Puštao je da vrijeme teče, ne čineći ništa što je bilo zapisano za buduće naraštaje. Mogao se roditi kao kralj. Ali zemaljska slava i sjaj Njemu nisu značili ništa. On nije provodio svoje vrijeme na način koji bi Mu pružao materijalnu udobnost ili zemaljsku slavu. Njegov je prioritet bio poštivati volju svoga Oca.

Božji ulazak u vrijeme posvetio je samo vrijeme. Zbog Utjelovljenja našega Gospodina vrijeme je sveto i tako se prema njemu treba i odnositi. Sv. Atanazije je rekao da je ljudska priroda posvećena Utjelovljenjem, baš kao što posjet kralja nekom mjestu proslavlja i oplemenjuje to mjesto. Isto tako možemo reći da je vrijeme počašćeno i oplemenjeno kada je Kralj svemira došao živjeti u njemu. To znači da mudro korištenje vremena nije samo pitanje razbora i mudrosti. Nije riječ samo o tome da se poslovi obave. Riječ je o tome da slijedimo uzor Isusa Krista, koji je rasporedio, poštivao i učinio svetim svoje vrijeme i svo vrijeme.

Meni je moje planiranje vremena jako puno značilo još od četvrtoga razredu osnovne škole. Htjela sam puno toga napraviti, a posebno sam voljela čitati lijepe knjige i raditi ručne radove. Imala sam svoj dnevni raspored. I kada bih ispunila ono što sam si zacrtala, bila sam sretna, a koji puta bilo je i drukčije. Mama me je trebala u kući i u vrtu. Mogu reći i kroz život da sam uvijek htjela više i da mi je dan bio kratak. Nikada nije bilo, a da nisam znala što bih radila, jer sam si unaprijed predvidila. Čitavo svoje školovanje sam obavila uz posao tj. uz svoje redovite dužnosti.

Bogu Hvala za poticaje!

Pravilno upravljanje vremenom je mnogim dušama donijelo red, mir i slobodno vrijeme. Omogućilo je ljudima da brže i bolje obavljaju svoje svjetovne dužnosti, provode više vremena sa svojim prijateljima i obitelji, u molitvi i meditaciji i da više vremena budu s Gospodinom pa i radnim danom na misi. Bog može okrenuti vaš život naopačke i povesti vas stazama na koje nikada niste ni pomislili, odabirući za vas misiju koju vi nikada ne biste odabrali. On vas može iskušavati u vatri neuspjeha, učeći vas pouzdanju u Njegovu Providnost, a ne u vlastite snage. Iz razloga vama neznanih, On može za vas odabrati život u razočaranju. To se dogodilo velikom obraćeniku devetnaestog stoljeća, bivšem anglikancu, Johnu Henryju Newmanu, koji je godinama mukotrpno radio kako bi osnovao katoličko sveučilište u Irskoj i napravio novi prijevod Biblije.

Bio je jedan od najboljih, najpametnijih i najdiscipliniranijih ljudi svog doba, pa čak i uzor u upravljanju vremenom. I bio je svet. Unatoč tomu, Bog je dopustio da oba velika projekta kardinala Newmana potpuno propadnu. U ovome se krije ona konačna lekcija za sve nas koji se nadamo zadobiti kontrolu nad svojim vremenom, čak i za one od nas koji nastojimo kontrolirati svoje vrijeme kako bismo mogli bolje služiti Bogu. Bog je gospodar vremena, ne mi! Mi smo samo upravitelji vremena koje nam On daje, i kao takvi, moramo uvijek postupati ne po svojoj, već po volji našega Gospodara. Ako je Njegov izbor da naši naponi u upravljanju vremenom dožive neuspjeh, moramo to strpljivo podnositi, kao put ka svome posvećenju.

Tehnike korištenja vremena: napravite planer, rasporedite vrijeme, ostanite na kolosijeku i nastojte zadobiti kontrolu nad svojim vremenom tako da biste ga mogli bolje koristiti. Ipak, svako svoje nastojanje za upravljanjem vremenom započnite tihim riječima molitve: „Ne moja volja, nego Tvoja volja neka bude.” Neka ta molitva postane vaš način priznavanja Božje

suverenosti nad vremenom, a posebice Njegove suverenosti nad vašim vremenom, tako da nikada ne padnete u zamku i pogriješite pokušavajući vrijeme kontrolirati za svoje, a ne Njegove nakane.

Učinite tako i ovladat ćete najbitnijim elementom upravljanja vremenom. Slijedit ćete Isusov primjer. Naučit ćete kako Mu služiti „svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim i svim vremenom svojim.” (Mt 22,37).2.

Usp.,ISAACS, David, *Izgrađivanje karaktera*, Verbum, Split, 2012.

ZA ISTINU SE TREBA BORITI

Ne namjeravam pisati o borbi za pravdu ili istinitost tvrdnji, izjava, sudova i slično. Svih tih priča ima previše i u našim razgovorima i u medijima. Želim pisati o osobnoj istini i o maskama svakoga od nas. Najlakše je upirati prstom u drugoga, poput Pilata oprati ruke i nastaviti mirno živjeti. No, je li to dobro? Zar smo pozvani na takvu osrednjost i mlakost?! Zar smo pozvani živjeti s umišljenim aureolama oko glave i živjeti u istini izvan sebe?! To ne može dovesti do nutarnje slobode, to ne može dovesti do radosti i punine. Postoji istina koju svatko od nas ima; specifična, jedinstvena. To je samo tvoja istina koju si pozvan živjeti!

Kada je Isus rekao kako je došao da imamo život u izobilju, nije toliko mislio na hranu, piće, novac i ugodu, koliko na puninu života na koju smo pozvani. Ta punina ne može se ostvariti ako bježimo od sebe, ako se ne suočavamo sa svojim pogreškama i slabostima. Otkriti svoju istinu znači krenuti u svoju nutrinu, na putovanje s Isusom u predjele svoga srca i duše. Ta istina ne otkriva se u trenutku, ali se otkriva svakoga trenutka. Tu istinu možemo saznati preko situacija u kojima se nađemo, piše sestra *Marija Pia Tadijanov*.

Ona kaže da istina nije nešto izvan nas, ona je u nama i čeka da je otkrijemo. Mi se najčešće bojimo sami sebe i drugih te radi dobrog glasa ili pozitivnog mišljenja drugih o nama stavljamo maske i pretvaramo se da smo bolji negoli jesmo. Problem postaje još veći ako sebi umislimo da su naše maske naše pravo lice. Tada dolazi do podvojenosti, licemjerja i laži. Osim toga, mi možemo živjeti i u slici kakvu drugi imaju o nama, te njihovo mišljenje postaje naše mišljenje, bilo ono pozitivno ili negativno. Ni jedno ni drugo nije dobro jer nas udaljava od sreće, radosti, opuštenosti i slobode za koju nas je Bog oslobodio. Netko može postaviti pitanje zašto je bitna ta istina, zašto ne bismo smjeli imati maske kada ih svi imaju? Ali odgovor se krije u našim željama za srećom, radošću, slobodom, svetošću. A ako to nedostaje, krivimo Boga! Ali On nam daje svakodnevne situacije kako bismo se preispitali, daje nam i trenutke nakon situacija da se zapitamo zašto smo tako odreagirali! Sve je to Božji odgoj; i trpljenja i križevi. Sve to postoji kako bi nas izgradilo i dovelo do istine, a onda kad preko toga dođemo do istine, to nam postaje odskočna daska za posvećivanje, jer onaj tko je svjestan svog ništavila i svoje bijede, neće zadirati toliko u mržnju, ogorčenost, nezadovoljstvo, kukanja i okrivljavanja. Osoba koja je svjesna svoje ništavosti i jada, a ne samo svojih slabosti i mana, osoba je koja raste u poniznosti i slabi u želji za nadmetanjem, priznanjima i materijalnim povlasticama. Čovjek koji je doživio svoj mrak, ali ne bez Boga koji te ljubi i u tom mraku, čovjek je koji počinje doživljavati Božje neizmerno milosrđe.

Prema sestri Mariji istina je prijeko potrebna kako bismo došli k sebi. Kako bismo prestali samo trčati kroz ovaj svijet. To je zamka zloga – ne dati čovjeku vrijeme da misli, da se zapita, da bude s obitelji, da bude s Bogom. I na taj trik svi padamo, ali istina je ta za koju se trebamo boriti, ne gomilati stvari u sebi i onda eksplodirati ili popucati po šavovima, nego rješavati

situaciju za situacijom, suočavati se sa sobom. Jedini preduvjet da bismo to mogli je trunka poniznosti. Trunka svijesti da smijem pogriješiti, biti slab, da smijem ne biti savršen i da smijem biti to što jesam! Istina je upravo to – biti to što jesi i ljubiti se takav kakav jesi, ne bez samokritike i želje za promjenama, nego svjestan da se trajno moraš dopunjavati i otkrivati svoju istinu uvijek iznova.

Sve to može zvučati jako nedostižno, ali istina nije apstraktan pojam, ona je konkretna i jednostavnija negoli mislimo. Trebamo se samo odvažiti željeti istinu pod svaku cijenu i otkrivati je uvijek iznova! Sve što je vrijedno u našem životu, ne ide bez borbe, bez muke i bez odricanja. Najljepše stvari u životu su one oko kojih smo se morali mučiti ili se mučimo. Nije lako živjeti danas u Bogu, vjerno, smireno i radosno jer nas svijet tjera da lovimo sami sebe vrteći se u krug vlastitih želja i nezadovoljstava. Ne možemo promijeniti svijet, ali sebe možemo. Ono što ohrabruje jest činjenica da se mojim boljim načinom života svijet mijenja na bolje. I da svijet možemo mijenjati samo iz sebe, a ne izvan sebe, jer sve ono izvana nas najčešće odvuče od onog iskonskog u nama, od Boga koji je u našim najdubljim dubinama, kako bi rekao sv. Augustin, a do tamo smo naslagali jako puno neistine i varki, maski i pretvaranja. Za raščišćavanje tih prostora u sebi ne trebamo se maknuti od svijeta, nego se izložiti svijetu, dopustiti svijetu da nas potpuno postavi u pitanje i da nas otkrije! Istina jedina oslobađa, ona jedina vodi k opuštenosti, radosti i slobodi!

Otvori se, čovječe, istini i ona će te sama pronaći, zahvatiti i osloboditi te samodostatnosti i oholosti, ponosa i hvaljenja! Istina je to koja te ne želi raniti niti osakatiti, nego istina koja te želi dovesti do punine života, sazrijevanja u Gospodinu. I nećeš se tada ničega bojati, i neće ti biti problem stati iza svojih riječi, iza svojih djela, iza svojih razmišljanja! Bog te želi sretnog i zadovoljnog, a to možeš biti samo ako si sretan u sebi samome i zadovoljan s onim što ti On daje!

Živjeti po Isusu

Od kušnja Otac nije poštedio ni svoga Sina, pa tako neće ni nikoga od nas. Neke od kušnja koje smo spomenuli mogu se prebroditi samo na jedan način, živjeti život po Isusovim načelima. Don Ivan Bodrožić u članku pod naslovom Živjeti po Isusu na portalu bitno.net piše da svaka stvar ili predmet koji kupujemo ima svoj rok uporabe. Poštujući upute o uporabi imamo pravo i na jamstva, uvjetovana ispravnim rukovanjem opisanim u jamstvenom listu i u uputama. Proizvođač se ne temelju toga obvezuje popraviti eventualni kvar ili zamijeniti oštećeni dio, ako je vlasnik slijedio dane upute.

I koliko nam sve to djeluje logično u svijetu tehnologije i praktičnog življenja, ne potvrđuje se uvijek na području života vjere, posebno u duhovnom odnosu prema Bogu. Često zaboravljamo da nam je u našoj intimnoj biti živjeti po onom unutarnjem duhovnom principu koji nam je zadao naš Stvoritelj. Nije stoga rijetkost da ne prežemo od života prema vlastitom nahođenju, ili se navikavamo na onaj prema zadanim ljudskim obrascima, modama i modelima, čime opetovano osporavamo ono temeljno pravilo koje nas uči kako se život može održavati samo ako živimo sukladno istinskom principu. S velikom dozom površnosti dajemo se voditi zamamnim uvjerenjima, izlažemo se obećavajućim zahvatima i podvrgavamo uvriježenim tehnikama življenja, a da nam ni na kraj pameti nije kako je samo Bog ispravan princip našeg življenja. Štoviše, da bismo, ne samo mogli ispravno funkcionirati, nego uopće i živjeti, valja nam živjeti prema načelu od kojega nam dolazi život, kao što biljka živi od vode i sunca, a životinja od svoje hrane. Ali, za razliku od drugih bića, princip našega života je, ne samo tjelesni, nego i duhovni, ne samo vremeniti, nego i vječni. Stvarajući nas, Bog

nas je stvorio, rečeno rječnikom tehnologije, s jamstvom života vječnoga. Premda smo s njim stvoreni, treba nam biti jasno da prava u njemu zapisana ne ostvarujemo ako se ne ponašamo sukladno najdubljoj biti svoga života, to jest ako ne djelujemo sukladno počelu po kojem smo stvoreni. Oni koji ne primjenjuju ono što znaju u odnosu prema tehnološkim napravama dovode u pitanje jamstvo koje im je Bog dao za vječnost. Ako ne održavamo svoj život na način na koji je to Bog predvidio, ili se ne služimo sredstvima koja nam je On stavio na raspolaganje, onda je normalna posljedica da smo proigrali jamstvo, a sebe izložili riziku nepopravljivog kvara, oštećenja i propasti.

Zato nam je prihvatiti Njegov poziv da živimo po Njemu kao novi način skrbi za svoj život, koji je tako jedinstven jer se ne podudara s ljudskom skrbi i ljudskim tehnikama življenja. Ako smo odgovorni za svoj život, onda ćemo slijediti upute onoga koji nam je dao jamstvo vječnosti, jer sami od sebe je ne možemo dosegnuti. A Gospodin je bio vrlo jasan: *Tko jede moje tijelo i pije moju krv, ima život vječni*. Ne bojmo se stoga blagovati Krista u euharistijskom kruhu i vinu, jer je On počelo našega života i tko Njega blaguje, živjet će uvijek, savjetuje nam don Ivan.

A GDJE SE MI NALAZIMO

Ispitajmo savjesti prema očenašu

Bilo bi dobro kada bismo mi svaki dan izdvojili vremena za analiziranje svoga odnosa prema Bogu. To bi bilo najbolje kroz molitvu Očenaša na i to na sljedeći način:

Oče naš, koji jesi na nebesima

Vjerujem li da je Bog moj Otac i da sam ja Njegovo dijete? Imam li puno pouzdanje u Njega ili se držim pred Njim kao rob, pun straha i trepeta? Dolazi li mi pomisao da posumnjam u Njegovu Ljubav prema meni? Sumnjam li u Njegovu Providnost? Oslanjam li se zaista na Njega, da me neće nikada napustiti ni u sadašnjosti ni u budućnosti? Nastojim li naći vremena, da se divim Božjim djelima, da Boga hvalim i slavim i da Mu se klanjam? Tko je nebeski Otac za mene? Imam li o Njemu krive ideje, netočno iskrivljeno mišljenje? Stvaram li od Boga idola, da Boga zamišljam na svoju sliku? Jesam li svjestan da sam dragocjen u Božjim očima? Dolazi li mi napast pomisliti kako me Bog prezire?

Sveti se ime Tvoje

Ako je Bog Otac, On je i sveti Bog. Poštujem li Božju svetost, osobe, mjesta ili stvari, koje su Njemu posvećene? Brinem li se da Boga bolje upoznam studijem, proučavanjem, slušanjem Riječi Božje, molitvom, itd? Kako razvijam svoju vjeru? Kako govorim o Bogu? Je li to s poštovanjem i ljubavlju? Šalim li se, podrugujem, ismijavam li se sa svetim stvarima, s religijom, s Bogom? Trudim li se upoznati Oca nebeskoga? Podržavam li, ohrabrujem i molim li za one, koji su odgovorni za navješćavanje

i širenje Evandjelja: za papu, za naše biskupe, za naše svećenike, vjeroučitelje, misionare, itd., ili ih samo kritiziram, napadam, ocrnjujem? Ljubim li svoju Crkvu? Postavši svet krštenjem, ja sam hram Duha Svetoga! Poštujem li svoje tijelo i tijelo drugih?

Nisam li dopustio, da griješim protiv svoga tijela ili protiv tijela drugih osoba (masturbacija – samozadovoljavanje, traženje seksualnog užitka izvan braka, neumjerenost u jelu i piću, uzimanje droge, skraćivanje sna itd)? Stavljam li svoje tijelo u službu života i ljubavi ili u službu sebičnog užitka? Jesam li vjeran zahtjevima u svom braku ili u svom celibatu?

Dodi Kraljevstvo Tvoje

Otac nebeski želi biti Gospodar, Kralj u svijetu i u mom srcu? Na kojem području moga bića Bog ne vlada kao apsolutni Gospodar? Koji grijeh je zapreka dolasku Kraljevstva Božjeg u mene? Sprječavam li svojevoljno dolazak Kraljevstva Božjega: grješna šutnja, strah, ljudski obzir, nemarnost, nepokretnost? Brinem li se za spasenje i duhovnu sreću grješnika? Jesam li u tome nemaran? Molim li za obraćenje grešnika? Dolazi li mi napast da svedem Kraljevstvo Božje jedino na političko oslobođenje ili socijalni napredak? Rastavljam li širenje Evandjelja od ljudskoga oslobođenja? Za Isusa u tome nema zbrke i nejasnoća, ni razdvajanja. A za mene? Kojim sredstvima tražim, da dođe Kraljevstvo Božje? Evandeoskim ili nasiljem, oružjem? Jesam li nesnošljiv u svojoj vjeri? Kako konkretno sudjelujem za dolazak Božjeg Kraljevstva (misijsko oduševljenje, tisak, katehetska pouka, odgoj, župna djelatnost, sudjelovanje u skupnom djelovanju itd)?

Budi volja Tvoja

Želim li i tražim li zaista da se u mom životu ostvari volja Božja? Ljubim li tu volju i želim li je više od svoje volje? Prihvaćam li je s vjerom? Jesam li uvjeren da me nebeski Otac

ljubi kada mi je Njegova volja teška i mučna? Jesam li ustrajan biti vjeran volji Božjoj u neuspjehu, u patnji, u grijehu, u bolesti ili u smrti? Molim li da upoznam volju Božju, da ostvarim tu volju? Nastojim li raspoznati volju Božju? Kako uvažavam Božje zapovijedi? Kako uvažavam dužnosti ili sredstva da upoznam i ispunim dragu volju Božju? Pokoravam li se Bogu iz ljubavi ili zbog straha od pakla, od Božje kazne? Bojim li se Bogu reći DA za svoje zvanje i za svoj život? Pokoravam li se starijima? Na koji način? Nastojim li doznati, što mi Bog govori danas po događajima u svijetu, po nauci Crkve, po riječima pape i biskupa?

Kruh naš svagdanji daj nam danas

Znam li, kako treba, ovisiti o Bogu i o drugima? Usudim li se od njih zamoliti što mi je potrebno za život? Što je bitno u mojim prosnim molitvama: materijalni kruh ili duhovna hrana? Je li moja molitva općenita ili se ograničuje na moje osobne potrebe? Molim li se samo za druge ili nastojim pružiti im kruh, koji njima manjka, dijeleći s njima od svoga suviška, od sposobnosti i svoga vremena? Dopuštam li biti drugima na raspolaganju ili se bojim da će mi oduzeti vrijeme? Dijelim li svoj kruh s onima koje mi Bog šalje? Kako? Nastojim li slaviti Boga i zahvaljivati Mu za kruh, koji mi On daje svaki dan? Rasipam li dobra, koja su mi dana na raspolaganje? Hranim li svoj život kruhom života? Jesam li vjeran sakramentu Euharistije? Što radim od svoje nedjelje?

Oprosti nama duge naše, kako i mi opraštamo dužnicima našim

Jesam li sumnjao u Božje milosrđe i u Božje oprostjenje s obzirom na sebe? Opraštam li onome koji me je uvrijedio ili mučio? Kako? Samo ustima ili od srca? Opraštam li lako?

Uvijek? Jesam li spreman oprostiti svom bratu, mužu, ženi, susjedu, svojoj djeci onako kako meni oprašta Otac nebeski? Znadem li učiniti prvi korak prema pomirenju? Jesam li spreman brižno uspostaviti jedinstvo i mir? Događa li se da odbijem oprostiti ili se pomiriti? Jesam li zloban, kivan, osjetljiv? Jesam li uvijek spreman na pomirenje ili mi je to teško? Podržavam li staru mržnju? Znam li priznati svoje zablude i svoje grijehe? Pomirujem li se uistinu? Jesam li od onih koji govore: „Opraštam, ali neću nikada zaboraviti“? Idem li na počinak prije pomirenja? Odbijam li razgovor zbog oholosti ili sebičnosti? Idem li na molitvu, na pričest svojevoljno nepomiren? Da nisam ništa učinio, što je u mojoj moći da se izmirim? Znadem li crpsti u Sakramentu Pomirenja snagu da oprostim svojoj braći, bližnjima? Jesam li vjeran Sakramentu Pomirenja, ispovijedi? Vjerujem li u oproštenje Božje za me?

I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla

Vjerujem li u postojanje zla duha, sotone, đavla? Bojim li ga se? Jesam li ponizan pred napastima? Prihvaćam li se molitve, pokore, Riječi Božje kako bih odbio napast? Gubim li hrabrost kada me napadne napast? Usuđujem li se sa svojim ispovjednikom govoriti o svim svojim napastima? Optužujem li Boga za svoje padove? Vjerujem li da mi Bog daje svaki dan potrebnu snagu da odbijem napasti i zlo? Kad učinim zlo, znam li smjesta pogledati prema Bogu, nebeskom Ocu i odmah zatražiti pomoć u Sakramentu Pomirenja, kako bih se oslobodio ispod ropstva zla duha? Molim li za sve one koji strašno trpe da bi ostali vjerni u svojim obvezama? Podržavam li ih i ohrabrujem da ustraju u dobru? Molim li Oca nebeskoga da me čuva od zla duha? Da ne padnem u napast nevjernosti bilo u zvanju, bilo u braku? Igram li se s napastima? Činim li što treba da smjesta otklonim napast, da odbijem zloduha?

MOLITVA ZA OPROŠTENJE

Oče nebeski, Ti si oproštenje. Sagriješio sam protiv Tebe i bližnjih, protiv svoje braće.

Učinio sam što je zlo u Tvojim očima. Izbriši moje grijehе u svojoj velikoj ljubavi.

Ti ne želiš smrti grešnika. Da se obrati i da živi, Ti si poslao ISUSA, Svoga Sina jedinoga, našega Spasitelja. Rođen je od Djevice Marije, trpio je u mukama, umro i uskrsnuo. On izljevа na nas Duha Svetoga, koji nas oslobаđа od grijehа i od našeg kamenog srca izgrađuje srce slično Njegovu. Primi danas moje obraćenje. Očisti me od mojih grijehа. Obnovi me po Svojoj Ljubavi. Daj mi snagu da živim po Tvojоj Ljubavi, da živim s braćom u vjernosti, u ljubavi i radosti Tvoga oproštenja. Amen.

VJERA U BOGA U BRAKU I NOGOMETU

U izdanju splitskoga *Verbuma* izašla je 2009. godine knjiga pod nazivom *Poznati govore o Bogu i vjeri*. U knjizi poznati hrvatski nogometni reprezentativac Stipe Pletikosa u intervjuu pod naslovom: **Važno je svjedočiti vjeru** govori o svojim doživljajima vjere te kako ju je ukomponirao u svoj život. On svjedoči da vjera nije samo stvar svećenika i časnih sestara. Otvoreno priča i o problemima s kojima se susreću poznati i bogati športaši te kako oni rastu u vjeri. Zbog iznimne zanimljivosti ovaj razgovor prenosimo u cijelosti. Posebno sam oduševljena da je ušla molitva zaštite u Ime Isusovo i u športske krugove, kako ćemo vidjeti.

Ljudsko biće svoje prve spoznaje stječe u krugu obitelji i roditeljskog doma. Gospodine Pletikosa, možete li s nama podijeliti te prve trenutke kojih se sjećate iz svojega života i koji su bili presudni za Vaš životni put?

Obitelj u kojoj sam odrastao činili su roditelji Frane i Mila, te moje sestre Magda i Miranda koje danas, kao i ja, imaju svoje obitelji. Djetinjstvo sam proživio u tipičnoj splitskoj radničkoj obitelji koju su uzdržavali otac i majka radeći u pekarskom poduzeću. Za mene je to bilo zaista izvanredno vrijeme, a odgoj se uvelike razlikovao od ovoga današnjega. Kao i većina odraslih, djetinjstvo pamtim manje po događajima, a više po divnim slikama koje su se urezale u sjećanje. Sve su one pune ljubavi i zahvaljujući njima trudim se formirati sam sebe kao osobu, kao vjernika koji želi biti vrhunski u svome životu i u odnosu prema drugima. Iz tih sjećanja rado izdvajam sliku maloga stana u kojem smo živjeli do 1987. godine kad smo se preselili u veći. Taj stan od 32 četvorna metra s jednom sobom u kojoj je spavalo nas petero kroz žrtvu mojih roditelja najviše me naučio skromnosti i odanosti obitelji. Moj otac Frane, sada već pokojni, uvijek je radio po noći. Iako je rijetko odlazio u crkvu,

bio je pravo utjelovljenje istinskog oca, prava glava obitelji koji je s majkom u svakom trenutku bio spreman ispuniti sve moje potrebe, a ne moje želje, kao što je danas slučaj u većini obitelji. Nikada, ali baš nikada mi nije nedostajalo očinske ljubavi za koju smatram da je danas jedna od najotvorenijih rana nas odraslih. Duge šetnje, odlasci na razne utakmice poput nogometa, košarke, rukometa, ragbija, igre na tračnicama na željezničkom kolodvoru, kupanja na Firulama, odlasci na selo djedu i baki... Sve su to slike ljubavi urezane u mene koje su mi pružili moji roditelji.

Kad spominjem svoj odgoj u vjeri, ponovno se vraćam slikama iz djetinjstva. Sada je to slika majke koja tiho ulazi u moju sobu pred san, uzima moju ruku, čini znak križa i izgovara: „U ime Oca i Sina i Duha Svetoga”. To je bio moj prvi dodir s vjerom. Mislim da nema jače ljubavi od ljubavi majke prema svome djetetu, te sam siguran da je moja majka bila prva preko koje je Bog došao do mene. Taj osjećaj se riječima i razumom teško može opisati. To je moguće jedino srcem.

Postoji li trenutak u Vašem životu koji možemo smatrati prekretnicom s tradicionalne prema živovj i osobnoj vjeri?

Bila je to očeva bolest. Naime, u rano proljeće 2006. godine liječnici su mu otkrili dobroćudni tumor veličine 6 cm u prednjem dijelu glave. Do tada je moja vjera bila čisto pridržavanje crkvenih obreda. Molio sam po potrebi, tj. kad bih imao neki problem, samo tada bih zazivao Boga da mi pomogne. Mnogo sam griješio i živio po duhu ovoga svijeta, jer su mi sva ta vrata grijeha, kao „popularnom” nogometašu, bila otvorena. Međutim, iza tih vrata nudila se lažna sreća, bogatstvo, karijera, popularnost, moć, zadovoljavanje svojih strasti. Iako, u svemu tome, trudio sam se ne činiti zlo upravo zbog svijesti koja je bila duboko ukorijenjena u meni da je Bog bio tu, ali uvijek

nekako maknut sa strane. Nakon operacije mojega oca, vjeru sam počeo tražiti srcem, počeo sam spoznavati istinsku ljubav i nadu. Na tom putu mi je uvelike pomogla moja supruga koja je već tada prihvatila Isusovo učenje. Kad imate bračnog partnera koji vas razumije na takav način, onda vam je put vjere potpuno otvoren. On nije nimalo lagan i svjestan sam da će trajati sve do moje smrti. Međutim, mislim da je najteži i najbolniji dio puta iza mene, a to je suočavanje sa samim sobom, sa svojim egom i taštinom. Jednostavno, dođeš do točke kad se u svakodnevnom preispitivanju sebe nađeš pred zidom koji je moguće preskočiti jedino ako ti netko pomogne.

Koji je smisao života?, Kako biti bolji?, I Tko sam u biti ja? pitanja su koja su mi se svakodnevno nametala, a ja sam odgovore na njih prije očeve operacije tražio u čitanju knjiga o psihologiji ljudskog uma tragajući za toliko potrebnim mirom duše.

No, put do mira vodio je preko Vaše nutrine i Vas samih?

Suočavajući se i boreći sa svojim grijesima iz prošlosti, sa svojim ranama, počeo sam dolaziti do tih odgovora. Bio je to moj susret sa samim sobom. Doživio sam veliku utjehu i nadu, postajao sve željniji vjere. Time je počelo moje novo rođenje. Počeo sam živjeti svoju vjeru shvaćajući vrlo brzo da razum nije krajnji domet ljudskoga bića, već duhovnost koja predstavlja nepresušan bunar čovjekovog odnosa s Bogom. Moj duh je sada miran i više ne upadam tako lako u zamke koje se nađu ispred mene.

Kakav je Bog u kojega vjerujete i kojemu vjerujete, gospodine Pletikosa?

Najjednostavnije rečeno, Bog je savršena ljubav do koje ljudski mozak teško može doprijeti. To može srce. On od mene traži da vjerujem i da se moja djela po Njemu prepoznaju, jer kako Isus kaže: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom” (Mt 16,24). Kroz našu patnju i trpljenje Bog provjerava našu vjernost. Sve nas to duhovno uzdiže i na kraju postaje naše spasenje. Zato kažem da je Bog ljubav, jer nam je darovao ljubav, a mi je slobodnim izborom možemo prihvatiti ili odbiti. Sigurno je da On želi da budemo istinski kršćani, sretni, zadovoljni i materijalno zbrinuti, ali je taj put za svakog od nas različit. Međutim, vodi istome cilju. U tome sam pronašao smisao života, a same emocije prema svim ljudima koje su sada još jače, najbolji su svjedok tome.

Molitva je način naše komunikacije s Bogom. Kako Mu se Vi obraćate i kakav je Vaš molitveni život?

Molitva srcem je taj kontakt s Njim. Ona mi donosi mir i odgovore na mnoga pitanja koja me okupiraju u određenom trenutku. Najčešće molim krunicu i čim je malo zapostavim, osjećam se ranjivije i nekako manje otporniji svakodnevnim napastima. Mislim da su molitva i sveta euharistija temelji našega vjerskog života i odnosa s Bogom.

Čitate li Sveto pismo koje je pisani trag Božjega govora ljudima? I postoji li neki tekst ili knjiga u Bibliji koja Vam je osobito draga?

Sveto pismo čitam ponekad prije svete mise kada sa suprugom dođem malo ranije u crkvu. U tom trenutku tiho zamolim Gospodina da mi progovori kroz Evanđelje koje nasumce otvorim. Rado bih izdvojio i Ivanovo Otkrivenje. Pročitao sam ga više puta i u njemu pronašao sliku konačnog

raspleta dobra i zla, borbe Krista i Antikrista. Sjećam se kad sam ga prvi put pročitao prije nekoliko godina, bio sam duboko potresen. Otkrivenje izaziva strahopoštovanje prema Bogu, jer nas On poziva na više odgovornosti u našim djelima. Naime, ta nam je odgovornost potrebna kako ne bismo, zbog zla i grijeha koji se krije u našoj ljudskoj naravi, zasjenili božansku dušu koju nam je Bog dao stvarajući nas na svoju sliku, i kako ne bismo uništili svijet koji je On stvorio.

Mediji Vas spominju kao nogometaša vjernika koji ispod dresa nosi majicu s Gospinim likom iz Međugorja. Kako ste se ondje našli?

Jako volim ići u Međugorje. Prvi put sam osjetio potrebu otići onamo prije osam godina kada sam doživio prvo veliko razočaranje u nogometu. Naime, kad mi se ukazala prva prilika za velikim transferom koji je na kraju propao, shvatio sam da se tu krije i mnogo biznisa te ljudske pohlepe za novcem. Bilo je to moje odrastanje u kojem sam počeo shvaćati da ovaj svijet i nije baš tako savršen kako sam do tada mislio. Potpuno slomljen osjetio sam nevjerojatnu želju za odlaskom u Međugorje na Brdo ukazanja. Otišao sam na to mjesto i osjetio mir i utjehu. Pomolio sam se, kupio majice s Gospinim likom, koje i danas nosim ispod svog dresa, te ponovno zaigrao. Već u sljedećoj utakmici zaigrao sam kao preporođen i svojem sam Hajduku donio pobjedu obranivši dva jedanaesterca. Sada shvaćam, kada vratim film unatrag, da Bog od mene traži da mu svojim igrama na terenu budem svjedok kako bi svaki čovjek i u mojem svjedočanstvu osjetio Božju ljubav.

Uz život nogometaša vežu se uglavnom priče o velikim novčanim iznosima, popularnosti i značajnim materijalnim dobrima. Mediji su zainteresirani i za detalje iz osobnog života, te uspješni nogometaši nerijetko postaju i velike medijske

zvijezde. Je li u takvom svijetu moguće biti (i ostati) vjernik, oduprijeti se slavi i popularnosti?

Apsolutno mislim da je danas u svijetu nogometa moguće biti vjernik, iako su kušnje i napasti vrlo velike. Slava, novac, izlasci, lagodan život kojim si okružen mogu te sasvim lako odvesti na put nemorala. I ja sam imao svojih padova u kojima sam se olako predavao duhu ovoga svijeta, ali sam se, zahvaljujući Bogu, uspio izvući iz svega toga i postati svjedokom. Isus je došao da nam oprostí grijehe. Danas to čini preko službenika Crkve te time čisti našu prošlost, a na nama je da nastavimo dalje s novim odlukama i promjenom. Ranije sam i ja činio sve da se više svidim ljudima nego Bogu. No, On se poslužio bolešću mojega oca kako bi me pozvao na predanje, ali i učinio čvršćim za posao koji radim. Naime, u nogometu se mi igrači jako psihički trošimo. To je zbog više razloga: svakodnevnih pritisaka medija kojih je danas bezbroj, treneri, uprave i navijači traže samo pobjede. Ako u takvom trenutku nema vjere koja na neki način ispunja ili obnavlja tvoju unutarnju snagu, u većini slučajeva dogodi se da tu „obnovu” tražiš u kupovanju raznih stvari, izlascima i predavanju zadovoljstvima što ponovno vodi na početak.

Vi, kao i drugi igrači vjernici, domaći i strani, u utakmicu ulazite s molitvom i u njoj sudjelujete sa znakom križa. Što molite i zašto to činite na terenu?

Znak križa nakon ulaska na teren naše je obraćanje Bogu da nas u tom trenutku zaštiti od svih ozljeda. Taj znak nakon postignutoga gola je zahvala. Sve je to svjedočenje vjere. Osobno, prije svake utakmice molim molitvu zaštite koju mi je dao fra Ivo Pavić, a koju je iz jedne kanadske molitvene zajednice u Hrvatsku donijela i prevela dr. sc. Marica Čunčić. Ta molitva

zaštite i duhovnog ozdravljenja pomaže mi da postignem mir i koncentriram se prije svake utakmice. Ona glasi:

„U ime Isusovo uzimam vlast i vežem sve sile i snage u zraku, na zemlji, u vodi, u podzemlju, na ovome svijetu, u prirodi i u vatri. Ti si Gospodin nad svim svemirom, dajem Ti slavu u ime Tvog stvorenja. U Tvoje ime vežem sve demonske sile koje su došle protiv nas i naših obitelji, i stavljam sve nas pod zaštitu Tvoje dragocjene krvi koja je prolivena za nas na križu. Marijo, naša Majko, tražimo tvoju zaštitu i zagovor s Presvetim Srcem Isusovim za sve naše obitelji. Zaogrni nas svojim plaštem ljubavi da se prestraši neprijatelj. Sveti Mihovile i naš anđele čuvaru, dodite i branite nas i naše obitelji u borbi protiv svega zla što obilazi svijetom. U ime Isusovo zapovijedam svim silama i snagama zla da odstupe istog časa od nas, naših domova i naše zemlje. A mi Ti zahvaljujemo, Gospodine Isuse, jer si vjeran Bog i osjećaš s nama. Amen!”

Osim spomenutoga svjedočanstva vjere na terenu, pred navijačima i kamerama, jeste li bili u prilici kada govoriti o svojoj vjeri i svojem duhovnom putu?

Kada god je moguće, trudim se javno svjedočiti vjeru svojim djelima, ali još nisam imao priliku svjedočiti na ovakav način. Ovaj razgovor je moje prvo javno svjedočanstvo kroz pisanu riječ o priči mojega života. Potrebno je vremena da te Bog pripremi za takve stvari, a mislim da su važnija djela da ljudi po tome prepoznaju promjene. Svako svjedočenje danas je jako bitno, jer živimo u vremenima gdje se vjeru želi strpati u čovjekovu privatnost, kao da je to moja privatna stvar i da nitko o tome ne treba ništa znati.

Spomenuli ste koliko Vam je važna supruga Angela kao

podrška u životu i vjeri, osobito u prijelomnom trenutku kada ste saznali za očevu bolest te utjehu i smisao pronašli u vjeri?

Mislim da žene imaju moć mijenjati nas muškarce na bolje, ali ponekad toga ni same nisu svjesne. Moja je supruga na mene imala najveći utjecaj potičući me na promjenu. Imala je dosta strpljenja i na tome sam joj zahvalan. Ona je prije mene uronila u vjeru i, otkako smo se oboje otvorili, naš brak se svakodnevno razvija i napreduje u svakom dobru.

Što smatrate važnim za očuvanje braka i uzajamni rast supružnika u njemu?

Nešto što bih izdvojio kao najvažnije u svakom braku je svakako komunikacija supružnika i međusobno prihvaćanje jedno drugoga u dobru i u zlu. Nažalost, danas se dosta ljudi „prihvaća” samo u dobru, a čim nešto krene po zlu, odmah se dižu ruke i odustaje se od braka. Brak je apsolutno velika zadaća i učinit ćemo sve da našoj djeci od samog početka usadimo ljubav prema Bogu kako bi mogli razlučivati dobro i zlo. Ljudi se godinama mijenjaju i razvijaju, te se moramo truditi prihvatiti jedni druge takvi kakvi jesmo, a sa svetim sakramentima i zajedničkom molitvom odričemo se sebe na način da nas dvoje postajemo jedno.

Spomenuli ste da rado čitate Ivanovo Otkrivenje. Jesmo li svjedoci tih „posljednjih vremena” o kojima ova knjiga govori? I vide li se posljedice sve prisutnijih negativnosti koje nas okružuju sa svih strana?

Postaje li ova naša generacija svjedokom Ivanovog Otkrivenja zaista ne znam, ali u medijskoj kulturi u kojoj naši umovi postaju sve pasivniji i usmjereniji prema slikama

(televizija, mobiteli, računala, *playstation*) s pravom se možemo to zapitati. Posebno su djeca osjetljiva na tu snagu slika, jer se nalaze u fazi razvoja. Obitelji, roditelji i djeca preplavljeni su zabavnim sadržajima i misle kako žive u svijetu koji im otvara mnoge mogućnosti. Naravno, s porastom količine dostupnih sredstava opada njihova kvaliteta, te se stvara svjetska globalna civilizacija potpuno liberalnog svjetonazora. Djeca odrastaju uz elektronsku zabavu koja je gotovo zamijenila mjesto crkve, škole i raznih igara u prirodi te na igralištima, tako da prezaposleni roditelji imaju jako malo nadzora nad slobodnim vremenom svoje djece. Sjećam se osamdesetih godina i vremena svojega odrastanja kada sam se sa svojim vršnjacima neprestano igrao na splitskim igralištima. Ona su danas gotovo prazna. Bili smo izrazito maštoviti i kreativni u pronalascima novih igara, a danas su djeca zaokupljena gomilom skupih igračkaka koje predstavljaju varijante televizijskih emisija koje gledaju.

Kakvom vidite ulogu roditelja u spomenutim okolnostima?

Kao što sam spomenuo govoreći o svojim roditeljima, danas bi roditelji trebali ispunjavati potrebe svoje djece, a ne njihove želje. Međusobno bi, pak, otac i majka trebali imati zajedničko mišljenje u rješavanju problema, jer ako djeca osjete razilaženje među njima, roditeljski autoritet pada. Njihova je zadaća učiti djecu razlikovanju dobra i zla. Ne bih želio nikome dijeliti životne lekcije, ovo su samo moja razmišljanja koja ću nastojati, uz pomoć supruge Angele, jednoga dana prenijeti i svojoj djeci.

Gospodine Pletikosa, kakvom smatrate ulogu Crkve i kako ocjenjujete njezino djelovanje u hrvatskom narodu?

Crkva je kroz našu povijest odigrala najbitniju ulogu u očuvanju našega identiteta i nacionalne svijesti. Mislim da je, iz

iskustva pojedinca, najvažnija otvorenost Duhu i shvaćanje da je Isus onaj koji sve čini novo (usp. Otk 21,5) i koji je temelj Crkve. I mi kao narod, i Crkva u njemu, tijekom povijesti doživjeli smo iskustvo progona, križa. Činjenica je da mi kao narod sa svojim vjerskim i nacionalnim identitetom u novoj društvenoj revoluciji, koja se upravo munjevito odvija, postajemo smetnja. Crkvu se napada, optužuje za konzervativizam i staromodnost. No, smatram da se Crkva ne bi trebala nikome opravdavati, jer se zna od koga ti napadi dolaze. Ali, tko želi ići Kristovim putem, zna da će biti i optužen, odbačen, progonjen.

Hrvati su bili jedinstveni u Domovinskom ratu, u obrani Hrvatske. Možemo li sačuvati nacionalno jedinstvo i u miru?

Naše nacionalno jedinstvo je uvijek prisutno, tako da se za nas kao narod ne bojim. Uvijek smo znali iskazati svoj nacionalni identitet kroz razne sportske utakmice; od nogometa, rukometa, preko koncerata, dobrotvornih priredbi itd. Naravno, kad govorimo o nacionalnom jedinstvu, mislim na zajedništvo sa svim onim Hrvatima koji su razasuti po cijelome svijetu. Ne smijemo zaboraviti ulogu naše dijaspore u stvaranju samostalne Hrvatske. Također ne smijemo dopustiti da nam bilo tko oduzme znanje i razumijevanje naše povijesti, jer bi nam time oduzeo budućnost. Svesrdno se uzdam u Božju providnost da ćemo u budućnosti imati jedan politički mozak koji će nas povesti dalje, zašto ne i u Europsku uniju? Ali i u tu zajednicu moramo ući sa svojom tradicijom, vjerom, kulturom, identitetom i zakonima, te biti prepoznatljivi, a ne oni koji će u EU ući pokornički, pužući na koljenima.

Hrvatska još uvijek osjeća posljedice gotovo pola stoljeća duge vladavine komunističke ideologije. Vaša nogometna karijera odvela Vas je u strane zemlje, Ukrajinu i Rusiju, koje su također bile pod takvim teretom. Kako stanovnici tih zemalja žive danas?

Govoreći o državama gdje sam igrao i gdje igram, u Ukrajini i Rusiji, mogu reći da je Sovjetski Savez u duše tih ljudi udario snažan pečat. Ipak, uspjeli su odbaciti okove komunizma, koji je ovdje bio sto puta gori nego kod nas. O tome dovoljno govori podatak da je tijekom sedamdeset godina vladanja straha i terora ubijeno 200 tisuća pravoslavnih svećenika. No, sada možemo govoriti o prijelaznom razdoblju ovih zemalja u kojem je sve postalo dostupno. Međutim, sloboda sa sobom donosi i izazove, kao i neke zamke u koje ljudi upadaju. Ostao sam šokiran podatkom koji sam čuo u jednoj televizijskoj emisiji u Rusiji da 68 posto svih trudnoća završi pobačajem. Tako ih je 2002. godine bilo milijun i 800 tisuća! Osim toga, veliki problem su alkoholizam i kocka. Sve su to posljedice njihove ne tako davne prošlosti. Ruska vlada svesrdno se trudi zaustaviti sve to, jer dolazi do velikoga demografskog poremećaja. Nedavno je tako zatvorila sve kockarnice, automat klubove i kladionice u Moskvi i njezinoj okolini. Katolička Crkva postaje sve respektabilnija i od Vlade i od Pravoslavne Crkve, jer se zaista zalaže za čovjeka pomažući onima koji su upali u spomenute zamke. Uz moskovsku katedralu, gdje idem na svetu euharistiju, stalno se otvaraju centri i savjetovališta za ljude kojima je potrebna pomoć. To nailazi na dobar odjek u javnosti. Mnogobrojni su misionari, većinom iz Poljske, koji dolaze u najzabačenije dijelove Rusije naviještati Božju Riječ. U knjižarama ima puno objavljenih prevedenih knjiga pape Benedikta XVI. Njihov broj mi se čini većim i od knjiga Ivana Pavla II. koji se zalagao za izgradnju katedrale u Moskvi. Ljudi u Rusiji su me jako dobro prihvatili i na tome sam im zahvalan. Kao narod imaju jednu vrlo lijepu karakteristiku, kad te prihvate, zaista te smatraju svojim do kraja života, bez obzira na to što se dogodilo.

Gospodine Pletikosa, kad spominjete kraj života, jeste li ikada razmišljali o njemu?

Kraja života se zaista ne bojim. Ponekad razmišljam kako će to izgledati kada stanem lice u lice s Bogom Ocem. Krist nas poziva: „Bdijte dakle jer ne znate dana ni časa” (Mt 25,13). Dok živim ovaj zemaljski život, nastojat ću se osloboditi samoga sebe i prihvatiti se onakvim kakav zaista jesam. Znam da je težak put vratiti duši sjaj koji je primila po krštenju, ali nam Bog daje toliko primjera u našoj povijesti, poput sv. Pavla, u kojima je moguće i nakon učinjenih velikih grijeha predati srce Isusu otvarajući Mu se i iskreno moleći za oprost. Ako čovjek u to povjeruje, ako upozna Isusa srcem i umom, onda postaje miran i prestaje se bojati smrti.⁶

U recima koji slijede podijelit ćemo s vama mnoštvo zanimljivosti u kojima je skriven Božji dar, ta istinska radost vjere.

6

Stipe Pletikosa, *Poznati govore o Bogu i vjeri*, Verbum, Split, 2009.

I MI MOŽEMO ŽIVJETI „KRISTOLIKO“

Misionarke ljubavi odabirom redovništva svjedoče življenje suprotno suvremenom egoizmu i nepravdi. Radost u srcu i duši, smisao u umu.

Siromaštvo, čistoća, poslušnost i predano služenje najsiromašnjijima među siromasima - četiri su zavjeta koje polaže svaka sestra družbe Misionarke ljubavi, poznatije pod nazivom „sestre Majke Terezije“.

Odabirom redovništva kao životnog poziva, sestre postaju posvećene osobe koje svjedoče istinsko življenje vjere, življenje suprotno suvremenom egoizmu i nepravdi.

„Služiti siromašnima da bi se služilo životu“ - redovničko im je, ali i životno geslo naslijeđeno od Majke Terezije koja je svoj život posvetila bolesnima, umirućima, siromasima i patnicima. Njima je služila, odgajala ih je i poučavala u vjeri, a to nasljedstvo preuzele su i njezine sljedbenice koje svakodnevno, diljem svijeta, služe čovjeku čineći nešto lijepo za Boga. Sestre su na djelu i u samostanu u zagrebačkoj Jukićevoj ulici gdje svojom pažnjom, ljubavlju i služenjem pružaju nadu i utočište potrebitima. Iz dana u dan gladnima otvaraju vrata svoje kuhinje, a napuštenima, beskućnicima pružaju smještaj. U tome im pomažu ljudi dobre volje i brojni donatori čija je pomoć jedini izvor materijalnog prihoda s kojim raspolažu, kao i mladi volonteri, studenti i srednjoškolci kojima rezanje gljiva, guljenje krumpira, slaganje sendviča, pranje posuđa, dijeljenje toplog obroka kao ni suosjećanje s tužnim životnim pričama ne predstavlja nikakvu muku i problem. Pomažući, otkrivaju smisao ljudskog života koji se očituje u nesebičnom davanju i služenju drugima, kao što je to činio Krist.

Redovništvo je, kao i svaki drugi životni poziv, zvanje i poslanje potrebno Crkvi i svijetu. Ono je Božja milost, velik dar za samog čovjeka, ali i svjetlo i evanđeoska alternativa za druge.

Nakon što je toliko rečeno o hodanju i braku, smatram da na kraju valja nekoliko stranica izdvojiti za one koji su se vjenčali za Crkvu, tj Isusa. Oni su se poradi Kraljevstva Božjega odrekli ovozemnoga braka i nasljedstva. To su svećenici i redovnici i redovnice. Ja sam svoje ostvarenje našla u ovima zadnjima. Nisam se nikada pokajala i da se rodim ponovo, opet bih izabrala ovaj poziv života za Boga i za braću i sestre.

Vjerujem da ima onih koji dok čitaju ovu knjigu razmišljaju o redovničkom pozivu. Želim da im ovi reci budu poticaj. Kada sam kao curica razmišljala i tražila svoje mjesto u društvu i crkvi, pročitala sam knjigu: „Djevojko, znaš li ljubiti“ Ta knjiga govori o ljubavi u hodanju i braku što je sve bilo jako lijepo opisano, a na kraju knjige bilo je desetak stranica o onima koji se radi kraljevstva Božjega odriču zemaljske ljubavi da bi služili Bogu u posvećenom životu, a to su svećenici, redovnici i redovnice, tu sam našla potvrdu da je moja želja postati časna sestra zvanje od Boga, da za svoga zaručnika odaberem Isusa.

PUTOVI DO CILJA SU RAZLIČITI, NO CILJ JE JEDAN

I u našoj crkvi poznati su ne samo redovnici nego i razni pokreti koji daju novi zanos u duhovnosti i dobro je da ih potražimo u svojoj sredini i poblize upoznamo onaj put na koji nas dragi Bog zove. Odvažimo se za nešto novo, za potragu. Iako nas mediji bombardiraju izjavama, anketama, mišljenjima javnog mnijenja, često ostavlja dojam kako je Europa stara, kako njezin identitet treba redefinirati i kako je zaborav kršćanskih korijena izlaz iz krize. Često nam se u medijima servira kao masovna pojava protuprirodne sklonosti prema istom spolu. Ja mogu posvjedočiti u svem svojem misijskom djelovanju kroz zadnjih 40 godina, da sam srela jedan jedini slučaj. Mladić koji je imao i crvene fleke po koži bio je jedan od znakova da

ni nervni sustav više ne podnosi to abnormalno stanje. Kroz razgovor koji se pretvorio u molitvu, zamolila sam ga da oprostí nama ženskimama koje smo ga povrijedile ili dale krivu sliku o Bogu i ženskom spolu. Možda i majka, a pogotovo curice u njegovoj sredini. Zapitala sam ga je li ikada, dok je odrastao, poželio imati svoju ženu i svoje dijete na rukama. On mi je rekao da jest. Odgovorila sam: „Pa zar ne vidiš drago dijete da te je dragi Bog stvorio normalnim, a da je ovo došlo kroz život.“ Poslala sam ga na ispovijed i pateru Zvezdanu u Samobor da se rane saniraju u duhovnoj obnovi. Nakon nekog vremena došla je poruka: „Sestro hvala vam, pomogli ste mi da okrenem drugu stanicu svoga života.“ Bogu HVALA!

Iza te zavjese današnje Europe koja vrlo vješto mijenja boje i oblike kriju se oni koji rijetko dobivaju medijski prostor: aktivni vjernici, mladi koji i danas daju Europi živost, aktualnost, vraćaju je korijenima i svojim životom svjedoče kako Crkva može biti uvijek nova. Toga sam svjedok od Albanije do Londona i po Europi gdje sam došla bilo je tako normalno da mladi hodaju u čistoći. Nije bitno koju duhovnost imaju. Jesu li to razni Marijini pokreti ili Fokularini, Korsiljisti, Neokatekumeni, Emanuel, Blaženi, ili udruge i Frame. Naš Bog je silan Bog – Aleluja!

Pri nedavnom sjećanju na desetu obljetnicu terorističkog napada u Sjedinjenim Američkim Državama i rušenja dotadašnjih njujorških simbola – Blizanaca, često se spominjalo tristotinjak poginulih vatrogasaca koji su 11. rujna 2001. žrtvovali svoje živote. Dok su iz prvoga tornja sukljali vatra i dim, hrabri su vatrogasci svoje snage usmjeravali spašavanju ljudskih života, svjesno izlažući opasnosti vlastiti život kako bi ispunili svoju misiju. I oni su danas – desetljeće nakon tragedije – junaci svog naroda.

Sudbina našeg života satkana je od mnogih takvih ljudi koji dobrobit drugih stavljaju ispred vlastite i koji su spremni ugroziti vlastiti život kako bi pomogli drugima.

Ti nas ljudi, zbog nekih svojih karakteristika, podsjećaju na Isusa Krista. I on je sam darovao vlastiti život za spasenje ljudi, uvijek je ispred zakona stavljao ljudsku potrebu i teškoću vodeći se jedinim načelom – ljubavi i pravednosti.

I mladi trećeg tisućljeća, pozvani su na takav život – slijediti Isusa Krista. Nije se potrebno zamarati razmišljanjima o velikim akcijama, nego jednostavno dopustiti zahvatiti se Kristovim duhom i ne zadovoljiti se prosječnim životom. Ta sila susreta s Kristom – kako kažu naši biskupi – „tjera“ na vlastitu promjenu i promjenu svijeta u kojem živimo. A onda će se događati značajne i velike preobrazbe u svim područjima!

Jedan od primjera je Festival Anuncio. Riječ je o pokretu mladih koji je sudjelovao u organizaciji i animaciji susreta s papom u Madridu. Prvi je Festival organiziran krajem kolovoza 2008. godine u Francuskoj.

Program se sastojao od nekoliko dijelova: formacija, zajednička molitva, te dijeljenje iskustava s mladima kroz tri dana. Nakon toga mladi odlaze u jedan od nekoliko gradova u kojem svaka grupa organizira festival u župi, a na programu su večeri molitve, glazbeni koncerti i misije udvoje. Nakon jedne takve misije u različitim gradovima Festival se zatvorio ispred bazilike Presvetoga Srca na Montmartreu noćnim molitvenim bdjenjem. Tu misionarsku inicijativu podržali su brojni francuski biskupi, te svake godine Festival bilježi rast te poprima međunarodni karakter. „Adveniat“, hostel za mlade katolike u srcu Pariza, otvorila je 2010. godine zajednica asumpcionista. Hostel uz smještaj nudi mnoštvo dodatnih sadržaja: otkrivanje Pariza na drugačiji način u pratnji vodiča volontera, i to besplatno, posjet kulturnoj baštini, organiziranje susreta s mladim francuskim katolicima, obrok u francuskoj obitelji, volontiranje i pomaganje oko raspodjele obroka beskućnicima. Tečaj »Alpha«, zamišljen kao susret jedanput tjedno tijekom deset tjedana potpuno besplatno, dosad je primjenjivan u više od 165 zemalja. »Alpha«

počinje zajedničkom večerom oko jednog stola, potom slijedi predavanje o jednoj od temeljnih sastavnica kršćanske vjere. Izlaganje animiraju laici koji obogaćuju izlaganje primjerima i vlastitim svjedočanstvom. Na kraju je vrijeme razmjene iskustava i razmišljanja u skupinama od šest do deset sudionika s dva animatora. Tečaj je prilagođen potrebama svih sudionika.

Postoje tečajevi za mlade do osamnaeste godine i studente, one koji žele razmišljati o smislu zaruka, parove, a zaposlenima pružaju mogućnost sudjelovanja u vremenu ručka u blizini ureda. Koja briga naše svete Crkve.

U OVOJ KNJIZI ČESTO SMO SPOMENULI RIJEČ CRKVA. ŠTO JE CRKVA?

Eternal Word TV. često kaže: „Duh Sveti je duša Crkve - Crkva je sol svijeta.“

Papa Franjo oslikava Crkvu, njezin identitet i poslanje. Poniznu i odvažnu Crkvu u osluškivanju Duha Svetoga, Crkvu koja izlazi iz sebe i ide u periferije svijeta, Crkvu majku, a ne baby sitter, koja podiže mostove, ne zidove. Crkvu otvorenih vrata, koja je zajednica ljubavi a ne nevladina organizacija. Svojim jednostavnim i izravnim govorom, istodobno vrlo dubokim, papa podsjeća svakog kršćanina na njegovu odgovornost za naviještanje Krista i za život Crkve.

Biti kršćanin nije poput nečijeg stažiranja u odvjetničkom uredu da bi se stekao odvjetnički status. Biti kršćanin je dar koji nas snagom Duha Svetoga gura naprijed u naviještanju Isusa Krista. Stoga je kršćanin uvijek na putu i nikad se ne smije zaustaviti – upozorava Sveti Otac.

Kada Crkva izgubi hrabrost, zapada u ozračje mrtvila. Naravno, naglasio je papa, Crkva se uvijek kreće između Križa i Uskrsnuća, između progona i Gospodinovih utjeha. No, to je put, tko ide na put ne griješi. Crkva je povijest ljubavi, nije neka birokratska organizacija. U konačnici Crkva je majka – ustvrdio je papa dodajući:

Tu su, na ovoj misi, nazočne brojne majke. Što vi shvaćate ako netko kaže: ‘Vi ste organizatorica svojega doma?’ Reći ćete: ‘Ne, ja sam mama!’. I Crkva je Majka. A mi smo u ljubavnoj priči koja snagom Duha Svetoga ide naprijed, i svi smo mi, zajedno, obitelj u Crkvi koja je naša Majka – rekao je papa Franjo u propovijedi 24. travnja 2013.

Papa Franjo je 29.5.2013. još rekao: „Kada čitamo Evanđeljâ vidimo da je Isus okupio oko sebe malu zajednicu

koja prihvaća njegovu riječ, slijedi ga, dijeli Njegov put, postaje Njegova obitelj i s tom zajednicom On priprema tlo i gradi svoju Crkvu.

Odakle se dakle rađa Crkva? Rađa se iz najvišeg čina ljubavi na križu, iz otvorenog Isusova boka iz kojeg su potekli krv i voda, simbol sakramenata euharistije i krštenja. U Božjoj obitelji, u Crkvi, životna snaga je Božja ljubav koja se konkretizira u ljubavi prema Njemu i prema drugima, svima, bez razlike i mjere. Crkva je obitelj u kojoj se ljubav daje i prima.

Kada se Crkva očituje? Slavili smo to pretpošle nedjelje; ona se očituje kada dar Duha Svetoga ispuni srca apostola i potakne ih da izađu i krenu naviještati Evanđelje, šireći Božju ljubav.

I danas ima onih koji kažu: “Krist da, Crkva ne”, kao i onih koji kažu: “Ja vjerujem u Boga, ali ne u svećenike”. Ali upravo je Crkva ta koja nas vodi Kristu i koja nas vodi Bogu; Crkva je velika obitelj Božje djece. Sigurno da ima ljudske aspekte; oni koji je čine, pastiri i vjernici, imaju svoje mane, nesavršenosti, grijeha, i papa ih ima i to mnoge, ali lijepo je to što kada postanemo svjesni toga da smo grešnici nalazimo Božje milosrđe, koji uvijek oprašta. Ne zaboravite to: Bog uvijek oprašta i prima nas u svojoj ljubavi u kojoj nam oprašta i daje milosrđe. Neki kažu da je grijeh uvreda Bogu, ali i prilika da se ponizimo kako bi uvidjeli da postoji nešto ljepše: Božje milosrđe. Mislimo na to.

Zapitajmo se danas: koliko ljubim Crkvu? Molim li za nju? Osjećam li se dijelom obitelji Crkve? Što činim da ona bude zajednica u kojoj će se svatko osjećati prihvaćenim i shvaćenim, u kojoj će svatko osjetiti milosrđe i ljubav Boga koji obnavlja život? Vjera je dar i čin koji nas se osobno tiče, ali Bog nas poziva da živimo zajedno našu vjeru, kao obitelj, kao Crkva.

Molimo Gospodina, osobito u ovoj Godini vjere, da naše zajednice, čitava Crkva, budu uvijek prave obitelji u kojima

obitava i koje nose Božju toplinu.“ (kta/ika)

I. MEDITACIJA - PUSTITE ČAŠU

Profesor započne svoje predavanje uzevši u ruku čašu punu vode. Podiže je uvis tako da je svi mogu vidjeti i upita:

- Što mislite, koliko je teška ova čaša?

- 50 gr,...100 gr, ... 125 gr... - nagađali su studenti....

- Istina je ustvari da ni ja sam ne znam. I dok je ne izvagamo, ne možemo biti sigurni.-rekao je profesor. - No, htio sam vas pitati nešto sasvim drugo. Što će se dogoditi ako držim ovako podignutu čašu, recimo, nekoliko minuta?

- Ništa! - odgovoriše studenti.

- Dobro. A što će se dogoditi ako držim ovako podignutu čašu cijeli jedan sat? - ponovo zapita profesor.

- Počet će Vas boljeti ruka - brzo odgovori jedan student.

- Točno. A sada, što će se dogoditi ako je držim ovako cijeli jedan dan?

- Ruka će Vas početi jako boljeti, a od takvog napora moguće je da će vam se ukočiti mišići, pa čak i da će vam se ruka paralizirati. I vrlo je vjerojatno da ćete osjetiti potrebu da žurno posjetite liječnika.

- Vrlo dobro. - nastavio je smireno profesor.

- A dok se sve to događa, što mislite je li se promijenila težina čaše?

- Ne! - odgovoriše svi uglas.

- Pa što je onda uzrok boli u ruci i grčanju mišića?!

Studenti se nađoše zbunjeni, situacija im je već sličila na zagonetku i svi zdušno počеше tražiti odgovor.

- Što trebam učiniti kako bih se oslobodio boli i tereta u ovoj situaciji? - nastavi profesor.

- PUSTITE ČAŠU! - čuo se odjednom odgovor iz zadnje klupe.

- Daaaa, to je to. To je odgovor. Pustite čašu! - poskočio je profesor.

To isto se događa i s vašim problemima u životu i s vašim teškim mislima. Misлити o njima nekoliko minuta je normalna stvar, i u tome nema ništa neispravno ili pogrešno. Ali ako ih zadržavate u svom umu neko duže vrijeme, osjetit ćete BOL. A ako to činite jako dugo, previše dugo - osjetit ćete se paralizirano, tj. nećete biti u stanju činiti ništa drugo.

Vrlo je važno da u Isusovoj prisutnosti razmišljate o određenim događajima ili doživljajima u svojim životima i da ih predate Isusu i tako oslobodite um od tih problema na kraju svakog dana... da ih “pustite da padnu” prije nego što utonete u san. Tako ćete sebi uštedjeti veliki stres i napor i svako jutro ćete se buditi svježi, vedri i odmorni. Osjećat ćete se ispunjeni novom snagom i lakoćom da prevladate sve životne izazove, bez obzira u kakvoj se situaciji našli, vi znate da je Isus rekao: „Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta!“

Ovo mogu posvjedočiti da funkcionira jer sam tako godinama radila i očuvala mirne noći i ulazila radosno u svaki novi dan s Isusom!

I zato zapamtite: PUSTITE ČAŠU NA KRAJU SVAKOG DANA!

Zamka zabrinutosti, zamka je nepovjerenja. Zamka je to koja me odvlači od pogleda na Boga, a u kojoj otkrivam nove oblike svoga sebičubija i sebičnosti. Što će biti sa mnom, mojim životom, mojim bližnjima, mojim osjećajima i mojom (izmišljenom) sigurnosti? Možda nije na nama uvijek vidljivo, ali pitanje je iščekivanje ishoda naših postupaka i raspleta životnih okolnosti, često u nama zabrinuto kuha...

Ta zamka je tako uobičajena, da teško primijetimo kako nam krade životnu energiju i svježinu. Ako produbljujemo svoju zabrinutost pretjeranim promišljanjem, kalkuliranjem i izmišljanjem mogućih ishoda (scenarija), može u nama čak stvoriti strahove i odvući nas do velikog stresa. Malo po malo, to nismo više mi. Gubimo radost. Postajemo zatvoreni. Reagiramo na sitnice i branimo se. Počinjemo nagomilavati negativne osjećaje, previše se bavimo samo onime što nas tišti, postajemo destruktivni, gubimo nadu. U suživotu s drugima postajemo štetni, opterećujući i neprijateljski nastrojeni.

A Bog nam kroz svoju riječ tako milo odgovara na naše zabrinutosti. ***Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu – molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem – očitujte svoje molbe Bogu. (Fil 4,6)*** Samo treba znati prepoznati kada se pojavi i svojom vjerom i nadom to odgurnuti.

Ne budite dakle zabrinuti za sutra. Sutra će se samo brinuti za se. Dosta je svakom danu zla njegova. (Mt 6, 34)

Zato jačanje u vjeri u Boga uvijek iznova vraća životnu vedrinu i nadu. Svaki dan nas dočekuje nova neizvjesnost, a Božja milost ostaje i pokazuje se kao jedini putokaz pri svakoj prepriči i problemu. Nema te metode planiranja, analize informacija, oluje ideja niti pouzdanih brojki, koje djeluju poput nade koju daje Božje milosrđe. Nema tog ljudskog izuma koji do mira može dovesti čovjekove nemire, traženja i zabrinutost.

I tu ponovno otkrivam praktičnog Isusa. Svoju vjeru mogu primijeniti u svakom djeliću svog života. Njegovu pomoć i milosrđe mogu zatražiti u svemu. I ono je tek djelotvornije, što mu više toga svjesno prepustim. Odnosno, kada mu sve prepustim, bez svog kalkuliranja i obračunavanja, život mi se tek počinje događati. Zabrinutost se uklanja, jer se jačam u oslanjanju na Njegovu providnost, a potom promatram kako se po svemu, pa i najmanjem, proslavlja. Uvijek uspijeva iznenaditi. Bolje od mene zna što mi je potrebno i kako to ostvariti. Ali i dalje od

toga – osim što uvijek daje više i bolje nego što ja mislim da mi je potrebno i važno u životu, jačam u Njegovoj prisutnosti. A to znači i da me milostivo mijenja na bolje, čisti od mojih grešnih sklonosti i uči kako ljubiti.

Posebice u važnim i neizvjesnim trenucima, trebam pokazati da uistinu VJERUJEM. Bog čeka sa svojim rješenjem, u pravi trenutak. Samo ostaje pitanje moje ustrajnosti i pouzdanja da On zna bolje i da djeluje. Ostaje moja vjera, kao moja dozvola kojom dopuštam Isusu da itekako bude praktičan u mom životu.

I zato – ne uznemirujte se! Otac naš zna sve što nam je potrebno. Zato tražimo prvo Njega i Njegovo kraljevstvo, a sve će nam se drugo nadodati! (usp. Lk 12, 30-31)

I zato zapamtite: PUSTITE ČAŠU NA KRAJU SVAKOG DANA!

II. MEDITACIJA - VOLIŠ LI ME ZAISTA?

Jednog dana probudio sam se rano ujutro kako bih promatrao izlazak sunca. Ah, ljepotu Božjeg stvaranja nemoguće je opisati. Dok sam gledao, veličao sam Boga za Njegovo divno djelo. Sjedio sam tamo i osjetio Božju prisutnost pored sebe. On me upitao: „Voliš li me?” Odgovorio sam: „Naravno, Bože! Ti si moj Gospodin i Spasitelj!” Zatim je pitao: „Da si tjelesno hendikepiran, bi li me još uvijek volio?” Bio sam zbunjen. Pogledao sam dolje na svoje ruke, noge i preostale dijelove svoga tijela te se iznenadio koliko stvari mogu uraditi, za koje sam jednostavno mislio da mi pripadaju. Pa sam odgovorio: „To bi bilo teško, ali ja bih Te još uvijek volio.” Tada je Gospodin rekao: „Kad bi bio slijep, bi li i tada volio ono što sam stvorio?” Kako bih mogao voljeti nešto ako to ne mogu vidjeti? Tada sam

pomislio na sve slijepce ljude u svijetu te kako su mnogi od njih voljeli Boga i Njegovo stvaralaštvo. Pa, odgovorio sam: „Teško je zamisliti, ali ja bih Te i tada volio.” Nadalje me Gospodin pitao: „Da si gluhi, bi li i tada slušao moju riječ?” Kako bih mogao bilo što čuti ako bih bio gluhi? Tada sam shvatio. Za slušanje Božje riječi ne trebaju nam samo naše uši, nego naša srca. Odgovorio sam: „To bi bilo teško, ali ja bih i tada slušao Tvoju riječ.” Zatim je Gospodin ponovno pitao: „Kada bi bio nijem, bi li i tada slavio moje ime?” Kako bih mogao slaviti bez glasa? Onda sam shvatio: Bog želi da ga slavimo iz svojih srca i duša. Nije važno kako nam glas zvuči. I slavljenje Boga nije uvijek s pjesmom. Kada smo ustrajni u zahvaljivanju riječima, i u nevoljama mi dajemo Bogu hvalu. Pa sam odgovorio: „Iako ne bih mogao pjevati, ja bih i tada slavio Tvoje ime.” No Gospodin je opet pitao: „Voliš li me zaista?”

S uvjerenjem hrabro i snažno, odgovorio sam odlučno: „Da, Gospodine! Volim te zato što si Ti jedini istiniti Bog!” Mislio sam kako sam dobro odgovorio, ali... Bog me je upitao: „ZAŠTO ONDA GRIJEŠIŠ?” Odgovorio sam: „Jer sam samo čovjek i nisam savršen.” „Zašto onda u danima mira odlutaš tako daleko? Zašto samo u danima teškoće moliš najiskrenije?” Odgovorile su samo suze. Gospodin je nastavio: „Zašto pjevaš samo na misi? Zašto me tražiš samo u vrijeme slavljenja? Zašto moliš tako sebično? Zašto moliš tako nevjerno?” Suze su mi neprekidno i dalje klizile niz obraze. „Zašto me se stidiš? Zašto ne objavljuješ Radosnu vijest? Zašto za vrijeme progonstva plačeš drugima na ramenu kada ti ja pružam rame da plačeš na njemu? Zašto tražiš izgovor kada ti dajem prilike služiti u moje ime?” Pokušavao sam odgovoriti, ali odgovora nije bilo. „Tvoj život je blagoslovljen. Stvorio sam te da ne odbacuješ ovaj poklon. Blagoslovio sam te talentima da mi služiš, a ti se stalno okrećeš u stranu. Otkrio sam ti svoju Riječ, ali ti ne napreduješ u spoznaji. Govorio sam ti, ali tvoje su uši bile gluhe. Pokazivao

sam ti svoje blagoslove, ali tvoje oči su bile slijepe. Slao sam ti svoje sluge, ali ti si sjedio lijeno, dok su oni bili otjerani. Čuo sam tvoje molitve i odgovorio na njih.” „VOLIŠ LI ME ZAISTA?” Nisam mogao odgovoriti. Kako bih? Bilo mi je nevjerovatno neprijatno. Nisam imao opravdanje. Što sam mogao reći na sve ovo? Kad mi je srce glasno zaplakalo i suze potekle, rekao sam: „Molim te, oprosti mi Gospodine. Ja nisam dostojan da budem Tvoje dijete.” Gospodin je odgovorio: „To je moja milost, dijete moje.” Upitao sam: „Zašto mi neprestano opraštaš? Zašto me toliko voliš?”

Gospodin je odgovorio: „Zato što si ti moje stvaralaštvo. Ti si moje dijete. Nikada te neću napustiti. Kada plačeš, suosjećam i plačem s tobom. Kada kličeš od radosti, ja ću se smijati s tobom. Kada si u nevolji i kloneš, bit ću s tobom i pomoći ću ti. Kada padneš, ja ću te podići. Kada si umoran, ja te nosim. Bit ću s tobom do kraja, i uvijek ću te voljeti.”

Plakao sam kao nikada prije. Kako sam mogao biti tako ravnodušan? Koliko sam samo povrijedio Boga? Upitao sam Ga: „Koliko ti mene voliš?” Gospodin je ispružio svoje ruke, i vidio sam kako su čavlima bile probodene. Kleknuo sam pred noge svog Spasitelja, Isusa. I po prvi puta, iskreno se molio. (*nepoznati autor*)

III. MEDITACIJA - PUSTITI BOGA U SVOJ ŽIVOT

Svoju vjeru ponekad kao da želimo čuvati samo za određena mjesta, događaje i ljude. Nije ni čudo zašto se onda toliko puta pitamo gdje je bio Bog u nekim problemima ili poteškoćama, zašto je nešto dopustio ili zašto je svijet oko nas takav kakav je. Dok god svoju vjeru pažljivo doziramo, ne možemo se ni nadati obilnim plodovima Božje prisutnosti u svojim životima. Zašto Boga ne bismo pustili u svoj razred, u predavaonicu na

fakultetu, u ured ili na sastanak? Kako to da se ne posavjetujemo s Njim prije donošenja odluka? Kako to da Ga ne pozovemo na susrete s drugim ljudima, na izlete s prijateljima, na ručak sa svojom obitelji?

Poslovi, susreti, izazovi ili poteškoće s kojima se svakodnevno susrećemo mogu itekako biti blagoslovljeni Božjim djelovanjem. I u najmanjim stvarima, ma kako se činile neznatne, mi smo pozvani biti vjerni (usp. Lk 16,10). Kako bismo živjeli zaista ispunjeno i blagoslovljeno, pozvani smo svoju vjeru oživjeti u svim područjima svog života.

Kako bismo mogli prenijeti svoju vjeru na sve razine svog življenja i djelovanja, prvo smo pozvani sami se izgrađivati u vjeri. Svaki dan smo pozvani obratiti se – odabrati Boga. Svaki dan kao da ponovno započinjemo vlastiti život i odabiremo biti Božji. Ponovno donosimo odabire koji, jedan po jedan, čine cjelovitu sliku našeg življenja u vjeri. Opet i iznova, odabiremo biti obraćeni prema Bogu i prihvaćati Božju prisutnost i ljubav u svom životu. Pustimo da Ljubav u koju vjerujemo živi u nama, po nama bude vidljiva te se pokazuje i po našim djelima.

IV. MEDITACIJA - POZVATI BOGA NA SVOJE SUSRETE S DRUGIMA

Susreti, druženja s prijateljima ali i neki problematični odnosi u našim životima, poprimit će sasvim drukčiji oblik ako pozovemo Božji blagoslov i pomolimo se za ljude koji su nam na putu. Tako ćemo moći osjetiti ispunjenje nakon susreta s drugima, svoje vrijeme ulagati a ne upražnjavati, te vidjeti dobro i ljubav u bližnjima. Od njih ćemo biti u prilici i puno naučiti te zajednički rasti. Itekako je moguće svaki naš susret s drugima pretvoriti u priliku ljubavi, no, to će prvenstveno

ovisiti o spremnosti našeg srca da na ljude gleda s ljubavlju. Teške situacije ćemo ublažiti i doći do boljih rješenja, ako prije svega pripreмимо svoje srce tako da teži za mirom, ljubavlju i slogom (usp. „Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome“). Uz malo mudrosti i Božju pomoć, možemo izbjeći veliki broj potencijalnih nesporazuma, pa i problema i svađa s drugima. Ubrzo ćemo početi primjećivati novo bogatstvo u svojim najbližima, ali i da su nam problematični susreti na putu upravo zato da bi nas posvetili. Učimo (a sigurno i sami svjedočimo) kako Bog i iz najtežih situacija može stvoriti dobro. No, moguće je djelovati i „preventivno“. Sigurno je kako bi velik dio našeg života bio puno mirniji, u većoj ravnoteži, kvaliteti i ljepoti kada bismo „Boga pitali za mišljenje“ prije donošenja odluka ili činjenja određenih akcija. To se odnosi i na značajne životne odluke, ali i na naizgled male napore koji čine naš život. Život nam se može uistinu preobražavati na dobro ako se odlučimo tako djelovati. Pokušajmo: blagosloviti početak dana, pomoliti se prije posla ili bilo kojeg drugog oblika rada, zahvaliti za sve što nam je darovano, pomoći nekome bez previše kalkuliranja, saslušati bližnjega. Probajmo i prikazati Bogu svoje probleme i nedoumice, zamoliti da nam olakša rutinske pa i kućanske poslove, pozvati Ga sa sobom u kupovinu i u slobodno vrijeme, te i tu zamoliti za umjerenost i poniznost, zatražiti mir u prometu i dok čekamo u redu, blagoslivljati ljude koje susrećemo, zamoliti Boga za oslobođenje od naših ljutnji i burnih reakcija, smiješiti se svakom novom danu. Bog uistinu može biti djelotvoran u svemu što činimo, no mi smo ti koji Mu otvaramo vrata svoga života – i to svoga svakodnevnog života. Prije svakoga vlastitog djelovanja, odaberimo Božje djelovanje kako bi naš život bio smislen i oplemenjen, a prije svega blagoslovljen. Svaki dan iznova pustimo da Ljubav Božja u koju vjerujemo živi u nama, po nama bude vidljiva te se pokazuje i po našim djelima u ovom svijetu. To je karizma naše

družbe „Kćeri Božje ljubavi“ koja je iznjedrila Blažene drinske mučenice. Molimo ih da nas zagovaraju da i mi ostvarimo onu puninu milosti, svetosti koju dragi Bog ima za nas i u naizgled bezazlenim stvarima.

TKO JE DUH SVETI

U ovoj knjizi često smo spomenuli Duha Svetoga. Tko je Duh Sveti pogledajmo iz priloženog teksta. Da ne bismo ostali samo na riječima koje nam daju spoznaje, donosimo i molitvu po kojoj se dobiva ili obnavlja snaga Duha Svetoga u našem konkretnom životu. Samo u sili Duha Svetoga možemo imati mladost čistu i brakove koji će biti blagoslov sami sebi i svima nama. Sve je to djelo Duha Svetoga.

Ono što nam je u ovome vremenu najviše potrebno, jest **Duh Sveti**. Sve što se događa u Crkvi, događa se u sili i snazi Duha Svetoga. Duh Sveti je treća božanska Osoba, poljubac Oca i Sina. Njega najmanje poznajemo. Bez Njega je nemoguće susresti Isusa Krista. Duh Sveti je sila i snaga! On je Osoba! Dok je hodao ovom zemljom, Isus je obećao poslati Tješitelja, Duha Svetoga. Prije svoga odlaska u smrt Isus je rekao apostolima: *I ja ću moliti Oca i on će vam dati drugoga Branitelja da bude s vama zauvijek. Neću vas ostaviti kao siročad* (Iv 14,16 i 18). Branitelj u Bibliji znači netko tko je uvijek kraj mene, netko tko me stalno brani i govori mi što mi je činiti. Duh Sveti treba biti branitelj i zaštitnik naših obitelji. Isti Duh Sveti koji je bio u Gospodinu Isusu, djeluje i u nama. Istog Duha smo mi primili u sakramentu krštenja. Na krizmi nam je ponovo dan.

Ako pogledamo na apostole, vidjet ćemo da su prije

Duhova bili vrlo uplašeni, obeshrabreni. Plašili su se izaći među ljude i svjedočiti kako ne bi bili ubijeni poput Isusa. Ali nakon Pedesetnice postali su nove osobe. Bili su ispunjeni Božjom snagom koja je došla po Duhu Svetom. Tu se dogodilo rođenje Crkve koja je izašla u javnost. Rekao bih da je prohodala! Isus nastavlja slati svoga Duha Crkvi sve do današnjega dana. Ako čitate Djela apostolska, vidjet ćete kako apostoli govore o Duhu Svetom. Pavao npr. kaže kako ga je Duh Sveti vodio na određena mjesta. Jednako tako ga je sprječavao ići na druga. Dakle, učenici su bili vođeni Duhom Svetim. Najizvršnije što se događa u našim životima jest očitovanje Duha Svetoga. Zašto? Jer isti Duh Sveti koji je djelovao u Isusu, u apostolima, djeluje i u nama vjernicima. Sjetimo se samo scene iz Petrova života - kuda bi prolazio, njegova sjena bi ljude ozdravljala. To je Duh Sveti koji je djelovao preko Isusovih učenika. Duh je preko apostola očitovao svoje darove, za koje oni nisu ni čuli. I najvažnije od svega toga jest dar razumijevanja da je Isus Bog, jedini Spasitelj, da je živ. To im je dalo snage da budu neustrašivi svjedoci Kristove ljubavi. Kroz povijest Crkve može se vidjeti kako Bog podiže posebne karizmatske ljude, pojedine muškarce ili žene. Oni dolaze na pozornicu povijesti i mijenjaju lice ove naše zemlje, primjerice, sveti Franjo Asiški, sveti Ignacije Lojolski, sveta Katarina Sijenska, sveta Terezija Avilska, Otac Pio, Majka Terezija, Sveti Otac papa Ivan Pavao II., kojega je Duh Sveti vodio po cijelom svijetu da naviješta ljudima Radosnu vijest. Svi su oni ispunjeni Duhom Božjim. Bez Duha Božjega bilo bi nemoguće izvršiti ono što su oni činili. To je Duh Sveti koji djeluje preko njih. Duh Sveti preko njihovih očiju i njihovih ruku dodiruje živote drugih ljudi. Kad je postao papom Ivan XXIII., ljudi su govorili da je star i da neće ništa napraviti. Ali Duh Božji je imao velike planove s njim. To je papa koji je sazvao II. vatikanski sabor, sve biskupe svijeta, da mole godinu dana za dolazak novih Duhova u Crkvi. Tad je

bio Koncil. Dogodila se velika obnova Crkve. Ništa nije dodano Svetom pismu, objavi, ali su se dogodile velike obnove unutar Crkve. Dakle, Duh Sveti je ponovno sišao na Crkvu i počeo obnavljati pojedince. Možemo vidjeti znakove ove obnove, a plod II. vatikanskog koncila jest nastanak karizmatskog pokreta. Dakako, karizmatski pokret nije novina u Crkvi, jer Duh Sveti je kroz povijest poticao ljude i darivao im posebne darove. Po čitavom se svijetu počela događati karizmatska obnova koja je plod Duha Svetoga. Darovi Duha Svetoga su postali životvorni u životima mnogih ljudi.

Duh Sveti želi učiniti nešto sasvim novo u našem životu. Dopustimo Mu da nas prožme. Molimo da Duh Sveti obnovi svoju silu i snagu u nama. Mi danas nastavljamo ono što se događalo onda, o čemu izvješćuju Djela apostolska. Svi smo mi učenici Isusa Krista! Svi posjedujemo Duha Svetoga, ali Ga trajno moramo moliti da u nama obnovi svoje darove, karizme. Duh Sveti će nas stvarno obnoviti, ako to molimo i ako to želimo. I kad pomislimo da nismo sposobni govoriti i svjedočiti za Njega, On sam nam daje što ćemo reći. Postoje brojne karizme u nama koje smo primili od Duha Svetoga, ali su zakopane i kao mrtve su. Sv. Pavao kaže: *Raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi po polaganju mojih ruku.* (2 Tim 1,6).

Uvijek si posvijestite da Duh Isusov živi u vama. Što god smo otvoreniji Božjoj Riječi, to je Duh Sveti očitiji u našem životu. To je vrlo uočljivo kod ljudi koji žive u Isusovu Duhu. Oni kroz svoj život sudjeluju u Isusovu životu i djelovanju. Molimo da Duh Sveti uđe u naša srca, da nas pouči kako više uzljubiti Isusa i da razumijemo ono što je u Svetom pismu zapisano. Molimo za dolazak Duha Svetoga!

Duh je Sveti tvorac kršćanske radosti, a za naviještanje je Evanđelja potrebno u srcu imati radost koju daruje Duh Božji – istaknuo je papa Franjo u petak, 31. svibnja 2013.

Isusa se ne može naviještati s izrazom lica kao da smo

na sprovodu. Sveti je Otac razmišljao o određenom shvaćanju kršćanskoga života, obilježenom žalošću. Na to su ga potaknula dva tadašnja čitanja. U prvomu čitanju prorok Sefanija donosi usklik ‘Veseli se! Viči od veselja, Gospodin je u tvojoj sredini!’ Drugo pak, uzeto iz Evanđelja, govori o Elizabeti i čedu koje joj zaigra u utrobi kada čuje Marijin glas. Sveti je Otac pritom ponovno istaknuo Marijinu „žurbu“ kojom je pošla u pomoć rođakinji.

Tu je, dakle, sva radost, radost koja je slavlje – primijetio je papa. Međutim, - dodao je – mi kršćani nismo naviknuti govoriti o radosti, o veselju; mislim da nam se često više sviđa jadanje. A onaj tko nam daje radost jest Duh Sveti. Upravo je Duh taj koji nas vodi: On je tvorac radosti, Stvoritelj radosti – napomenuo je Sveti Otac. A ta nam radost u Duhu daje pravu kršćansku slobodu. Bez radosti mi, kršćani, ne možemo postati slobodni; postajemo robovi svoje tuge.

Veliki je Pavao VI. govorio da se Evanđelje ne može pronositi uz žalosne, nepovjerljive i obeshrabrene kršćane. Takvo je ponašanje pomalo pogrebno, zar ne? – upitao je Sveti Otac. A iz te radosti proizlazi hvalospjev, onaj Marijin hvalospjev, hvalospjev koji govori Sefanija, Šimunov, i Anin hvalospjev: hvalospjev Bogu!

Kako se slavi Bog? Izlazeći iz sebe, besplatno kao što je besplatna milost koju nam On daje – objasnio je papa Franjo, te potaknuo na ispit savjesti o načinu moljenja Boga, upravljajući nazočnima pitanje: Vi koji ste ovdje, na Misi, slavite li Boga, ili samo molite nešto od Boga i zahvaljujete Mu? Slavite li Boga? – upitao je Papa te nastavio – To je nešto novo u našem duhovnom životu. Slaviti Boga, izići iz sebe kako bismo Ga slavili; utrošiti vrijeme slaveći. Netko će reći: ‘Duga je ova misa!’ Ali, ako ne slaviš Boga, ne poznaješ besplatnost utrošenoga vremena slaveći Boga. Ako se odlučiš za izraz radosti, izraz slavljenja Boga, to je lijepo! To će biti vječnost: slavljenje Boga! I to neće biti dosadno, bit će prekrasno! – istaknuo je Papa napominjući

da nas upravo ta radost čini slobodnima.

Uzor je toga slavljenja i te radosti ponovno Isusova Majka. Crkva ju naziva – podsjetio je papa Franjo – „uzrokom naše radosti“, *Causa Nostrae Letitiae*. Zašto? Zato što nam nosi najveću radost, a to je Isus. Imamo moliti Gospu da nam, donoseći Isusa, dade milost radosti, slobode radosti. Neka nam dade milost hvale, da Ga slavimo molitvom besplatne hvale, jer On je nje uvijek dostojan – rekao je Sveti Otac.

MOLIVA DUHU SVETOME

Gospodine Isuse Kriste, Sine Očev, cilju i pute za sve nas ljude. Uzvišen nad sva nebesa, sjedeći s desnu Ocu, izlio si na nas obećanog Duha da po svome Duhu ostaneš s nama, sve dane do svršetka i da po Njemu nastaviš u nama svoj život i umiranje na slavu Očevu i nama na spasenje.

Gospodine, pogledaj duhove koji navaljuju na nas i daj nam dar njihova razlikovanja.

Daj nam spoznaju, prikladnu za svagdašnjicu naše čežnje za Tobom; spoznaju da je duh spokoja, mira i pouzdanja, slobode i jednostavne jasnoće Tvoj Duh. Daj nam Duha svoje utjehe. Gospodine, znamo da trebamo, moramo i možemo biti Tebi vjerni i u žalosti, suhoći i duhovnoj nemoći. No ipak Te smijemo zamoliti za Duha utjehe i snage, radosti i pouzdanja, rasta u vjeri, nadi i ljubavi, za Duha velikodušnog služenja na slavu Tvoga Oca, za duh spokoja i mira. Izgnaj iz našega srca duhovnu žalost, tamu, smućenost, sklonost prema niskim i zemaljskim stvarima, nepovjerenje i beznađe, mlakost, žalost i osjećaj napuštenosti, razdora i osjećaj da smo daleko od Tebe.

Kada nas pohodi Tvoja utjeha, poprati je duhom poniznosti i spremnosti da Ti i neutješeni služimo. Daj nam uvijek duha hrabrosti i smione odlučnosti da spoznamo kušnje i napasti, da s njima ne raspravljamo i ne sklapamo nikakve nagodbe, nego da jasno reknemo ne, jer je to najjednostavnija borbena taktika. Daj nam poniznost i da u crnim danima pitamo za savjet, bez naopake brbljavosti i samodopadnosti, ali i bez glupa ponosa koji nam nalaže da sa svime sami izađemo na kraj. Daj nam duha nebeske mudrosti da bismo upoznali zaista osjetljiva mjesta svoga karaktera i svoga života, te najbudnije ondje bdjeli i borili se gdje smo najranjiviji.

Jednom riječju: daj nam, Gospodine, svoga Duha, plodove Duha, koji su - kako veli Apostol: ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota, vjernost, krotkost, skromnost, uzdržljivost (Gal

5,22). Imamo li pak ovoga Duha, nismo više sluge Zakona, nego slobodna djeca Božja. Tada Duh zove u nama: Abba, Oče dragi. On se tada zauzima za nas neizrecivim uzdasima. On je tada pomazanje, opečaćenje i zalog vječnoga života. Tada je On izvor vječne vode koja navire iz srca i uvire u vječni život romoreći: Hajde doma, k Ocu! O Isuse, pošalji nam Duha! Svoj duhovski dar, daj sve više i više. Učini bistrim oko našeg duha i duhovni osjet. Daj nam svoga Duha, pa da i za nas vrijedi: „Ako li Duh Onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u nama, Onaj će oživiti i vaša smrtna tijela po svome Duhu koji prebiva u vama“ (Rim 8,11). Gospodine, neka uvijek budu Duhovi.⁷

Sada se potpuno predajem Tebi da primim Tvoje darove posvećenja kako ih nabroja prorok Izaija u 11.2: mudrost, umnost, savjet, jakost, znanje, pobožnost i strah Gospodnji. Trebaju mi svi ovi darovi u mom životu da mogu napredovati kao kršćanin. Ja se potpuno predajem i molim Te, da izliješ svoje darove objave i služenja kao što su nabrojeni u 1. Kor 12: Mudrost, znanje, vjera, dari liječenja, čudotvornost, prorokovanje, razlučivanje duhova, dar jezika, tumačenje jezika. Samo Tvojom snagom i vođen Tvojim Duhom, moj život će biti plodonosan. Dođi, Duše Sveti. Želim sve što je obuhvaćeno u Tvojem najvećem daru: ljubav. „... ali od svih najveća je ljubav!“ (1 Kor 13,13). Obnovi me, oblikuj me, upotrijebi me. Daj mi prilagodivost u služenju Tvojim darovima da objavim Tvoju ljubav i Tvoje milosrđe. Otvori me Gospodine. Neću ograničavati Tvoje darove da spoznam svoje sposobnosti. Duše Sveti razvij moje sposobnosti. Snažno djeluj u meni. Želim da se ostvari svaki plan kojega Bog ima za moj život. Trebam Te, snažni Duše Sveti da se izvrši taj plan. Dok Ti kroz mene djeluješ da služim drugima, znam da strujiš u meni ozdravljajući i moj život. Hvala Ti što obuzimaš i dubine mojega života svojom zanosnom ljubavi.

SMRTI VIŠE NEMA

Naša je zemlja poprište ne samo ljudske, nego i božanske povijesti. Na njoj se odigrava događanje cijeloga svemira, i svega stvorenja. Na njoj boravi i Nebo i stoga se na njoj ne odigrava samo zemaljska povijest čovječanstva, već i povijest Spasenja. Na ovoj zemlji je, naime, svoju povijest prošao Isus iz Nazareta, naša raspeta i uskrsla Ljubav. On, jedinstveni Čovjek koji je činio djela kakva nitko nikad nije činio i koji se pokazao jačim od smrti, grijeha, demonskih sila i patnje, jedini je došao s one strane posvjedočiti za Istinu Života.

Klicati od radosti što se može potrpjeti nešto za Ljubav, stvara odlučnost Duše da ide do kraja, za ono pranje haljina svojih i ubjeljivanja u Krvi Jaganjčevoj koja jedina rađa Novim Životom. Uistinu, blago onima koji uzljube Križ svoj, velika je plaća njihova na Nebesima.

Čovjekova je budućnost da bude uvijek u Bogu i neće se smiriti srce naše dok se ne stopimo u Bogu. Biti jedno s Njime, o, koje li sreće. Sva patnja ovoga svijeta gubi snagu pred ovom svijesti. Svi naši pokojni kao iskre Ljubavi svijetle u svijesti Stvoriteljeva Srca. Ta se svijest sada itekako daje živjeti, jer morem biva svaka kap kad u more stigne, tako i duša bude Bog kad se Bogu digne.

Ovo vrijedi za sve. Spasenje je sveopće. Božji je život ponuđen svim ljudima. Radost je već započela. Na putu smo prema Bogu i vječnosti. Ne, ne, nismo mi odavde. Naša je Domovina na Nebesima i zato radujte se najradosnijom Radosti, jer približio se čas našeg Otkupljenja, tu je, pred vratima. Dovoljno je samo malo osluhnuti srce, poslušati tišinu i osjetiti tu svijest koja obogaćuje i prožima sigurnošću da smrti više nema! Isus nam je u vječnosti i mjesto rezervirao – Aleluja!

A ŠTO ISUS NAMA ŽELI REĆI?

DESET MISLI VODILJA OD ISUSA

Molim te, budi svjestan da u SVOM životu, MORAŠ napraviti neke promjene. Te promjene moraju biti dovršene, tako da bih Ja mogao ispuniti Svoje obećanje tebi – da ti podarim mir, radost i sreću u ovom životu. Ispričavam ti se za bilo kakvu neugodu, no i nakon svega što radim, to je samo maleni zahtjev za tebe.

1.PRESTANI BRINUTI

Život ti je zadao udarac, a sve što ti radiš jest da sjediš i brineš. Jesi li zaboravio da sam Ja ovdje, da bih nosio sav teret za tebe? Ili uživaš u gundanju prema svakoj sitnici koja ti dođe u život?

2.STAVI NA POPIS

Nešto treba napraviti ili pobrinuti se za nešto. Stavi to na popis. Ne, ne na TVOJ popis. Stavi to na MOJU listu. Neka budem Ja taj koji će se pobrinuti za problem. Ne mogu ti pomoći, sve dok to ne predaš Meni. I, premda je Moja lista dugačka, Ja sam na kraju krajeva, Bog... Mogu se pobrinuti za bilo što, što staviš u moje ruke. Zapravo, istinu govoreći, brinem o puno stvari o kojima ti uopće ne razmišljaš.

3.VJERUJ MI

Kada si jednom predao Meni svoj teret, prestani pokušavati ponovno ga uzeti natrag.Vjeruj Mi. Imaj vjere da ću brinuti o svim tvojim potrebama, problemima i iskušenjima. Problemi s djecom? Stavi ih na Moj popis. Problem s financijama? Problem

s emocionalnom „tegobom“? Za Mene, stavi na moju listu. Želim ti pomoći. Sve što ti trebaš napraviti jest – pitati.

4. OSTAVI PO STRANI

Nemoj se probudit jednog jutra i reći: „Ha, sada se osjećam puno snažnije, mislim da mogu izaći na kraj sa time,„. Zašto misliš da se sada osjećaš jačim? Jednostavno. Predao si mi svoj teret i sada Ja brinem o tome. Ja također obnavljam tvoju snagu i darujem ti mir. Ne znaš li, kada bih ti vratio natrag tvoje probleme, bio bi ponovno na samom početku? Ostavi svoje probleme sa Mnom i zaboravi na njih. Pusti me da radim Svoj posao.

5. RAZGOVARAJ SA MNOM

Želim da zaboraviš na mnoge stvari. Zaboravi ono što te izluđivalo. Zaboravi brigu i kušnje, jer znaš da Ja imam kontrolu. No, jednu stvar te molim – nikada ne zaboravi – molim te, nemoj zaboraviti razgovarati sa mnom - ČESTO! Volim te! Želim čuti tvoj glas. Želim biti uključen u sve što se događa u tvome životu. Želim slušati o tvojim prijateljima i obitelji. Molitva je jednostavno razgovor sa mnom. Želim biti tvoj najdraži prijatelj.

6. IMAJ VJERE

Odozgor vidim puno stvari, koje ti odozdo ne možeš vidjeti. Imaj vjere u Mene da znam što radim. Vjeruj Mi, ne bi želio imati pogled kakav imam ja. Nastavit ću brinuti o tebi, paziti te i zadovoljiti tvoje potrebe. Samo Mi trebaš vjerovati. Iako imam mnogo veću zadaću nego ti, čini se da ti imaš mnogo problema u izvršavanju samo svog jednostavnog dijela. Koliko teško može biti da mi vjeruješ?

7. DIJELI

U dobi od dvije godine, naučio si kako dijeliti. Kada si to zaboravio? To pravilo i sada vrijedi. Dijeli s onima koji su manje sretni od tebe. Dijeli radost s onima, kojima je potrebno ohrabrenje. Dijeli smijeh s onima, koji se jako dugo nisu nasmijali. Dijeli svoje suze s onima, koji su zaboravili kako plakati. Dijeli vjeru s onima koji je nemaju.

8. BUDI STRPLJIV

U samo jednom životu, stvorio sam mogućnosti da iskusiš različita iskustva. Rasteš od djeteta do odraslog, imaš djecu, mnogo puta mijenjaš poslove, učiš mnoge zanate, putuješ na puno mjesta, susrećeš mnogo ljudi i toliko toga iskusiš. Kako onda možeš biti tako nestrpljiv kada Mi je potrebno malo više vremena od onog što ti očekuješ, da bih rješio nešto sa Svoje liste? Vjeruj u moju točnost, jer je moje tempiranje savršeno. Samo zato što sam stvorio Svemir, u šest dana, svi misle da Ja uvijek žurim, žurim, žurim, žurim.

9. BUDI DOBAR

Budi dobar prema drugima, jer i njih volim jednako, kao što volim i tebe. Oni se možda ne oblače kao ti, možda ne govore kao ti, možda ne žive na način kao što ti živiš..., no ipak, ja vas sve volim, molim vas, pokušajte se slagati – zbog Mene. Svakog sam od vas stvorio različitog u nečem. Bilo bi dosadno kada biste svi bili identični. Molim te znaj da volim svaku tvoju razliku.

10.VOLITE SEBE

Tako mnogo volim tebe, kako onda ti možeš ne voljeti sebe? Stvorio sam te samo iz jednog razloga – da bi bio voljen i da zauzvrat voliš. Ja sam Bog Ljubavi. Voli Me. Voli svoje susjede, ali voli i sebe. Moje je srce prepuno bola, kada vidim tebe kako se ljutiš na sebe, kada stvari ne idu kako si ti očekivao. Jako si mi dragocjen. Nikada to ne zaboravi....

Skinuto sa stranice: Kuća susreta Tabor

Kriteriji crkvenosti za udruženja laika

Glas Koncila 16 (2026) | 21.4.2013.

Izdvojeno

Priopćenje s 46. plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije

Potrebno je hrabro i odvažno braniti kršćanska načela

Potpora inicijativi mreže katoličkih laika

Hrvatski su biskupi ponovno istaknuli važnost djelovanja vjernika laika u Crkvi i društvu te su se osvrnuli na neke aktualne izazove na tome području.

Naglašena je važnost poštivanja kriterija crkvenosti za udruženja vjernika laika koje je odredio papa bl. Ivan Pavao II. u apostolskoj pobudnici »Christifideles laici« i u svjetlu kojih se imaju prosuđivati laička udruženja u Crkvi.

Ti su kriteriji:

1. davanje prvenstva pozivu svakoga kršćanina na svetost,
2. odgovornost u ispovijedanju vjere Crkve u poslušnosti crkvenom učiteljstvu,
3. svjedočanstvo čvrstog i uvjerenog zajedništva s papom i mjesnim biskupom,
4. podudarnost i dioništvo u apostolatu Crkve te u tom smislu:

a. aktivno sudjelovanje u novoj evangelizaciji i

b. prisutnjenju evanđeoskih vrijednosti u društvu.

Članovi HBK-a podržali su i inicijativu mreže katoličkih laika s ciljem povezivanja i animiranja katoličkih laika za aktivniji angažman u Crkvi i društvu.

OSVRT I POGOVOR

Ovo je neiscrpna tema od postanka vremena. Stvaralačka mudrost Božja u knjizi Postanka veliča partnerstvo muškarca i žene. Naime, uzeta od Adamovog rebra, Eva postade ženom. I odmah dođoše oboje u kušnje, neovisno kako mnogi danas tumače odgovornost jednog i drugog. U našoj tzv. slobodi, Bog nam daje mogućnost oblikovati to partnerstvo. I ne samo oni koji nisu u braku, već i oni koji to jesu, često su skloni relativizirati slobodu u tom partnerstvu ili pak samu čistoću. Jedna od najljepših misli u Novom zavjetu meni je ona iz poslanice sv. Pavla Titu: "Čistima je sve čisto". (Tit 1, 15). Iako nisam teolog, pokušao sam mnogo puta razmišljati o pravom značenju ove poruke. Dalje stoji kako okaljanim "ništa nije čisto nego su im okaljani i razum i savjest". Dakle, svi koji priznamo da imamo iskustvo grijeha i grešnosti ovo je poznato. Sjećam se jednog seminara duhovne obnove p. Tomislava Ivančića u Zagrebu, dok sam radio kao profesor u srednjoj školi sa teenagerima, srednješkolcima u Zagrebu, malo prije zadnjeg rata, kako je on opisao čistoću i krepost prije braka. Otprilike je rekao ovako u usporedbi: "...dvoje kad hodaju u čistoći prije braka su kao kablovi pod visokim naponom i provode energiju dok se ne dotaknu. Kad stupe u kontakt kako danas nazivaju "odnose" samo pregore i padnu na zemlju s krajevima prekinutim koji više ne provode energiju..." Često i sami postavljamo pitanje donose li predbračni spolni odnosi trajnu sreću i zadovoljstvo i svi imamo manje-više različita iskustva u tome, no jedno je zajedničko, kad bi se sprovela anketa: da se može usporediti sa žednim koji pije presladak sok i ne može ugaziti žeđ jer je time još veća slijedom prirodnih procesa i metabolizma u organizmu. Traganje za ljubavi je praiskonski cilj čovjekov i često tražimo na pogrešnim mjestima. Moje iskustvo relativno mladog čovjeka, kao i mnogih sa svim svojim slabostima i grešnom

stranom je, da bez Božje ljubavi ne može se ni davati ni primati ljubav, bračna ili predbračna. Po duhovnom iskustvu mnogih od nas ona se održava i crpi u molitvi i predanju, svatko služeći se manje više sličnim ili istim, komunikacijom, u molitvenim zajednicama i/ili osobnoj meditaciji i molitvi. Modernizam kao pojava u suvremenoj kulturi i društvu koristi medije u svrhu poticanja potrošačkog mentaliteta u svim sferama pa i u domeni ljudskih i partnerskih odnosa. Prema istraživanjima koja sam radio na studiju novinarstva, nalazi mnogih istraživača o tzv. propagandnom apelu u reklamama na televiziji (ili danas u interaktivnim medijima i propagandnim porukama) pokazali su da je u više od 50 % reklama i komercijalnih spotova izražen apel na sex, eroticizam i promiskuitet kršeći norme novinarske i poslovne etike i kodeksa, a da bi manje od 10% od uzorka postigao ovaj efekat, iako samo privremeno i kratkoročno. Uz sve negativne akcije i kampanje, aktualne i u našoj domovini, koje pretendiraju biti legitimne i legalizirane glede "spolnog odgoja" postoje i druge reakcije u pokretima ili zajednicama. Takve možemo sresti i u svetištima poput one međunarodne duhovne udruge u Međugorju, osnovane od strane duhovnika i laika, stavljajući upravo naglasak na čistoću kao odgovor na tjelesne navezanosti ili opće trendove, gdje i sam naziv Quori Puri (čista srca), umnogome svjedoči kako i mladi ljudi "pobjegli" iz tog "slobodnog svijeta" ujedinjuju svoja iskustva i nazore koji vode životu u predbračnoj čistoći i kreposti.

Mnoge, relativno vrlo posjećene dating stranice na internetu i popularne društvene mreže omogućavaju naizgled laka i brza virtualna (umjetna) poznanstva, brze kontakte i ponudu jeftine, često prikrivene, seksualnosti, čak i kod onih mladih ljudi kojima to nije primarni cilj prigodom vlastite prezentacije, stavljajući to u prvi plan ispred i iznad svoje duhovnosti, intelektualnosti ili profesionalnog statusa.

"...Mogućnosti za održavanje prijateljstava su velike,

osobito ako se u obzir uzmu društvene mreže poput Facebooka ili Twittera. Mladi na tim virtualnim platformama mogu osnovati vlastitu grupu u kojoj će jedni s drugima komunicirati i drugima posvjedočiti svoje zajedništvo u vjeri, ili jednostavno pratiti aktivnosti svojih prijatelja. Društvene su mreže alati u rukama ljudi. Ako se mladi društvenim mrežama koriste iz plemenitih razloga, kao što je održavanje prijateljstava i svjedočenje svoje vjere, tada ne postoji opasnost da prestanu hodati u svjetlosti."

Gornji citat i ulomak uzet iz konteksta knjige, govori o jednom novom suvremenom aspektu komunikacije i mediju gdje se realizira i može održati ideal čistoće o kojem sestra ovdje govori. Stoga, i potpuna opravdanost i potreba za ovakvom knjigom gdje sestra Svjetlana prema svom teološkom znanju i praktičnom iskustvu iz kontakata s mladim ljudima različitog profila (od profesionalnih sportaša i umjetnika s estrade do običnih ljudi u našim selima i gradovima) u svojoj misiji i molitvenoj zajednici, nastoji argumentirati poruku iz naslova, kako hodanje u čistoći i ljubavi vodi ka sreći. Vjerojatno velika većina mladih, čak i onih koji se deklariraju vjernicima kršćanima, nikad nije pročitala bar jedno poglavlje u Pjesmi nad pjesmama, starozavjetnoj knjizi gdje se veliča mladenačka ljubav prepuna simbolike i fine percepcije čistoće. I mnoge druge knjige ističu portret idealne ženstvenosti i muškosti, također i u njihovu partnerstvu ili odvojeno. To nas, dakako, može nadahnuti, iako smo na pola puta ako se ne posvetimo molitvi i konkretnim činima koji bi to osnažili, kao zdravu osnovu za bračnu ljubav i čistoću - koju i sestra ovdje naglašava.

Sjećam se jednog priloga na CNN televiziji prije nekih 15-ak godina, na mreži koja kao sekularna TV mreža uz svu profesionalnost ne slovi kao izrazito pobožna u svim svojim segmentima. Naime, radilo se o temi spajanja partnera koji su već razvedeni i imaju iza sebe (pred)bračno iskustvo. I vlasnik agencije za spajanje parova iznio je svjedočenje o glavnim

faktorima i oblastima gdje se partneri najčešće nalaze i čemu pridaju važnost za uspješnu vezu, kao neki "popravni" nakon neuspjele veze ili braka, nabrajajući po rangu važnosti: 1. DUHOVNOST (spirituality), 2. OSOBNOST (personality), 3. SPOLNOST/seksualnost (sexuality), 4. VANJSKI FIZIČKI IZGLEDE (appearance). Ovo ne mora biti općevažeći kriterij, ali svjedoči jedno globalno iskustvo u ovoj oblasti i iz "razvijenog" svijeta.

Sestra u ovom svom prvijencu iz ove relativno osjetljive, ali aktualne oblasti naglašava duhovnu dimenziju odnosa, počela za zdrave odnose među parovima i supružnicima koja su teološki utemeljena i definirana od prvih stranica Svetog pisma. Umijeće i radost stvaranja Gospodin je proveo i uz sudjelovanje čovjeka, muža i žene, sa svim našim slabostima i vrlinama.

Kako se primiče blagdan Duhova ne možemo zanemariti ove vrijednosti i u samoj krunici Duhu Svetomu gdje zaziv kod četvrtog otajstva ove krunice naglašava ove kreposti kad molimo: "...Koji neka užeže naše srce ljubavlju Duha Svetoga i napuni dubokom poniznošću, odanošću, predanjem, jakošću i svetošću!" Kad nam se čini da nam treba puno kako bismo održali svoju čistoću u odnosima, ne samo u sve aktualnijoj gender (rodnoj) oblasti, nego uopće u odnosu među ljudima, i nakon ove knjige opet shvatimo i iznova se u dnevnom životu uvjerimo da ovo ne može bez molitve, pomoći s Neba, od Boga koji je sama Ljubav i koji nas je stvorio iz ljubavi, s ljubavi i za ljubav. Aleluja!

Dođi Duše Sveti!

Uz blagdan Duhova, A.D.2013. mr.sc. *Darko Pavlović*

II. OSVRT

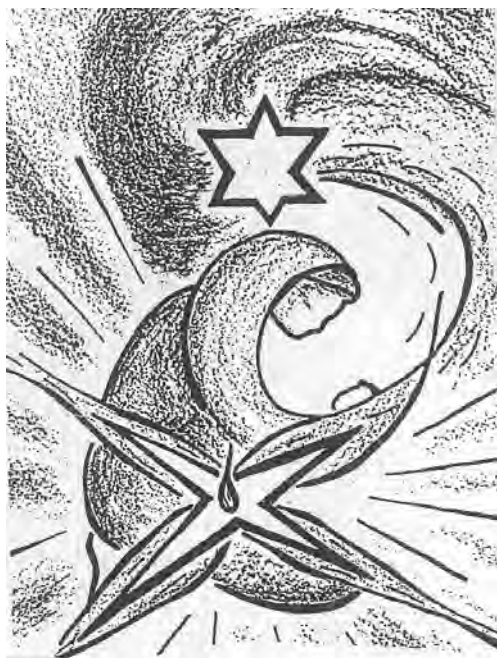
Je li moguće čisto živjeti kada se zaljubi, zabavljaju mladić i djevojka, u bračnoj zajednici muž i žena danas, u ovo vrijeme trećeg tisućljeća? Želim učiniti jednu poveznicu u duhovnosti redovništva i obiteljskog života u smjeru prema Bogu.

Kad čitamo „Životna pravila“ službenice Božje Majke Franciske Lechner – vidimo i doživljavamo jedan put osobe s dubokom vjerom, prožeta Njegovim Duhom osnažena Njegovim Svjetlom i toplinom Njegove ljubavi. Povjerovala i prihvatila taj put kao svjedok, to je bila prava istina, tako jaka, da nikakve bure i oluje – kušnje i težina života nisu mogle skrenuti je s puta prema cilju, a to je Bog. Svoje životno iskustvo jer je povjerovala i odazvala se, urodilo je strostrukim životom Družbe i svima onima koji su željeli slijediti Francisku i ići prema Bogu kojega je ona pronašla, istinski voljela i slijedila i to ostavila svima nama kao duhovnu baštinu ili karizmu od početka do danas i dalje dok je svijeta i vijeka tako će biti.

S.M.Svjetlana Rezo u svojoj najnovijoj knjizi „Hodanje i brak“ potaknuta duhovnošću Majke Franciske Utemeljiteljice Božju ljubav učiniti vidljivom i ukazati na prave vrijednosti - što znači izgraditi svoj put u vjeri, ići za Bogom u svome životu osvijetljen Božjom snagom i dobrotom, biti svjedok i nesebično se darivati drugome u redovništvu, u obitelji kao mladić i djevojka. To je proces odrastanja – dozrijevanja i samo onaj koji iskreno gradi svoj život u prijateljstvu s Bogom kao dijete u povjerenju – odanosti – vjernosti kroči sigurnim putem k cilju. Svoju snagu crpi kroz molitvu, sakramente, sv. misu, Božju Riječ, živi zapovijedi otvoren je svojim životom prema Bogu i bližnjemu u punini i sebedarju. Takav put neminovno traži žrtvu života mnogo puta, tko je svjestan toga, odabire uvijek dobro drugoga, a u isto vrijeme ništa ne gubi. I danas u vrtlogu svijeta kroz svoje životno iskustvo u susretima s drugima moguća su čuda, na ovaj

način slijediti Boga, dorasti svojim odgovornostima, životom sići u svetište svoje duše osnažen Bogom, ostvariti svoj život u čistoći predbračnog i bračnog života.

S. M. Angelika Bošnjak

Franziska Lechner rođena je 1.siječnja 1833.u Edlingu kraj Wasserburga u Bavarskoj.

Godine 1868.osnovala je u Beču Družbu Kćeri Božje ljubavi. Preminula je 14. travnja 1894.u Breitenfurtu kraj Beča. Mi, njezine duhovne kćeri danas djelujemo prema načelu: „Činiti dobro, darivati radost, usrećivati i voditi u nebo!“ 21. studenog 2005. u Beču, u crkvi koju je dala sagraditi M. Franziska, svečano je otvoren dijecezanski proces za proglašenje blaženom Majke Franziske Lechner, time je dobila naziv Službenica Božja.

Molitva

Bože, naš Oče, Ti si svojoj službenici Majci Franziski Lechner dopustio da u promatranju otvorenog Srca Isusova spozna što je u njezinom životu jedino potrebno: zajedništvo s Tobom po Tvome ljubljenom Sinu u ljubavi Duha Svetoga.

Po ovom dubokom iskustvu Tvoje neizmjerne ljubavi, potaknuo si je da Tvoju ljubav učini vidljivom u svijetu. Na Tvoju slavu neumorno je služila spasenju ljudi povjerenih njezinoj brizi.

S pouzdanjem se nadamo da si je učinio dostojnom da Te gleda i molimo Te da nam po njezinu zagovoru udijeliš pomoć u našim potrebama da se možemo radovati gledajući je proslavljenu i na zemlji.

Za to Te molimo po Isusu Kristu, Sinu Tvome, našem Gospodinu i Bogu u jedinstvu Duha Svetoga koji s Tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

Kći Božje ljubavi treba živjeti među ljudima posve iz ljubavi Trojedinoga Boga.

Svaka zavjetovana sestra, kao znak beskonačne Božje ljubavi i svoje vlastite vjernosti, prima zlatni prsten s urezanim likom Presvetog Srca Isusova koje je okruženo trnovom krunom. Srce i trnova kruna podsjećaju nas da smo kćeri „patničke ljubavi“ i da trebamo učiniti sve kako bi ova ljubav doprla do srdaca ljudi i bila uzvraćena. Zato vam dragi čitatelji darujem ovu knjigu.

s. Svjetlana Rezo

ŽIVOTNA PRAVILA

službenice Božje
Majke Franziske Lechner:

Nijedno jutro bez srdačne molitve.

Nijedan posao bez dobre nakane.

Ni jedno veselje bez zahvalnog pogleda Bogu.

Nijedna zabava a da se ne sjetiš da je Bog svuda prisutan.

Nijedna bol bez Bogu odane strpljivosti.

Nijedna pretrpljena uvreda bez praštanja.

Nijedna učinjena pogreška bez kajanja.

Nijedna zapažena pogreška bez blagog suda.

Nijedno dobro djelo bez poniznosti.

Nijednog bijednika a da mu ne udijeliš milostinju.

Nijednog patnika a da ga ne utješiš.

Nijedna večer bez posebnog ispitivanja savjesti.

KAZALO

Predgovor.....	6
Uvod.....	8
Ima li današnja znanost odgovor.....	14
Zloporaba pojma ljubav	16
Na zajedničkom putu vjere	21
Mladi nose baklju.....	46
Obećanje čistoće do braka	47
Mladi, udvaranje i hodanje	49
Bog želi čistu mladež.....	56
5 "sekularnih" razloga.....	60
Što kad posrnemo?.....	64
Ljubiti i vjerovati	65
Abeceda ljubavi	66
Zaljubljenost i ljubav	69
Mladi kršćanin mora imati svoj stav.....	78
Dostojanstvo žene	81
Žena je muževo srce.....	84
Iskorištavanje životnog suputnika.....	87
Kušnja neplodnosti.....	89
Kušnja u navezanosti	91
Kušnja bračne nevjere.....	93
Kušnja silovanja i pobačaja	96
Kušnje - duhovno ratovanje.....	100
Odgovorno roditeljstvo	103
Obitelj je trajna vrednota	107
Joga nespojiva s kršćanstvom	109
Životni primjeri i osvrti.....	118
Neka Bog upravlja Vašim vremenom	124
Za istinu se treba boriti	126
Živjeti po Isusu	129
Ispit savjesti prema očenašu.....	131
Vjera u Boga u braku i nogometu.....	136
I mi možemo živjeti "krstoliko".....	148
Tko je duh sveti.....	163
Smrti više nema.....	170
A što Isus nama želi reći?.....	171
Osvrt i pogovor	176
Životna pravila	183

Sestra Svjetlana nas, po tko zna koji put, i u ovoj knjizi oduševljava za vječne vrednote. Osjetila je impuls Duha da sve nas, a osobito mlade, oduševi za istinu i odgovornu ljubav. Vjera koju ispovijedamo cijeni krepost čistoće. Čednost je neprevrtljiv biljeg fine kršćanske duše, izvor moralne ozbiljnosti. Bludnost je vatra! Dosta je jedna iskra da se duša zapali i sprži. Samo čiste duše mogu imati Isusa Krista kao jedinu LJUBAV. Upravo iz te ljubavi proizlazi i naša ljubav za bližnje. Ljubav i za sakramentalnu dimenziju. U bližnjem pati Krist! Ovom knjigom sestra Svjetlana nas je darivala besplatnim, a ljekovitim receptom. „Stvoren si na sliku Boga, koji je LJUBAV! S dlanovima da daruješ, sa srcem da ljubiš, i s rukama, upravo toliko dugačkim, da zagriš sve one u kojima Isus trpi!“ (Phil Bosmans)

Vjerujem da će i ova knjiga pomoći našem vremenu, kako bi ljubav izliječila mnoge rane. Hvala sestri Svjetlani!
Hvala Bogu za sve!

Don Jakov Kajinić, duhovnik u Sjemeništu - Travnik

Radosna srca sam pročitala ovu knjigu drage sestre Svjetlane! Sam naslov upućuje na ono što želim za sebe i svaku osobu - živjeti u svijetu a ne biti od svijeta... živjeti za Isusa i s Njim... Mnogi misle kako je nezamislivo živjeti s Isusom u hodanju s mladićem ili djevojkom, pogotovo u braku. Kao da je čistoća samo za one koje se zavjetuju.

Ova knjiga još je jedan od dokaza kako, biti s Isusom uvijek i na svakom mjestu je nešto je predivno, i upravo je trajna radost u tome!

Zaručnica, pedagog Travnik

Izvor Života